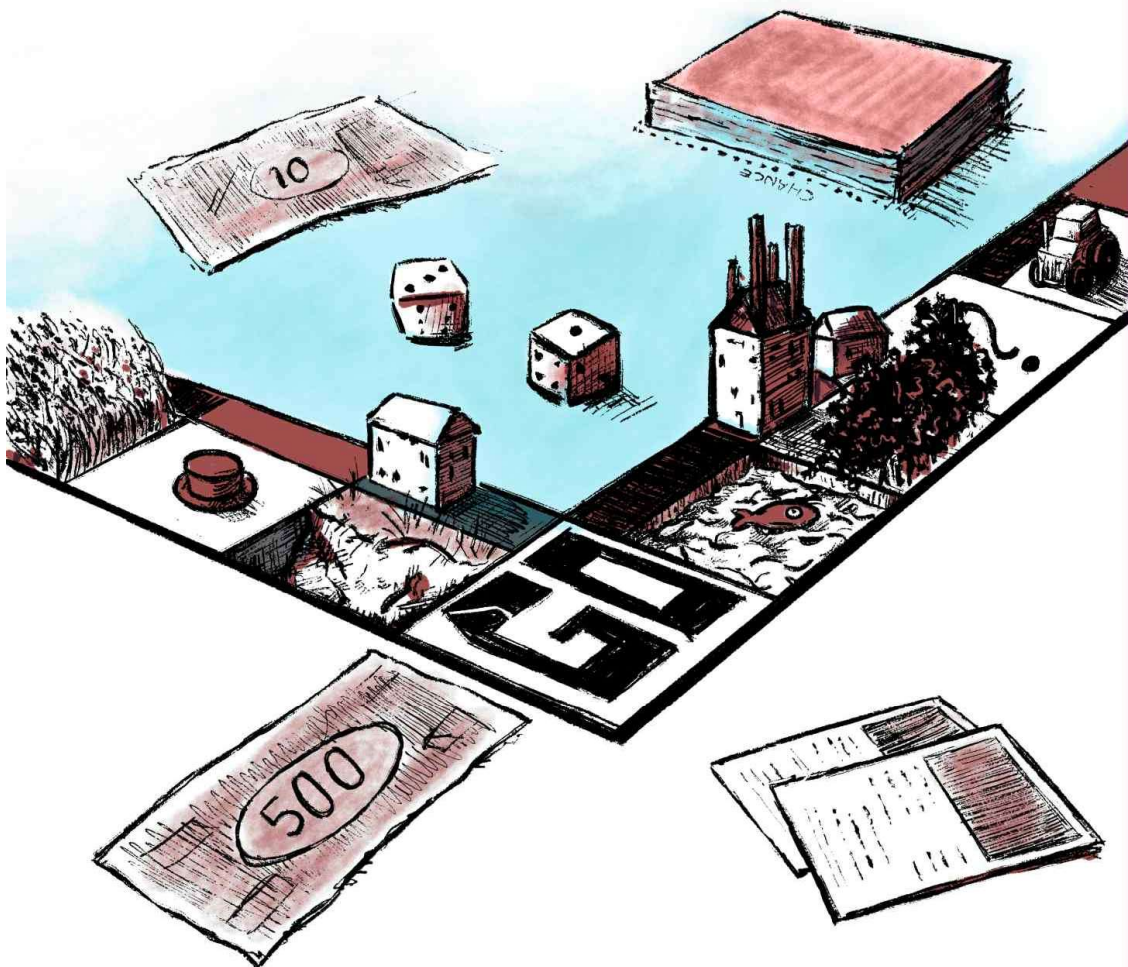

Konflikten om arealforvaltning:

Et abduktivt mixed methods studie med dokumentanalytisk og computationel metode af interesseorganisationers frames om Den Grønne Trepartsaftale og de interesser og natursyn som retfærdiggør disse

- Gruppe 23: Frederik Nørgaard Pedersen, 20205700

- Aalborg Universitet, Sociologi, 10. semester, 2025

- Lars Skov Henriksen

- Anslag: 196334

Abstract

This thesis examines how Danish interest organizations within business economics, nature protection, and nature recreation interests frame the land governance policies of the Green Tripartite Agreement (Den Grønne Trepartsaftale) in public media, and which interests and views of nature underlie the justifications of these frames.

The Green Tripartite Agreement, established in 2024, represents Denmark's most comprehensive collaborative effort between municipalities, agricultural organizations, and nature conservation organizations to achieve Denmark's 2030 climate goals, the EU Water Framework Directive, and biodiversity preservation. The agreement mandates extensive land conversion, including rewetting of carbon-rich soils, afforestation on a scale equivalent to Lolland-Falster and Bornholm combined, and regulation of agricultural emissions. Implementation is delegated to 23 local tripartite bodies across Denmark, creating potential for land use conflicts among diverse stakeholder interests in these local tripartites.

Using a mixed-methods approach combining computational text analysis (Concept Mover's Distance) and qualitative document analysis, this thesis analyzes selected newspaper articles from May to December 2024. The study identifies interest organizations as either insiders, that were directly involved in the negotiations (DN, L&F) or outsiders, which were excluded from the negotiations, examining how their different positions influence their framing strategies. The analytical framework synthesizes framing theory with Boltanski and Thévenot's orders of worth (regimes of justification), operationalizing views of nature through five regimes: market, industrial, domestic, civic, and green.

The analysis identifies four dominant frames: cooperative nature conservation frame, sceptical nature conservation frame, cooperative economic frame, and sceptical economic frame. These frames reflect whether organizations present the agreement positively (cooperative) or negatively (sceptical), based on their interest areas. Within these frames, nine distinct views of nature emerge, each justified through different combinations of regimes: the pragmatic sustainable view, the socioeconomic view, the biologically grounded view, the alternative sustainable view (economic interests); the environmentally protective view, the effect-measuring view, the transformation-demanding view (nature protection interests); and the symbiotic recreational view and the rural district-oriented view (recreational interests).

The thesis concludes that land use conflicts surrounding the Green Tripartite Agreement are not merely communicative power struggles but conflicts between materially grounded and structurally embedded cultural rationales about what constitutes "good and just land governance." The identified frames and views of nature reveal potential conflict lines in the local tripartite bodies, where diverse interests in land use, climate protection, biodiversity, and rural livelihoods must be reconciled.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
1. Introduktion og problemformulering	6
1.1. Problemformulering	7
2. Problemfelt	8
2.1. Den Grønne Trepartsaftales indhold	8
2.2. Aktører og arealkonflikter	12
3. Litteraturreview og teori	14
3.1. Offentlighed som arena	14
3.2. Vilkår for deltagelse i offentligheden	16
3.3. Framing og retfærdiggørelsen af disse	19
3.4. Retfærdighedsregimer som udtryk for natursyn	24
3.5. Retfærdighedsregimer som natursyn tilknyttet interesser i Den Grønne Trepartsaftale	27
3.5.1. Markedsregimet	27
3.5.2. Det industrielle regime	27
3.5.3. Det domestiske regime	28
3.5.4. Det civile regime	29
3.5.5. Det grønne regime	29
3.5.6. Fravalgte regimer	30
3.6. Opsummering ifm. problemformulering	31
4. Afgrænsning og forskningsdesign	33
4.1. Afgrænsning	33
4.2. Forskningsdesign	37
4.2.1. Videnskabsteori	38
4.2.2. Metodologisk udgangspunkt	40
5. Datasæt	44
5.1. Avisartikler som tekstdata	44
5.2. Scraping	46
5.3. Datarens	47
5.4. Datamæssige begrænsninger	49
6. Metode	49

6.1.	Concept Mover's Distance.....	50
6.2.	Dokumentanalytisk tilgang med Machine Learning.....	53
7.	Generativ AI i specialet	55
8.	Analysestrategi	56
8.1.	Databehandling	56
8.2.	Analysens dokumentanalytiske fremgangsmåde med CMD	59
9.	Analyse	63
9.1.	Deskriptiv statistik	63
9.2.	Frames, natursyn og interesser.....	69
9.2.1.	Kooperative frames	69
9.2.2.	Kritiske frames	72
9.2.3.	Anvendelse af frames	75
9.2.4.	Natursyn forbundet med interesser i frames	79
9.2.5.	Erhvervsøkonomiske interesseorganisationers natursyn og interesser	79
9.2.6.	Naturbeskyttende interesseorganisationers natursyn og interesser	83
9.2.7.	Naturrekreative interesseorganisationers natursyn og interesser	88
9.3.	Analytisk delkonklusion	91
5.	Diskussion.....	93
6.	Konklusion.....	95
12.	Litteraturliste.....	97

1. Introduktion og problemformulering

D. 1. februar 2025 begyndte Danmarks største samarbejdsøvelse mellem kommuner, natur- og landbrugsinteresseorganisationer i 23 "lokale treparter" om fordelingen af landets arealer (Bruus et al., 2024; Ministeriet for Grøn Trepert, 2024: 5).

Samarbejdet bygger på Den Grønne Trepartsaftale, der skal implementere arealomlægninger for at indfri Danmarks 2030-klimamål, EU's vandrammedirektiv og bevare biodiversitet (Regeringen, 2024a: 2-3). Aftalen er indgået mellem KL, DN, L&F og regeringen.

Arealomlægningerne omfatter flytning af landbrug fra lavbundslande, incitamenter til klimavenlig drift og skovrejsning på arealer svarende til Lolland-Falster og Bornholm (Regeringen, 2024a: 4-5, 8-9). De 23 lokale treparter skal facilitere ændringerne gennem samarbejde mellem kommuner, DN og L&F (Regeringen, 2024b: 3).

Arealomlægninger er konfliktfyldte, da forskellige aktørers interesser ikke kan sameksistere på samme arealer (Kristensen, 2023: 29-31; Kristensen & Primdahl, 2020: 1116-1117, 1124, 1127-1129; Lind & Hansen, 2024: 10-11, 16, 29, 37-38). Dette skaber udfordringer for Den Grønne Trepartsaftale både i forhandlingerne og i de lokale treparter (Mogensen, 2024).

Aftalen påvirker primært natur og landbrug ved at opskalere naturarealer og nedskalere landbrugsarealer. DN og L&F har formet aftalen og vil drive implementeringen (Ministeriet for Grøn Trepert, 2024: 2-3). Andre aktører uden direkte forhandlingsadgang - fritidsorganisationer, klimabevægelser, alternative landbrugsorganisationer - påvirker også aftalens modtagelse, som civilsamfundsforskning viser (Ervik et al., 2023: 5, 11-12; Doerr & Hansen, 2024: 1-2).

Specialet undersøger derfor både insidere (DN og L&F) og outsiders ytringer under forhandlingsperioden. Arealkonflikterne har en diskursiv dimension: forskellige natursyn og interesser konstituerer holdningspositioner til aftalens arealforvaltning. Tre interessetyper identificeres:

- Erhvervsøkonomiske interesser: Vækst og stabilitet i landbrugsdrift, skovbrug, fiskeri og andre beskæftigelsesområder.

- Naturbeskyttende interesser: Beskyttet natur, urørt skov, beskyttelse af naturområder, vandmiljø og CO2e-reduktion.
- Naturrekreative interesser: Adgang til naturområder for jagt, lystfiskeri, mountainbiking, live rollespil og andre aktiviteter.

Disse interesser hænger sammen med forskellige natursyn og skaber grundlag for arealkonflikter (Kristensen, 2023: 29-31; Kristensen & Primdahl, 2020: 1116-1117, 1124, 1127-1129).

1.1. Problemformulering

Specialet kortlægger interesseorganisationers holdningspositioner i frames om Den Grønne Trepartsaftale for at forstå potentielle arealkonflikter i de lokale treparter.

Hvilke frames fremlægges af interesseorganisationer om Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning i offentlige medier, og hvilke interesser og natursyn ligger der i retfærdiggørelserne af disse frames?

2. Problemfelt

Først redegøres for Den Grønne Trepartsaftales tre delaftaler for at begrunde afgrænsningen af interesseorganisationer og etablere forståelse af aftalens indhold.

Derefter belyses interesseorganisationers muligheder som aktører med civilsamfunds- og klimasociologisk forskning for at vise hvordan aftalen skaber arealkonflikter.

2.1. Den Grønne Trepartsaftales indhold

Den Grønne Trepartsaftale består af tre delaftaler, som herunder fremgår i kronologisk rækkefølge:

- "Aftale om et Grønt Danmark"*** (24. juni 2024): Mellem regeringen, L&F, DN, Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, DI og KL.
- "Aftale om Implementering af et Grønt Danmark"*** (18. november 2024): Mellem regeringen, SF, LA, Konservative og Radikale.
- "Rammeaftale om kommunernes opgaver"*** (13. december 2024): Mellem Ministeriet for Grøn Trepart og KL. Ud over KL, L&F og DN har politiske partier og industriforbund (Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, DI) været involveret. Industriforbundene repræsenterer indirekte erhvervsøkonomiske interesser som følgeindustrier til landbruget.

Alle tre aftaler fremgår som led i en overordnet politisk proces, der består af en kollektiv principaftale, en politisk aftale og en myndighedsaftale.

Den første aftale, "Aftale om et Grønt Danmark", er med dens længde på 43 sider både den længste, men også den mest dækkende aftale ift. både indholdet og formålet med Den Grønne Trepartsaftale som governance. Begrebet governance refererer til udarbejdelsen af politik som en partcipatorisk proces, hvori magten til at udforme politik deles med andre aktører, som repræsenterer interesser for den pågældende politik (Cohen-Blankshtain et al., 2022: 635). I Den grønne Trepartsaftele kommer det til udtryk ved at civilsamfundsaktører i form af L&F og DN repræsenterer interesser indenfor de to overordnede områder, natur og landbrug.

For at styrke natur, klima og miljø søges der gennem omlæggelse af landbrugsarealer følgende (Regeringen, 2024a: 2, 18):

- Skabelse af et bedre vandmiljø via kvælstofreduktioner i de omlagte arealer.
- Sænkning af klimabelastningen fra landbrugets CO₂e emissioner.
- At give mere plads til natur og biodiversitet og at beskytte drikkevandet.

Som led i dette skal der som nævnt opføres skovarealer på størrelse med Lolland-Falster og Bornholms samlede areal (jf. afsnit 1) med forrang til områder såsom delvandoplande med stort kvælstofindsatsbehov for skovopførelse (Regeringen, 2024a: 8-9).

Arealomlæggelserne til fordel for biodiversitet og vandmiljø er uløseligt forbundet med landbruget, idet landbrugsjord udgør 59,5% procent af hele Danmarks areal (Danmarks Statistik, 2024). Derfor spiller lodsejere en nøglerolle for de lokale treparter og for Den Grønne Trepartsaftales arealomlæggelser, der primært vil bestå af omlæggelser af landbrugsjord (Regeringen, 2024a: 2, 7, 24-25, 39-40). Dog er det vigtigt at påpege, at specialets forståelse af arealomlæggelser ikke bare er begrænset til omlægning af arealers formål, men at arealomlæggelser også omhandler vilkårene for lodsejeres brug af arealer. Dette er især fordi arealomlæggelserne også træder i kraft sammen med diverse CO₂e-afgifter, der især har betydning for landmænds vilkår for drift af landbrug på deres arealer.

Landbrugets arealomlæggelser kan derved opsummeres som bestående af tre fundamentale principper. Bæredygtighed, ekstensivering og regulering (Regeringen, 2024a: 6-10, 16-18, 21-22, 24-42). Bæredygtighed refererer her til en bred vifte af målsætninger for lodsejere og landbrug som erhverv, idet det indebærer en større indsats for klimateknologier i landbruget, såsom metanreducerende fodertilsætningsstoffer til kvæg (Regeringen, 2024a: 26, 30) eller pyrolyseteknologier (Regeringen, 2024a: 27-29). Bæredygtighed relaterer sig derfor ikke kun til Danmarks naturs økologiske tilstand, men også til udvikling af flere muligheder for lodsejere til at sænke CO₂e emissioner med håndtering af den globale klimakrise samt Danmarks klimamålsætninger for øje (Regeringen, 2024a: 30-31).

Aftalen indeholder ikke kun incitamenten til at gøre det eksisterende landbrug mere bæredygtigt. Den indeholder også beskrivelse af regulering og afgifter for landbruget, der f.eks. består af (Regeringen, 2024a: 7, 24-26):

- Reguleringer af gødningsanvendelse.
- CO₂e afgifter på udledninger fra udbragt landbrugskalk.

- CO₂e afgifter på landbrugets husdyravl, der træder i kraft fra 2030 og vokser frem til 2035
- CO₂e afgifter på udledninger fra kulstofrige lavbundsjorde

En CO₂e afgift på landbruget er nyt selv på globalt plan, og de forskellige bud på CO₂e afgiften op til Den Grønne Trepartsaftale har også været udsat for kritik af forskellige aktører, f.eks. af LandbrugsAvisen, partiet Danmarksdemokraterne og den sociale bevægelse Agerskovgruppen (Bay & Langen, 2024; Halskov, 2024; Hansen, 2024; Regeringen, 2024a: 39). Sammen med reguleringer skal der også foretages ekstensivering af landbrugsarealer, der har behov for særlige indsatser for at nå målsætningerne for beskyttelse af biodiversitet, havmiljø med videre. Her er det særligt lavbundsjorde og jorde der har behov for særlige kvælstofindsatser der gennem ekstensivering kan sættes ud af landbrugsdrift (Regeringen, 2024a: 2, 16-23, 21). Her har især reguleringsindsatserne rollen som ”pisker” for lodsejere til at indgå i ekstensiveringsordninger (Regeringen, 2024a: 7), men der findes også en ”gulerod” til ekstensiveringen, og sågar også til omstilling af eksisterende landbrugsdrift til anden og mere klimavenlig landbrugsdrift (Mogensen, 2025). Guleroden består i oprettelsen af Danmarks Grønne Arealfond, der har til formål at afbøde de erhvervsøkonomiske konsekvenser for dansk landbrug relateret til Den Grønne Trepartsaftale, samt udøve støtte til vandoplandsstyregrupper. Arealfonden gør dette ved at foretage statsfinansierede opkøb af lodsejeres jorde med behov for ekstensivering pga. kvælstofindsatsbehov eller fordi disse er udsatte lavbundsjorde. Arealerne kan derefter anvendes i jordfordeling eller videresælges til naturformål (Regeringen, 2024a: 4-6).

Disse delelementer er alle relateret til visionen om, at lodsejere har mulighed for at gå fra at være landmænd til at være ”moderne arealforvaltere” gennem ekstensiveringsordningerne, en erhvervsform der vil indebære et fokus på forvaltningen af de nyetablerede naturarealer. (Regeringen, 2024a: 3, 39-40). Indenfor denne vision er også følgende mål:

- Højere produktion af mere plantebaserede fødevarer i landbrugsdriften for at mindske landbrugets CO₂e aftryk,
- Oprettelse af nye erhvervspladser i pyrolyseindustrien, en klimateknologi som understøttes under aftalens vision om et bæredygtigt landbrug.

Visionen om et klima- og miljømæssigt bæredygtigt landbrug er derfor også betinget af et forventet skift i erhvervsstillingerne indenfor landdistrikter grundet ekstensivering, regulering og understøttelse af bæredygtig teknologi.

Overordnet set er den første del af Den Grønne Trepartsaftale indholdsrig mht. reguleringsværktøjer, belønninger, og målsætninger for revitalisering af naturområder. Derfor fungerer aftalen som en kollektiv principaftale uden fastsatte forpligtelser for de indblandede aktører. Aftalen kan herved fortælle om de kollektive principper som aftalens parter har forhandlet sig frem til enighed omkring.

Den anden del af Den Grønne Trepartsaftale, ”Aftale om Implementering af et Grønt Danmark” fungerer som en politisk aftale, hvorved man forpligter partier i og udenfor regeringen at støtte op om og stemme for implementeringen af Den Grønne Trepartsaftale (Regeringen, 2024b: 1, 18-19). Ydermere er det også i denne aftale, at de lokale treparter (jf. afsnit 1) introduceres og tilrettelægges, og som ender med at være et kritisk element for den praktiske udførelse af Den Grønne Trepartsaftale.

De lokale treparter er fokuspunktet i den tredje del af Den Grønne Trepartsaftale, ”Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af *Aftale om et Grønt Danmark* og *Aftale om Implementering af et Grønt Danmark*”. Her fastsættes de kommunale opgaver i form af samarbejde med landmænd, lodsejere og naturorganisationer. Dette er med formålet at forankre planlægningen af Den Grønne Treperts udførelse mht. udtagning af lavbundslande og markregulering på lokalt plan (Ministeriet for Grøn Trepert, 2024: 2). Dog har kommunerne det sidste ord i de lokale treparter, idet de har ansvaret for godkendelsen af omlægningsplanerne (Ministeriet for Grøn Trepert, 2024: 3).

Denne aftale er herved en myndighedsaftale, der i praksis tildeler magten til at udøve Den Grønne Trepartsaftale til kommunerne, som KL repræsenterer i forhandlingerne. Dog bemyndiger aftalen også L&F og DN til rollen som ”medbesluttere”, idet de gennem udvælgelse af repræsentanter kan have indflydelse på arealomlæggelsesplanerne og støtten til denne blandt borgerne som organisationerne repræsenterer (Warren, 2001: 82-83).

2.2. Aktører og arealkonflikter

Det er bemærkelsesværdigt at L&F, DN og KL nævnes som ”nøgleaktører” i den tredje del af Den Grønne Trepartsaftale. (Ministeriet for Grøn Trepars, 2024: 3), idet andre organisationer også indgik i denne, såsom DI. Specialet har derved speciel interesse i L&F og DN som aktører under udarbejdelsesprocessen for Den Grønne Trepartsaftale, idet de både anses som nøgleaktører, men også fordi de har en rolle som udøvende magt med indflydelse på arealomlæggelsernes udførelse i de lokale treparter. Disse aktører er ikke som kommunerne forbundet med statslige organer.

Dette efterlader dog spørgsmålet om, hvordan andre interesseorganisationer indenfor og relateret til natur- og landbrugsområdet forholder sig til Den Grønne Trepartsaftale og de lokale treparter, taget i betragtning af at andre interesseorganisationer ikke har eller har haft den samme indflydelse som DN og L&F på udfærdigelsen af den kollektive principaftale. Samtidig kan de andre interesseorganisationer i deres holdningspositioner også have forskellige natursyn og interesser, som ikke bliver aktualiseret i Den Grønne Trepartsaftale. Som beskrevet i afsnit 1, kan disse holdningspositioners natursyn og interesser være tilknyttet rekreative interesser, beskyttelsesinteresser og erhvervsøkonomiske interesser, hvorfor der kan være en bredere variation i interesseorganisationer, som ikke kun er begrænset til landbrugs- og miljøorganisationer. En konkret afgrænsning af typer af interesseorganisationer afhængig af deres holdningspositioner fremlægges i afsnit 4.2, idet denne er afhængig af eksisterende forskning (jf. afsnit 3).

Da Den Grønne Trepartsaftale politiserer arealforvaltning som et overordnet felt, må der herved opstå et offentligt rum hvori disse interesseorganisationer kan udtrykke deres forskellige holdningspositioner ift. aftalens arealforvaltning. Formålet er at få indflydelse på beslutningstagerne bag aftalen eller den bredere befolknings perception af aftalen. Begge formål kan have betydning for både forhandlingerne bag Den Grønne Trepartsaftale, men også for hvilke interesser og naturforståelser der er til stede i planlægningen af arealomlæggelserne i de lokale treparter, som kan føre til arealkonflikter. I den eksisterende forskning på klimapolitik og civilsamfund er det også et veldokumenteret fænomen, at forskellige typer af interesseorganisationer, civilsamfundsgrupper og SMO'er søger at opnå indflydelse på klima- og miljøpolitik gennem offentligheden, hvis de ikke har mulighed for at opnå direkte indflydelse gennem politiske governance initiativer (Binderkrantz et al., 2015: 97; Binderkrantz et al., 2017: 308, 316; Brulle et al., 2015: 236-237; Brulle & Dunlap, 2015: 22-23; Dunlap & McCright, 2015: 303-304).

Man kan forvente, at de konflikter der er set ved mindre arealomlæggelsesinitiativer (Kristensen, 2023: 29-31; Kristensen & Primdahl, 2020: 1116-1117, 1124, 1127-1129; Lind & Hansen, 2024: 10-11, 16, 29, 37-38; Realdania, 2022: 20-21), vil blive forstærket i forbindelse med den grønne trepart, fordi der her er tale om langt større indgreb. Man kan også forvente, at disse konflikter vil reflekteres i de udenforstående interesseorganisationers udtalelser om aftalen i offentligheden.

Denne forventning er central for specialets interesse, da der kan opstå arealkonflikter ude i de lokale treparter. Det kan ske på trods af, at den Den Grønne Trepartsaftale kan virke forløst, og at landbrugs- og naturinteresseorganisationerne repræsenteret af L&F og DN indgik tilfredsstillende kompromisser. Disse kan yderligere være fordret af Den Grønne Trepartsaftale som en politisk proces, der prioriterede nogle civilsamfundsaktørers deltagelse fremfor andres.

Derfor vil specialet tage udgangspunkt i holdningspositionerne til Den Grønne Trepartsaftale udtrykt gennem frames i offentligheden af nøgleaktørerne i aftalen, DN, L&F og KL, samt interesseorganisationer indenfor landbrugs- og naturfeltet der har siddet udenfor forhandlingsprocessen, men som har repræsenteret perspektiver på aftalen.

For at hæve denne interesse op i det sociologiske forskningsfelt, vil der fremlægges hvordan interessen placerer sig indenfor eksisterende forskning og litteratur indenfor sociologien samt human- og samfundsvidenskaberne omkring offentlighed, civilsamfundsorganisationers roller i klimapolitikker og analysering af kommunikation i offentligheden. Dette vil konkretisere specialets interesse til et sociologisk forskningsspørgsmål.

3. Litteraturreview og teori

For at skabe en rammeforståelse for offentlighed, interesseorganisationernes roller i klimapolitikker og analysering af kommunikation i offentligheden, vil der redegøres for både nyere og ældre litteratur og forskning indenfor disse områder. Herved vil specialet både konkretisere, hvordan det er placeret i den eksisterende forskning, og kortlægge hvilket videnshul som specialet søger at udfylde i sociologisk forskning. Litteraturreviewet har også til formål at udgøre det teoretiske rammeværk for specialet.

3.1. Offentlighed som arena

Politisk filosof Mark E. Warren og civilsamfundsforsker Michael Edward beskriver offentlighed som et netværk for diskussion og argumentation for civilsamfundsgrupper såsom SMO'er, græsrodsbevægelser mfl. I specialet er der interesse for både for at inkludere civilsamfundsaktører i form af civilsamfundsgrupper, SMO'er mv., men også for at inkludere markedsrelaterede aktører i form af interesseorganisationer for følgeindustrier til bl.a. landbruget (jf. afsnit 2.1, 2.2.) Herved udvides Edward og Warrens fokus på civilsamfundsgrupper til at indeholde "interesseorganisationer", der også omfatter markedsaktører i form af industriforbund.

I den offentlige sfære søger interesseorganisationer at fremlægge forskellige perspektiver på forskellige samfundsmæssige emner. Disse kan ses som er udtryk for kondenseringer af interesser, holdninger mv., som ses som aktuelle for samfundet at varetage (Edwards, 2020: 31-33, 69-70; Warren, 2001: 77-78). Offentlighed betegnes som givende muligheder til interesseorganisationer for demokratisk at repræsentere interesser hos befolkningen. Disse muligheder opnås gennem kanaler til offentligheden, herunder aviser, medlemsblade, taler mv., til at fremføre offentlige udtalelser. Dog kan offentligheden også give rum for konflikter og polarisering mellem disse interesser og interesseorganisationer (Edwards, 2020: 66-71, 78-80; Warren, 2001: 77-83).

Interesseorganisationer kan herved agere som demokratiske repræsentanter med en kommunikativ magt. Det forekommer gennem repræsentation af en eller flere gruppers interesser, som kan nå ud til politiske og markedsaktører for at kræve handling pba. organisationernes repræsenterende perspektiver (Edwards, 2020: 64-65; Warren, 2001: 77, 83-84). Denne kommunikative magt er

baseret på organisationers ressourcer, såsom medlemstal, medlemsengagement indenfor organisationerne, organisering på et administrativt plan mv. (Warren, 2001: 60-61, 84). Det bevirker, at der er organisationer, der kan have en større kommunikativ magt end andre, baseret på disse ressourcer. Derfor kan interesseorganisationers deltagelse i offentligheden være vigtig for, at politiske aktører gennemfører politik med demokratisk legitimitet ved at forholde sig til borgeres holdninger og krav formuleret gennem interesseorganisationer.

Samtidig kan interesseorganisationers deltagelse i offentligheden også være betinget af en vis ressourceulighed blandt interesseorganisationer, der enten kan være mere demokratisk betinget ifm. forskelle i medlemsantal, men deltagelsen kan også være mere udemokratisk betinget via administrative ressourcer og interesseorganisationers egen dagsorden og interesse, der kan have mere eller mindre legitimitet hos politiske aktører (Edwards, 2020: 32-33; Ervik et al., 2023: 11). Civilsamfundsaktører skal både repræsentere befolkningens stemme, men samtidigt skal stemmen også høres og anerkendes af politiske aktører.

En lignende problematik kan findes i professor i statskundskab Robyn Eckersley vision om ”den grønne stat” og ”den grønne offentlige sfære”, eller ”den grønne offentlighed”. Som fremlagt af professor i global miljøpolitik Michele Merrill Betsill, er Eckersleys grønne stat et normativt perspektiv på grøn statsudvikling (Betsill, 2024: 214, 218), der er centreret omkring visionen om staten som forvandlet til en facilitator for progressive forandringer på miljøområdet, ved at gøre økologisk bæredygtighed til et af statens kerneprincipper indenfor politik, i samme grad som territorielt forsvar, national sikkerhed og økonomisk vækst (Betsill, 2024: 215-216). Herigennem bliver statens rolle en ”økologisk forvalter”, der i kraft af borgernes mobilisering i offentligheden af krav på regulering af miljøskadelige aktiviteter, indførelse af klimapolitikker mv., handler og implementerer disse reguleringspolitikker. Offentlighed hos Warren og Edwards bliver herved en grøn offentlighed hos Eckersley, der giver mulighed for at borgere, miljøbevægelser og politiske aktører samles i egalitær forhandling, der ligger til grund for samarbejde om social retfærdig bæredygtighed (Betsill, 2024: 217). Ydermere er dette samarbejde i den grønne offentlighed kendetegnet af demokratiske forhandlingsprocesser, hvori der er plads til overvejelse af modargumenter til reguleringer og politikker af andre interessenter end miljøbevægelser, for derved at sikre legitimiteten for implementeringen af politikker og reguleringer. Dog fremhæver Eckersley, at der kan være begrænsninger ift. hvilke repræsentanter for interesser og påvirkede grupper der kan

være plads til ved den enkelte forhandlingsproces, hvorfor det ikke er muligt at inkludere alle interesser i de demokratiske forhandlingsprocesser.

Ud fra den tidligere udlægning af Den Grønne Trepartsaftale (jf. afsnit 2.1, 2.2) kan aftalens proces ses som havende mange paralleller til symbiosen mellem den grønne stat og den grønne offentlighed, der resulterer i legitim og retfærdig klima- og miljøpolitik gennem interessenters repræsentation ved forhandlingsbordet, hvor især forholdsvist modsatrettede interesser som miljøbeskyttelse og landbrug, blev repræsenteret af DN og L&F.

Den grønne offentlighed har også paralleller til udlægningen af Edwards' og Warrens offentlighed, idet der pointeres, hvordan offentligheden som demokratisk arena favoriserer aktører, der står som mere legitime og ressourcestærke end andre. Derfor kan der argumenteres for, at de interesser der ikke er plads til i den grønne offentligheds demokratiske forhandlingsprocesser, er dem, som er mindre favoriserede af politiske aktører i offentligheden som arena for demokratisk interesserepræsentation.

3.2. Vilkår for deltagelse i offentligheden

For at uddybe en kritik af en inkluderende offentlighed, vil jeg inddrage eksisterende forskning der både kan konkretisere hvilke ressourcer der findes hos interesseorganisationer, der er favoriseret af statslige og politiske institutioner og aktører, samt hvilke ressourcer der findes hos de mindre favoriserede interesseorganisationer.

Politologer Rune Ervik, Ingvild Reymert og Kristin Strømsnes har i en norsk kontekst taget udgangspunkt i ressourceudvekslingsteori og teorien om kumulativ tilgang, begge fremlagt af professorer i statskundskab Anne Skorkjær Binderkrantz, Peter Munk Christiansen og Helene Helboe Pedersen. De undersøgte hvordan interesseorganisationer arbejder for at få politisk indflydelse i sammenspil med politiske beslutningstagere (Binderkrantz et al., 2015: 98-101; Ervik et al., 2023: 5, 11-12). I ressourceudvekslingsteori skelnes der mellem insider og outsider-ressourcer, som afgør, om interesseorganisationerne opnår insider- eller outsiderstatus hos politiske aktører. Insiderressourcer kendetegnes som ekspertviden og mulighed for at påvirke holdningsdannelse i offentligheden gennem deres medlemmer (Binderkrantz et al., 2015: 98-99; Ervik et al., 2023: 5, 11),

mens outsiderressourcer betegnes som evnen til at kunne præge den politiske dagsorden gennem offentligheden med medier som midlet (Binderkrantz et al., 2015: 99-101; Ervik et al., 2023: 5, 12). I ressourceudviklingsteorispektivet argumenteres der for, at interesseorganisationers muligheder for og omfanget af deres indflydelse på politik kan karakteriseres af deres ressourcer. Selvom insiderressourcer kan give mere direkte adgang til politisk indflydelse gennem samarbejde med politiske aktører i kraft af deres eftertragtede insiderressourcer, kan outsiderressourcer stadig give interesseorganisationer politisk indflydelse. Men i stedet for at dette foregår f.eks. gennem udarbejdelse af politik sammen med politiske aktører i en governance tilgang, foregår dette gennem udarbejdelse af udtalelser og mobilisering af sager med medieaktører såsom aviser (Binderkrantz et al., 2015: 99-101; Ervik et al., 2023: 12-13).

Ud fra forskning baseret på dette begrebsapparat konkluderes der, at i en norsk kontekst har interesseorganisationers akkumulerede ressourcer meget at sige ift. adgangen til politiske aktører og mulighed for politisk indflydelse (Ervik et al., 2023: 83-84). Samtidig lægger politiske aktører mest vægt på insider-ressourcer i civilsamfundsorganisationer som potentielle samarbejdspartnere til udarbejdelse og forhandling af politik i en governance forstand (Ervik et al., 2023: 84-85). Ligesom hos Warren, Edwards og Eckersley er de administrative ressourcer vigtige ift. at få indflydelse gennem offentligheden som kanal fra borgere til politiske aktører. Samtidigt fremhæves det, at medier også har en større rolle ifm. hvordan civilsamfundsorganisationer kan påvirke retningen for governance indenfor klimapolitik. Outsider-ressourcer spiller derfor en rolle ift. at påvirke den politiske dagsorden i en mere indirekte forstand, end insiderressourcers adgang til direkte påvirkning (Ervik et al., 2023: 85-86)

I en dansk og tysk kontekst har sociologerne Nicole Doerr og Janus Porsild Hansen lavet et studie om samarbejde i governance mellem civilsamfundsgrupper og politiske aktører ud fra en dikotomisk forståelse mellem insider- og outsider-civilsamfundsaktører i forhold til, om de har en tæt eller fjern relation til politiske aktører (Doerr & Hansen, 2024: 1-2). Insideraktører arbejder sammen med og i samfunds- og politiske institutioner for at mobilisere støtte og tillid til grøn politik hos befolkningen, mens outsideraktører forsøger at mobilisere grupper af borgere for at repræsentere deres klima- og miljøpolitiske krav (Doerr & Hansen, 2024: 6, 16-17). Disse typificeringer viser former for henholdsvis top-down og bottom-up tilgange til politisk indflydelse, og samtidig viser det også, at outsideraktører i højere grad er afhængige af anvendelsen af outsiderressourcer end insidere, der anvender insiderressourcer i højere grad for at opnå politisk

indflydelse (Doerr & Hansen, 2024: 64-5). Der er herved en stærk parallel til hvilken form for indflydelse som ressourcer i et ressource-udvekslingsteoretisk perspektiv kan veksles til i dette dikotomiske insider/outsiderperspektiv. Dikotomien kan derfor være anvendelig i forståelsen af hvordan civilsamfundsaktører, der har relation til Den Grønne Trepartsaftale, kan karakteriseres (Doerr & Hansen, 2024: 14-15).

Både Ervik, Reymert og Strømsnes forskning samt studiet af Doerr og Hansen fokuserer nemlig på klassiske civilsamfundsaktør såsom foreninger og SMO'er, men i dette speciale er der både interesse for andre typer af interesseorganisationer, herunder industriforbund, samt interesseorganisationer, som modsætter sig eller kritiserer disse politikker og deres handleplaner, idet der både må være støtte og modstand til Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning (Dunlap & McCright, 2015: 303-304, 321). Selvom Eckersleys vision om den grønne offentlighed inddrager alle aktører, vedkender den samtidig, at visionen om demokratiske forhandlinger ikke realistisk kan huse og tilfredsstille alle interesser, som påvirker og/eller er påvirkede af den aktuelle forhandling. Ved at udvide Edwards, Warren og forskningen om insider/outsider dikotomien og civilsamfundsaktørers ressourcer til også at inkludere interesseorganisationer udenfor civilsamfundssfæren, kan der for interesseorganisationer fremhæves en differentieret adgang til den politiske forhandlingsarena.

Adgangen til den politiske arenas beslutningsproces er betinget af hvor ressourcestærke organisationer er overordnet set mht. medlemstal, administration mv., men også mht. deres insiderressourcer. Organisationer, der hverken har en insiderstatus eller har stærke insiderressourcer, men derimod har stærke outsiderressourcer, kan søge at influere den politiske beslutningsproces med offentlighedens mobilisering af interesser gennem medier. Men idet, som tidligere beskrevet, at interesseorganisationer også kan være favoriseret af politiske aktører, kan insider/outsider dikotomien også pege på, at insidere besidder mere "legitime" erhvervsøkonomiske, naturbeskyttende og naturrekreative interesser end de aktører, der er outsiders til Den Grønne Trepartsaftale som governance (jf. afsnit 3.1).

Af insider/outsider dikotomien fremgår det, at interesseorganisationer stadig kan have indflydelse på den politiske forhandlingsarena, uden at have direkte adgang til denne som outsiders. For at konkretisere denne indflydelse kan der kigges på Warrens begreber om offentlighedseffekter og institutionelle effekter. Kort fortalt er disse begreber en sondring mellem eksterne effekter, som

interesseorganisationer kan have på det bredere samfund. Her er offentlighedseffekter de effekter, som grupperne kan have på menings- og holdningsdannelsen i offentligheden (jf. afsnit 3.1), f.eks. gennem kommunikering af interesser og bekymringer for de befolkningsgrupper, som interesseorganisationerne søger at repræsentere (Warren, 2001: 77-78). På den anden side er institutionelle effekter, som er de effekter som interesseorganisationer kan have på politiske beslutningstagere gennem deltagelse i beslutningsprocesser (Warren, 2001: 82-83). Der er også klare paralleller mellem institutionelle effekter og governance begrebet samt Eckersleys grønne offentlighed (jf. afsnit 2, 3.1).

Ud fra insider/outsider og ressourceudvekslingsteoriperspektivet bliver der åbnet op for, at offentlighedseffekter indirekte kan lede til institutionelle effekter, idet insider-interesseorganisationer der sidder på de institutionelle effekter, også bliver nødt til at forholde sig til offentlighedseffekterne fra outsider-grupper. Selvom outsider-interesseorganisationer der kritiserer, eller på anden vis modsætter sig Den Grønne Trepartsaftale ikke sad ved forhandlingsbordet, kan de herved stadig have betydning for menings- og holdningsdannelsen i offentligheden til Den Grønne Trepartsaftale. Samtidig kan de også have haft indflydelse på, hvilke klima- og miljøpolitiske emner som beslutningstagerne i Den Grønne Trepartsaftale skal forholde sig til.

Samlet set viser den præsenterede litteratur om ressourceudvekslingsteoriperspektivet og insider/outsider dikotomien, at interesseorganisationer stadig kan have indflydelse på den politiske forhandlingsarena, uden at have direkte adgang til denne gennem anvendelse af medier som middel til kommunikation. Desuden kan "insider- interesseorganisationer" styrke sine politiske indflydelse gennem mediekommunikation. Derfor er mediekommunikationsområdet især interessant for at kunne undersøge interesseorganisationers kommunikerede holdningspositioner.

3.3. Framing og retfærdiggørelsen af disse

Civilsamfundsgruppers mediekommunikation som udtryk for både holdningspositioner og mobilisering af politiske sager, er ikke et nyt fænomen i den eksisterende forskning indenfor interesseorganisationer med klima og/eller miljømæssige interesser, idet dette ofte er blevet undersøgt via teorien om "framing" (Brulle et al., 2015: 237-239, 321; McAdam, 2017: 192, 194; Wetts, 2023: 384-385). Professorer i statskundskab Lasse Lindekilde og Thomas Olesen definerer frames som følgende:

”sproglige (verbale og skriftlige) ytringer, der fremhæver bestemte aspekter af en empirisk virkelighed med henblik på at skabe resonans og sympati hos modtagerne” (Lindekilde & Olesen, 2015: 82).

Frames er herved resultatet af framing som en kommunikativ proces, der former en kondensering af virkeligheden til at fremme et bestemt perspektiv på denne og for at fremme mobilisering pba. dette perspektiv (Lindekilde & Olesen, 2015: 82-83; McAdam, 2017: 194). Der er mange forskellige delelementer i frames, der kan inddrages for at analysere, hvordan framing som proces udformer et strategisk anlagt budskab med henblik på at skabe mobilisering. Dog har specialet mere fokus på at kortlægge frames og holdningspositionerne udtrykt i dem, kontra den diskursive proces hvorigennem frames bliver skabt og udviklet (Grethe et al., 2025). Derfor søger specialet at anvende framing teori til at forstå, hvilke perspektiver om den grønne trepartsaftales arealforvaltningspolitik interesseorganisationer skubber frem i offentligheden. Herved kan der erfares hvilke dele af aftalen, som interesseorganisationerne fremhæver som væsentlige for deres interesser, og der kan undersøges hvilke perspektiver på aftalens elementer organisationerne søger at få til at resonere med offentligheden (Grethe et al., 2025).

For at forstå de sidstnævnte elementer inddrager specialet begrebet om kulturel resonans fra framing teorien. Begrebet refererer til hvor vellykket en frame resonerer med en modtagergruppe, pba. hvor vellykket en frame integrerer argumenter, diskursive konstruktioner mv., der trækker på kulturelle værdisæt, som er bredt anerkendte af modtagergruppen (Lindekilde & Olesen, 2015: 87, 89; Wetts, 2023: 388). Dette er med antagelsen af, at jo mere en frame resonerer kulturelt med modtagergruppen, jo mere villige er modtagergruppen til at modtage denne frame og mobilisere sig (Lindekilde & Olesen, 2015: 89). Dog indebærer det kulturelle aspekt, at frames vil resonere på forskelligt vis blandt forskellige grupper, hvorfor en frames gennemslagskraft hos befolkningen ikke kan karakteriseres universelt blot pba. hvor godt den resonerer med en enkelt modtagergruppe (Wetts, 2023: 389-390).

Kulturel resonans kan herved anvendes til at forstå, hvordan interesseorganisationerne vil få deres holdningspositioner til at resonere i offentligheden, idet dette bl.a. er afhængig af anvendelsen af alment anerkendte værdisæt, der retfærdiggør frames om Den Grønne Trepartsaftales politikker for den aktuelle modtagergruppe.

Som det også fremgår af Eckersley, er der dog også intentioner, bekymringer og andre former for målrettethed der driver deltagelse i offentligheden og i demokratiske forhandlingsprocesser. Derfor vil jeg finde det problematisk at forstå holdningspositioner udelukkende som udtrykt gennem frames, idet framingteori ser frames som strategisk formuleret kommunikation, med formålet at øge en interesseorganisations ressourcer, f.eks. medlemmer, anerkendelse af gruppens interesser hos befolkningen med videre.

For at underbygge min påstand, vil jeg trække på etnolog Thomas Højrup's relativt ældre undersøgelse af konflikter mellem forskellige kulturelt og materielt betingede livsformer, og centraldirigering der regulerer de samfundsmæssige vilkår, som livsformerne er betinget af (Højrup, 2010: 16-17), og herefter assisterende professor i statskundskab Joost de Moors artikel om problemstillingsorienterede tilgange til analysering af interesseorganisationer. Jeg vil også inddrage et eksempel af forskere specialiseret indenfor landbrugsområdet, Harald Grethe, Wiebke Nowack og Cora Petrick. Dette eksempel har paralleller til den problemstillingsorienterede tilgang, som specialets vil tage et analytisk udgangspunkt i for afgrænsningen af interesseorganisationers holdningspositioner udtrykt i offentligheden.

Kort fortalt er Højrup's forståelse af livsformer en forståelse af lokale erhvervsliv som en blanding af praksis forbundet med materielle og kulturelle vilkår. Livsformer betinger herved en form for erhvervsidentitet og opfattelse af levevilkår for både erhvervslivet og det lokale fællesskab, der er bundet i de materielle forhold, som livsformen er afhængig af på et materielt niveau, men som livsformen også bygger dens praksisser og kultur op omkring. F.eks. er landbruget ikke bare et erhverv, der er afhængig af dyrkningsarealer som indtægtskilde, men landbruget omfatter også bestemte praksisser, kultur og lokale fællesskaber der er afhængige af arealers anvendelse. Gennem praksisserne, kulturens og fællesskabernes forankring i de materielle forhold er landbruget som livsform gennem tiden også blevet stabiliseret, hvorfor det at være landmand også er en stærk identitetsmarkør for landmænd, der retfærdiggør anvendelse af dyrkningsarealer som en legitim kulturel praksis og økonomisk indtægtskilde (Højrup, 2010: 16-18, 30-32). Højrup påpeger ydermere, at når de samfundsmæssige vilkår bliver ændret for en livsforms materielle forhold, kan der opstå konflikt i form af mobilisering i civilsamfundet mod "centraldirigeringen", der betegner statslige og politiske aktører og strukturer, der politiserer og regulerer de materielle forhold. Derfor kan ændrede samfundsvilkår for livsformens materielle forhold af kritiske civilsamsfundsaktører

anses som en direkte trussel mod livsformens stabilitet, der af kritikerne ellers anses som en legitim, stabil praksis forankret i de materielle forhold (Højrup, 2010: 18).

Der kan drages en tydelig parallel mellem Højrups konflikter mellem livsformer og centraldirigering og specialets interesse i arealkonflikter mellem forskellige natursyn og interesser for anvendelse af arealer, der bliver forstærket af hvordan Den Grønne Trepartsaftale ændrer de samfundsmæssige vilkår for arealanvendelse (jf. afsnit 1.2). Dette er især gældende for grupper, hvis livsform er afhængig af anvendelse af arealer, såsom de førnævnte landmænd og lodsejere. amtidigt reflekterer mobiliseringen mod centraldirigeringen pba. ændrede samfundsvilkår for en livsforms materielle forhold også hovedpointen i Joost de Moors artikel. de Moor argumenterer for, at den sag som en interesseorganisation søger at konstruere og repræsentere i offentligheden f.eks. gennem framing, er baseret på objektive forhold. Disse kunne ifm. Den Grønne Trepartsaftale som specialets empiriske genstandsfelt være de fremtidige materielle tab som klimakrisens konsekvenser mht. et ændret klima medfører, iltsvind i vandområder, eller hvordan forskellige interesser for anvendelse af arealer er uløseligt forbundet med arealerne i sig selv, hvis finitte størrelse og forskellige landskabstyper eksisterer udenfor interesseorganisationers interesser for anvendelsesformål (de Moor, 2025, 2024: 3-7, 8-9, 21-23).

Forståelsen af de Moor og Højrup understreger, at interesseorganisationers mobiliseringsgrundlag ikke udelukkende er baseret på strategisk mobilisering af frames, der gennem anvendelse af kulturelt resonerende virkemidler har mobiliseret en interesseorganisation for at kæmpe for et bestemt "issue". Idet frames referer til objektivt realistisk funderede problemstillinger for grupperne, fremkommer der også et mobiliseringsgrundlag gennem frames pba. det objektivt eksisterende fænomen, som issuet fremstiller som en problemstilling. Det er en objektivt virkelig kendsgerning, at der er for lidt areal i Danmark til at kunne rumme alle arealkrævende interesser, hvorfor forskellige interesser og natursyn mobiliseres i interesseorganisationer som DN og L&F. Civilsamfundsgrupperne argumenterer og søger at retfærdiggøre forskellige typer af arealanvendelser og -forvaltning, hvorfor konstruerede frames er grundet i realistisk materielle forhold og tilstande. Frames forstås i specialet derfor ikke som pure sociale diskursive konstruktioner, der udelukkende konstrueres for at skabe social mobilisering, men derimod anses frames som udtryk for kulturelt indlejrede værdier om natur, og om hvad der anses som mere legitim arealforvaltning og -anvendelse frem for andre (Højrup, 2010: 16-18, 30-32).

Denne forståelse af frames er heller ikke fremmed i anvendt eksisterende forskning. Harald Grethe, Wiebke Nowack og Cora Petrick har undersøgt, hvilke frames interesseorganisationer præsenterer mht. arealkonflikter om drænede tørvearealer i Tyskland. Disse frames indeholder forskellige perspektiver på arealforvaltningen af disse arealer, og ligesom i specialets analytiske genstandsfelt bliver disse frames bl.a. udtrykt af organisationer, der i specialet ville betegnes som havende naturbeskyttende eller erhvervsøkonomiske interesser, f.eks. henholdsvis miljøinteressegrupper og landbrugsinteressegrupper (Grethe et al., 2025). Interessant er det også, at miljøinteressegrupper oftere anvendte frames, der fokuserede på de miljømæssige positive aspekter af vådlægning af arealerne, mens landbrugsinteressegrupper oftere anvendte frames, der fokuserede på de socioøkonomiske negative aspekter ved vådlægningen, mens en frame, der forsøgte at fremhæve Kooperation mellem miljøorienterede og socioøkonomiske interesser til gavn for begge interesser, kunne findes hos alle typer af aktører i arealkonflikten (Grethe et al., 2025). Denne overensstemmelse mellem interesser og frames, samt frames der går på tværs af interesser, vil jeg drage inspiration fra i specialets afgrænsning og abduktive arbejdsmetode (jf. afsnit 4.1.)

Jeg vil anvende det overordnede afsnits præsenterede litteratur om sociale mobiliseringsgrundlag til at fremhæve, at konflikten om arealer kan undersøges gennem den tidligere beskrevne offentlighed (jf. afsnit 3.1, 3.2), i form af de frames som der er konstruerede omkring disse, idet frames anses som interesseorganisationers konstruerede udtryk om Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik, der er formet af og indeholder bestemte natursyn og interesser for arealanvendelse og -forvaltning.

For at konkretisere de interesser og natursyn, der kan være forbundet med arealanvendelse og -forvaltning, og som ville kunne optræde som interesseorganisationers anvendelse af kulturel resonans i deres frames om Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik, vil jeg inddrage yderligere litteratur om retfærdighedsregimer.

3.4. Retfærdighedsregimer som udtryk for natursyn

I det forudgående afsnit blev der anlagt et perspektiv på frames som indeholdende udtryk for interesser og natursyn relateret til arealanvendelse og forvaltning samtidig med, at de er udtryk for strategisk anlagt kommunikation i offentligheden. Dette for at kunne opnå mobilisering af befolkningsgrupper mhp. at mobilisere et bestemt issue gennem anvendelse af kulturel resonans.

For at konkretisere interesser og natursyn i sammenspil med anvendelsen af kulturel resonans inddrages der i dette afsnit litteratur af sociologerne Laurent Thévenot, Michael Moody, Claudette LaFaye og Luc Boltanski omkring retfærdighedsregimer. Disse kan anvendes som typificeringer for natursyn og interesser som udtrykt i frames med kulturel resonans. Teorien om retfærdighedsregimer har udviklet sig gennem tiden, idet det originale værk om retfærdighedsregimer af Boltanski og Thévenot beskriver seks forskellige retfærdighedsregimer, mens Thévenot, LaFaye og Moody, udvikler og tilføjer et nyt retfærdighedsregime til de originale seks. For overskuelighedens skyld vil jeg ikke føre en eksplicit distinktion mellem disse to ”bølger” indenfor teorien om retfærdighedsregimer.

I teorien om retfærdighedsregimer kan argumenter typificeres alt afhængig af, hvilken type af større, alment gode, de refererer til som en implicit hjemmel, og som de anvender for at retfærdiggøre deres argument som legitimt i offentligheden. Det specifikke almene gode der refereres til betegnes som et retfærdighedsregime, og som nævnt er der kategoriseret syv forskellige typer af retfærdighedsregimer, der hver er centreret om sit unikke ræsonnement for, hvilke værdier der er værdige at følge og handle på, og som samtidig er ræsonnementer, der er anerkendte i offentligheden som legitime (LaFaye et al., 2000: 236-237; Thévenot, 2007: 415, 417). Med andre ord kan man i en udtalelse, der argumenterer for en bestemt interesse, integrere referencer til et retfærdighedsregime for at legitimere sit argument for den bredere befolkning, hvorfor man også kan forstå retfærdighedsregimer som sociale fakta, der fungerer som en implicit hjemmel til sit argument, idet de resonerer med offentlighedens forståelser, af hvad der er retfærdigt og værdigt, og som eksisterer uafhængigt af argumentet i sig selv (LaFaye et al., 2000: 236-237; Thévenot, 2007: 415, 417).

Der er en tydelig parallel mellem kulturel resonans i frames og retfærdighedsregimer. Begge begreber søger at forklare, hvorfor nogle frames og udtalelser resonerer mere hos modtagerne end andre, samt at forklaringen på dette kan findes i de kulturelt anerkendte værdisæt som refereres til

og anvendes i frames og argumenter. (Thévenot, 2007: 410). Der kan også fremhæves den samme pointe ift. frames og deres relationen til den objektive virkelighed, som jeg frembragte med litteratur af Højrup og de Moor (jf. afsnit 3.3). For at elaborere på dette må der beskrives, hvordan anvendelsen af retfærdighedsregimer kræver tilknytning til objekter. Objekter anvendes sammen med retfærdighedsregimer for at støtte det overordnede argument, og agerer som ”bevis” for, at det aktuelle retfærdighedsregime kan anvendes i argumentet som objektet indgår i. Objektet kan i teorien om retfærdighedsregimer variere i dets natur, idet objekter bliver aktuelle som bevis for et retfærdighedsregime, gennem måden objekterne italesættes, hvorfor objekterne eksempelvis kan være begivenheder, personer og reelle objekter afhængig af hvilke værdier og betydninger der fremhæves hos objektet i argumentet (LaFaye et al., 2000: 229, 237, 266-267; Thévenot, 2007: 419). Derfor kan det samme objekt også anvendes som bevis for flere forskellige retfærdighedsregimer, idet et objekts forskellige kvaliteter hver kan tillægge objektet værdi i et retfærdighedsregime, alt efter hvilke kvaliteter der fremhæves (LaFaye et al., 2000: 229, 237).

I specialets sammenhæng kan et areal f.eks. inddrages som objekt i et argument som ”et dyrkningsareal, som har gået i arv i familien i generationer”, hvorved arealet inddrages som en forankring af et domestisk retfærdighedsregime i den fysiske virkelighed, orienteret efter at forsvare lodsejernes livsforms stabilitet mod ekstensivering af arealer (jf. afsnit 2.1). Ved at fremhæve en anden kvalitet, såsom dyrkningsarealets potentielle kulstofrige jord, kan arealets kvaliteter også anvendes under andre retfærdighedsregimer, der argumenterer for ekstensiveringen af arealer (LaFaye et al., 2000: 236-237; Thévenot, 2007: 411, 419).

Overordnet set kan der drages paralleller mellem retfærdighedsregimers afhængighed til objekter som beviser for dets legitime inddragelse, og specialets forståelse af frames som stammende fra og formet af de objektivt virkelige forhold som de er konstruerede omkring, udledt af specialets inddragelse af de Moor (jf. afsnit 3.3). Ydermere, som forståelsen af Højrup påpeger, er de objektive forhold også tæt forbundne med forskellige livsformer, hvorfor de objekter der bliver inddraget som bevis for retfærdighedsregimer, også er omfattet af forskellige praksisser, kulturelle vilkår og perspektiver i sig selv. Dette kommer til udtryk ved de retfærdighedsregimer, der anvendes sammen med det aktuelle objekt (jf. afsnit 3.3).

Derfor kan objekter, der er berørt af aftalen, såsom havmiljø eller landbrugsarealer, som tidligere fremhævet i mit eksempel, anses som beviser for retfærdighedsregimer. I forlængelse heraf vil jeg

argumentere for, at retfærdighedsregimer kan anvendes til at karakterisere de natursyn der knytter sig til interesser i arealkonflikter og til Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning, der berører retfærdighedsregimers inddragede objekter. Dette er grundet af, at retfærdighedsregimer retfærdiggør framens tilblivelse som argument for et bestemt perspektiv i offentligheden omkring Den Grønne Trepartsaftales arealomlæggelser og -forvaltning. Et perspektiv som retfærdighedsregimet samtidigt er udtryk for. Dette gælder både for modtagerne, men også for afsenderen der skal konstruere argumentet ud fra det aktuelle syn på naturen og afsenderens interesse i arealomlæggelserne og -forvaltningen. Selvom retfærdighedsregimer ikke er en direkte afspejling af afsenderens natursyn tilknyttet deres interesser, idet de ligesom kulturel resonans er betinget af strategisk anvendelse af kommunikation i offentligheden, vil jeg stadig mene at de tilnærmelsesvist er refleksioner af disse. Derfor anvendes retfærdighedsregimer som specialets operationalisering af natursyn tilknyttet interesser i arealkonflikterne.

3.5. Retfærdighedsregimer som natursyn tilknyttet interesser i Den Grønne Trepartsaftale

Specialets kategoriseringer af natursyn og forbundne interesser tager udgangspunkt i fem ud af de syv retfærdighedsregimer, som vil præsenteres herunder sammen med eksempler på, hvordan de kan indgå i forskellige natursyn og udtryk for interesser. Det skal understreges, at eksemplerne ikke er udtømmende for de typer af interesser, der kan optræde i anvendelsen af de aktuelle retfærdighedsregimer, hvorfor et retfærdighedsregime i udgangspunktet ikke er eksklusivt reserveret til bestemte interesser.

3.5.1. Markedsregimet

Markedsregimet omhandler selvfølgelig et markedsorienteret ræsonnement, der argumenterer for økonomisk prægede interesser, ved at inddrage argumenter om en branches konkurrenceevne, herunder evne til at skabe profit. Objekterne der inddrages i markedsregimets argumenter tillægges en værdi som et ombytteligt gode der kan prissættes, men også som væsentlige for en branches eller områdes konkurrenceevne indenfor det aktuelle marked der konkurreres i, hvorfor de inddragede objekter også kan tillægges værdi som væsentligt for konkurrenceevnen (Boltanski & Thévenot, 2006: 193-203; LaFaye et al., 2000: 240, 242-243; Thévenot, 2007: 410; Thévenot, 2011: 44, 60).

Eksempler på hvordan markedsregimet kan udtrykke bestemte interesser og natursyn kan være i argumenter, der repræsenterer erhvervsøkonomiske interesser for arealer som kritiske for fødevarerproduktionens eller turismeindustriens konkurrenceevne. Her angives et natursyn, der fokuserer på de økonomiske aspekter ved arealer, som både arealomlæggelserne og -forvaltningens forskellige afgifter og reguleringsmekanismer ville få konsekvenser for.

3.5.2. Det industrielle regime

Det industrielle regime er mere komplekst end markedsregimet, grundet at ræsonnementet om industriel effektivitet er vidtrækkende, og i nogle tilfælde også overlappende med andre retfærdighedsregimer, særligt markedsregimet. Ræsonnementet i det industrielle regime ligger i langsigtede investeringer i infrastruktur, professionalisme, planlægning og teknologisk effektivitet (Boltanski & Thévenot, 2006: 203-211; LaFaye et al., 2000: 243; Thévenot, 2007: 410; Thévenot, 2011: 44). Særligt investeringer har paralleller til markedsregimet, men forskellen i

retfærdighedsregimernes ræsonnementer ligger i, at markedsregimet har fokus på kortsigtede investeringer og overordnet konkurrenceevne, mens det industrielle regime har fokus på langsigtet vækst og effektive investeringer (LaFaye et al., 2000: 243-244, 263). De andre komponenter af det industrielle regimes ræsonnement lægger dog mere vægt på professionaliseret planlægning, der inddrager effektivitet og optimering, hvorfor der lægges mere vægt på videnskabelig funderet ekspertviden og teknologisk problemløsning (Thévenot, 2007: 410, 419).

Et eksempel på inddragelsen af det industrielle regime vedrørende Den Grønne Trepartsaftale kunne være udtalelser, der fremhæver objektet ”CO₂e-reducerende og opfangende teknologier” som en løsning på CO₂e emissioner fra landbrugssektoren (jf. afsnit 2.1). Dette ville kunne anvendes af erhvervsøkonomiske interesser til at argumentere for, at teknologiske løsninger kan være en bedre løsning end arealomlægninger, der har til formål at mindske CO₂e-emissioner ved ekstensivering af bl.a. kulstofrige jorde, der anvendes ifm. Landbrugets fødevareproduktion. Dog kan det industrielle regime også frembringes ifm. argumenter fra naturbeskyttende interesser, der f.eks. kan fremlægge analyser og andre videnskabelige fund, der argumenterer for mere ambitiøse arealomlæggelser og -forvaltning. Grundet hvordan regimet kan optræde med forskellige interesser, er der heller ikke et endegyldigt, ensidigt natursyn, som det industrielle regime kan siges at være et udtryk for. Det tætteste på et overordnet natursyn for regimet ville være et natursyn, der fokuserer på arealomlæggelserne og -forvaltningens teknologiske og videnskabelige problemløsninger.

3.5.3. Det domestiske regime

Det domestiske regimes ræsonnement ligger i menneskers forbindelse til lokaliteter og menneskets nærhed til sit lokale miljø, område og hjem. Det er den personlige forbindelse til steder der altså er centrum for ræsonnementet i dette regime (Boltanski & Thévenot, 2006: 164-178; LaFaye et al., 2000: 249-250; Thévenot, 2007: 410; Thévenot, 2011: 44). Dette indebærer også de traditionsrige lokalsamfund, der ligger i og er bundet til steder og praksisser forbundet med steder såsom i landbrugsområder (LaFaye et al., 2000: 240, 252), hvorfor det domestiske regime også trækker tråde til Højrups livsformer. Livsformer er ofte objektet i det domestiske regime, idet, det der er på spil, er lokalidentiteten forbundet med steder (Højrup, 2010: 16-18, 30-32).

Et eksempel på det domestiske regimes optræden i offentligheden kunne være fra erhvervsøkonomiske interesser, der kritiserer ekstensiveringen af arealer for at fratage lodsejere et areal, der er lokalt forankret i et landbrug, der har eksisteret gennem flere generationer, og som

derfor har en værdi i den personlige forbindelse som lodsejere har til arealer. Det natursyn, som retfærdighedsregimet anfører har herved fokus på arealers lokalitet og den livsform der er forbundet til arealerne og praksis for disse.

3.5.4. Det civile regime

I Boltanski, Thévenot, LaFaye og Moodys udlægning af det civile regime ligger ræsonnementet i beskyttelse af rettigheder, solidaritet, ligestilling, lige adgang til ressourcer og gruppers velfærd (Boltanski & Thévenot, 2006: 185-193; LaFaye et al., 2000: 246-247; Thévenot, 2007: 410; Thévenot, 2011: 44). Dette brede spænd er dog ikke i specialets interesse at inddrage, men princippet om ”lige adgang” til områder, især naturområder, er af større interesse. Lige adgang betegner adgangen til naturområder, dvs. om naturområder kan tilgås og befærdes, og hvilke aktiviteter der er tilladte og mulige i naturområderne (LaFaye et al., 2000: 248-249). Den urørte skov, der er med i Den Grønne Treparts vision, giver på den ene side adgang til nogle aktiviteter, mens andre aktiviteter der f.eks. kræver fældning af træer såsom anlægning af mountainbikespor, kan være mere begrænsede. Dette eksempel kan fremlægges af naturrekreative interesser, der udtrykker et rekreativt orienteret natursyn, hvori arealer, og naturen disse kan rumme, anses som mulighedsskabende for rekreativt brug.

3.5.5. Det grønne regime

De tidligere præsenterede retfærdighedsregimer inddrager naturen under deres eksisterende ræsonnementer. I det grønne retfærdighedsregime udgøres ræsonnementet af et perspektiv på naturen som en værdi i sig selv. Dette ræsonnement trækker tråde tilbage til et økologisk værdisæt, hvori det anses som en menneskelig værdi i sig selv at beskytte miljøet og klimaet samt at integrere bæredygtige og ikke-forurenende principper i menneskets praksisser, der ikke ”forulemper” naturen på uretfærdig vis (LaFaye et al., 2000: 256-257; LaFaye & Thévenot, 2017: 280-282, 287-295). Naturen anses altså som en entitet i sig selv, der gennem værdier mennesket tilknytter denne, ender med at tilegne sig værdi som bevarelsesværdig og universelt ”godt”. Denne værdi er selvstændig i forhold til de økonomiske, civile, teknologiske og livsformsorienterede værdier i de andre retfærdighedsregimer, idet det grønne regimes ræsonnement retfærdiggør handlinger, interesser og udtalelser der gavner beskyttelsen af miljø og klima, endda til skade for andre interesser, hvilket kan få det grønne regimes natursyn til at være i konflikt med andre natursyn (LaFaye et al., 2000: 256-257). I det grønne regimes natursyn anses urørt natur, bevarelse

af biodiversitet og truede arter, samt bekæmpelse af klimakrisen som værende efterstræbelige værdier, både i sig selv og i relation til mennesket og dets ansvar for bevarelsen af naturen til fremtidige generationer (LaFaye & Thévenot, 2017: 281, 290-295). Det grønne regime indebærer altså et natursyn, hvor naturen, klimaet og miljøet anses både som uløseligt forbundet med menneskets handlinger og ansvar for fremtidige generationer, men også som en samlet entitet der har værdi i sig selv.

Eksempler på det grønne regimes natursyn ville kunne findes i naturbeskyttende interesser, der argumenterer for ekstensivering af arealer for at beskytte grundvandet til fremtidige generationers brug, eller i argumenter der retfærdiggør arealomlægninger og -forvaltnings reguleringsværktøjer mod kvælstof og CO₂e udledning som nødvendige for klimaet og miljøets stabilitet.

3.5.6. Fravalgte regimer

I specialet er der fravalgt at inddrage ”inspirationsregimet” og ”opinionsregimet”. Grundlaget for ekskluderingen af inspirationsregimet ligger i, at ”inspirationsregimet” er velegnet til at analysere videoer, taler o. lign. Der inkluderer mimik, som specialets tekstdata (jf. afsnit 4) ikke er velegnet til at indfange. samt at inspirationsregimet har mere fokus på hvordan argumenter retfærdiggøres af mimikken og afsenderens udtrykte følelser, kontra relationen mellem retfærdighedsregimet og objektet det anvender og er bundet i (LaFaye et al., 2000: 252-253). Opinionsregimet fravælges, idet det fokuserer på populariteten og tilslutningen til et issue som et argument i sig selv for handling pba. selve issuet (LaFaye et al., 2000: 253-256). Dette drager paralleller til diverse framingteknikker der har det primære formål at skabe mobilisering, hvorfor det ikke er af interesse for specialet (jf. afsnit 2.3). Samtidigt fokuserer opinionsregimet ligesom inspirationsregimet ikke på hvordan fysiske objekter såsom arealer anvendes i dets retfærdighedsregime (LaFaye et al., 2000: 253-256).

3.6. Opsummering ifm. problemformulering

Dette litteraturreview har gennemgået den eksisterende forskning på området og udgør det teoretiske begrebsapparat, der vil konstituere fundamentet for analysen af problemformuleringen:

Hvilke frames fremlægges af interesseorganisationer om Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning i offentlige medier, og hvilke interesser og natursyn ligger der i retfærdiggørelserne af disse frames?

Interesseorganisationerne der observeres og indsamles under specialets databehandlingsproces opdeles ud fra en insider/outsider tankegang, efter de er opdelt i erhvervsøkonomiske, naturrekreative eller -beskyttende interesser (jf. afsnit 1). Outsideraktørerne er de interesseorganisationer, der er ekskluderede fra forhandlingerne af aftalen, men samtidigt repræsenterer befolkninger og interesser som er påvirket af og/eller på anden vis relaterer til Den Grønne Treparts arealomlægninger og reguleringer. Insideraktørerne er de interesseorganisationer, der var med i forhandlingerne. Både insider og outsider interesseorganisationer har mulighed for at have indflydelse på modtagelsen og den offentlige opinion omkring Den Grønne Trepartsaftale gennem offentligheden.

Det er herved aktuelt at undersøge holdningspositionerne for både insider- og outsider-interesseorganisationer, via de erhvervsøkonomiske, naturbeskyttelses- og naturrekreative interesser som de kommunikerer ud i offentligheden i relation til Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning og -omlægninger. Specialet vil tage udgangspunkt i en syntetisering mellem framingteori og teori om retfærdighedsregimer for at analysere interesseorganisationers holdningspositioner udtrykt gennem udtalelser i offentligheden. Dette er med den funderede antagelse om, at de retfærdighedsregimer der inddrages i frames, både er strategisk anlagte for at mobilisere tilslutning til interesseorganisationernes sager, men også reflekterer de natursyn relateret til arealforvaltning og -omlægninger, som grupperne deltager i offentligheden på baggrund af.

Herved vil specialet anlægge et analytisk udgangspunkt betinget af en sammensætning af teori, der bedst passer til at analysere frames som det analytiske genstandsfelt. Dog bekender specialet også, at en analyse betinget af denne teorisyntetisering ikke vil være analytisk udtømmende for nogle af teorierne, idet der f.eks. ikke inkluderes andre elementer fra framingteorien udover det kulturelle resonansbegreb, og den generelle epistemologiske forståelse som framingperspektivet indebærer.

Overordnet set vil jeg mene, at specialets interesse både udfylder et videnshul vedrørende, hvilke holdningspositioner som danske interesseorganisationer med erhvervsøkonomiske, naturbeskyttelses- eller naturrekreative interesser kommunikerer ud, samt hvordan de retfærdiggør disse frames som legitim kritik, bekymringer, ros mv. af den Den Grønne Trepartsaftale. Denne interesse bygger på eksisterende viden om det overordnede forskningsfelt indenfor civilsamfundssociologien med fokus på klima- og miljø.

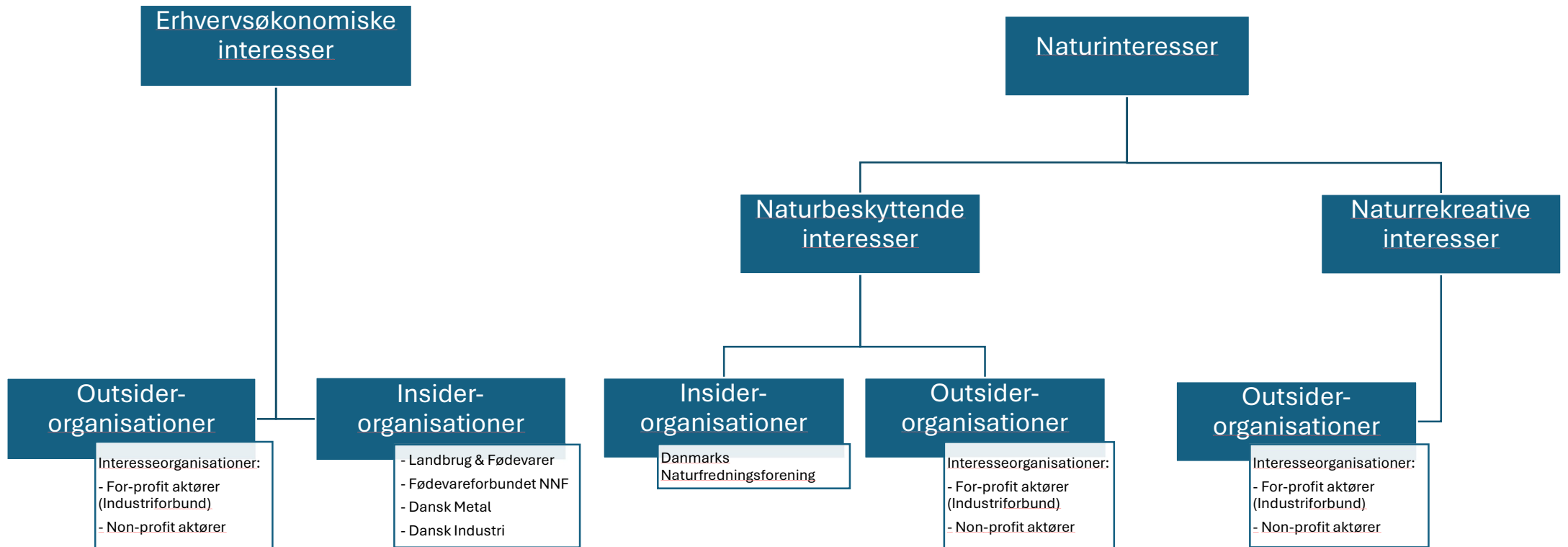
4. Afgrænsning og forskningsdesign

I dette afsnit afgrænses der til mere præcise typificeringer af interesseorganisationer mht. deres potentielle holdningspositioner til Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik. Derefter vil der dykkes ned i specialets forskningsdesign, herunder dets videnskabsteoretiske og metodologiske udgangspunkt

4.1. Afgrænsning

I de forudgående afsnit fremgik, hvordan holdningspositioner til arealforvaltning består af natursyn og erhvervsøkonomiske, rekreative - eller beskyttelsesinteresser, og hvordan disse kan ligge indlejret i kommunikerede frames. Samtidigt fremgik det, at interesseorganisationer kan kendetegnes som insidere eller outsiders afhængig af deres rolle og muligheder under Den Grønne Trepartsaftales forhandlingsproces (jf. afsnit 1-3). For at indfange de forskellige holdningspositioner I treparten har jeg lavet en idealtypisk inddeling af de væsentligste civilsamfundsaktører, som fremgår af figur 1.

Figur 1 – Fordeling af interesseområder

Figuren er opbygget på følgende antagelser afledt af problemfeltet og den præsenterede eksisterende forskning i henholdsvis

1. Interesseorganisationerne involveret og påvirket af Den Grønne Trepartsaftale udspringer både fra civilsamfundssfæren og markedssfæren, hvorfor både for- og non-profit civilsamfundsaktører vil udgøre aktørerne for det analytiske genstandsfelt.
Den Grønne Trepartsaftale er også lavet i samarbejde med interesseorganisationer fra den statslige sfære, men idet specialet ikke har fokus på magtudøvende myndigheder og politiske aktører, er f.eks. KL ikke repræsenteret i figur 1, idet denne organisation repræsenterer kommunernes interesse for at håndtere arealkonflikterne, da kommunerne er den magtudøvende myndighed i de lokale treparters arealomlæggelsesplaner (jf. afsnit 2). Der antages således, at KL har større fokus på håndteringen af arealomlæggelserne som forvaltningsopgave end som et konfliktfyldt felt, hvori der skal varetages forskellige interesser og natursyn.
2. Civilsamfundsgrupper kan opdeles i de to overordnede, idealtypiske interesser:
Erhvervsøkonomiske interesser og naturinteresser. Indenfor naturinteresser kan der findes rekreative interesser og beskyttelsesinteresser.
De idealtypiske interesser udgør med inspiration fra eksisterende forskning (jf. afsnit 2.3) udgangspunktet for de frames, der under analysearbejdet forventes at fremkomme under interesserne. Disse frames udvikles, og yderligere frames fremkommer gennem den abduktive proces (jf. afsnit 3.2.2.1) og præsenteres under analysen. Der afgrænses i starten af analyseprocessen til:
 - En naturbeskyttende frame
 - En naturrekreativ frame
 - En erhvervsøkonomisk frameAlle tre idealtypiske interessers frames indeholder forskellige natursyn, der er konkretiseret i afsnit 2.5 som typer af de retfærdighedsregimer interesseorganisationerne udtrykker.
3. Outsider-interesseorganisationer har de største interesser i at kommunikere retfærdiggjorte frames, grundet at de ikke er privilegerede insider-aktører i Den Grønne Trepartsaftale (jf. afsnit 2.2), og derved ikke har mulighed for direkte indflydelse på politiske aktører.
4. Insiderorganisationerne L&F og DN er mere kompromissøgende i deres frames, idet de i governance er pålagt at finde en arealforvaltningspolitik, der både kan tilfredsstille politiske

beslutningstagere, men også begge organisationers medlemmer samt den bredere befolkning.

Insiderorganisationer forsøgte også at tage højde for outsiderorganisationers interesser og natursyn under forhandlingerne, idet outsiderorganisationer gennem deres ressourcer og offentlige effekter kan have betydning for modtagelsen af Den Grønne Trepartsaftale.

Dog er L&F og DN stadig privilegerede aktører ift. andre interesseorganisationer fra civilsamfundssfæren, idet de som insider-aktører har haft større direkte indvirke i den politiske beslutningsproces end outsider-aktørerne.

Ydermere har L&F og DN en større rolle i offentligheden end Dansk Metal, DI og Fødevareforbundet NNF, idet de er nøgleaktørerne i Den Grønne Trepartsaftale (jf. afsnit 1.2). Samtidigt repræsenterer L&F landmænd, som den erhvervsøkonomiske gruppe der bliver direkte påvirket af arealforvaltningen og -omlæggelserne, mens Dansk Metal og DI kun repræsenterer følgeindustrierne for landbruget, der bliver påvirket i forlængelse af påvirkninger på landbruget.

5. Outsiderorganisationer er mere konfliktsøgende i deres frames, idet de repræsenterer interesser og natursyn, som organisationerne typisk ikke føler er validerede af Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik.

Af figur 1 og de præsenterede antagelser fremgår de idealtypificeringer af interesseorganisationer, som specialet afgrænser sig til i dens empiriske undersøgelse af Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik som felt til at besvare problemformuleringen.

Distinktionen mellem civilsamfundssfæren og markedssfærens aktører gøres ud fra en for- og nonprofit tankegang, idet den væsentligste forskel mellem civil- og markedsaktører er markedsaktørernes indlejrede profitmotiv (Edwards, 2020: 55-59). Dog, for at simplificere analysen, indgår der også industriforbund og erhvervsdrivende foreninger under markedsaktører, idet de befinder sig et sted mellem markeds- og civilsamfundssfæren. Industriforbund repræsenterer som markedsaktører de følgeindustrier, der er påvirket af Den Grønne Treparts arealforvaltningspolitik og -omlæggelser, enten direkte, såsom vandværker der påvirkes af arealomlæggelsernes beskyttelse af grundvandet, eller indirekte, såsom for maskinindustrien der leverer til landbrugssektoren, hvis lodsejere selvfølgelig påvirkes af arealomlæggelserne og -forvaltningspolitiken.

Alle andre former for civilsamfundsaktører, herunder foreninger, fonde, SMO'er, sociale bevægelser og tænketanke under civilsamfundskategoriseringen, afgrænses som værende civilsamfundsaktører. Af fondene inkluderes der både erhvervsdrivende og ikke-erhvervsdrivende fonde, idet en fonds rolle som civilsamfundsaktør er særligt afhængig af den specifikke fond (Reich, 2016: 67-70), hvorfor afgrænsningen mellem for-profit og nonprofit aktører ikke er en skarp grænse, men en kvalitativ vurdering efter i hvilken sammenhæng de optræder, og hvilke andre interesseorganisationer de optræder sammen med. Samtidig omfatter afgrænsningens kategorisering også mange forskellige typer af markeds- og civilsamfundsaktører, hvorfor den interne variation i analysens resultater, også kan tilskrives forskelle mellem aktørers handlingsrepertoire, organiseringsstruktur, ressourcer mv. (Binderkrantz et al., 2015: 97; Lindekilde & Olesen, 2015: 40-42). Dette undersøges ikke nærmere i specialet, idet det ikke bidrager til belysning af den primære forskningsinteresse (jf. afsnit 1.2).

Insiderorganisationerne afgrænses til at være DN, L&F, DI, Dansk Metal og Fødevareforbundet NFF, mens andre interesseorganisationer, som ikke har været med i forhandlingerne, typificeres som outsiders. Bemærk, at grundet specialets interesse for interesseorganisationer fra markeds- og civilsamfundssfæren, medtages interesseorganisationer fra den statslige sfære ikke, herunder KL. Jeg vælger at fokusere på DN og L&F som de "primære" insidere, idet DN og L&F anses som nøgleaktørerne i udarbejdelsen af Den Grønne Trepartsaftale, samt at de begge har en udøvende magt ift. arealomlæggelsernes udførelse i de lokale treparter (jf. afsnit 1, 2.2).

De frames, der a priori forventes at fremkomme blandt interesseområderne, er som før nævnt punkt 2 i mine præsenterede antagelser: En naturbeskyttende, naturrekreativ samt erhvervsøkonomisk frame. Disse frames kan beskrives som perspektiver, der fremmer de tre typer af interesser, som beskrevet i afsnit 1, og er derfor overordnede frames om arealanvendelser, der udvikles gennem forarbejdet til analysen.

4.2. Forskningsdesign

For at tilrettelægge undersøgelsen af problemformuleringen vil jeg fremlægge forskningsdesignet, der består af det videnskabsteoretiske udgangspunkt for tilgangen til den empiriske undersøgelse af feltet, samt en udlægning af hvordan abduktiv metode anvendes som den konkrete arbejdsmetode.

Ydermere vil der præsenteres machine learning som en computationel tilgang til feltet, samt hvilke fordele og ulemper der er ved at arbejde med machine learning som metode i samfundsvidenskaberne.

4.2.1. Videnskabsteori

Specialet tager inspiration i et kritisk realistisk videnskabsteoretisk perspektiv inspireret af Joost de Moors forslag til en kritisk realistisk tilgang i civilsamfundssociologien (de Moor, 2025: 2-6).

Specialets ontologi forstår frames og retfærdighedsregimer som rodfæstede i den objektive virkelighed (de Moor, 2025: 5-6). Frames anses som udtryk der udspringer af interesser i arealkonflikterne, hvor natursyn kommer af strukturelt, indlejrede kulturelle værdier om natur og legitim arealforvaltning (jf. afsnit FRAMES OG RETFÆRDIGHEDSREGIMER). Dog er frames kun udtryk for underliggende kulturelle strukturer, som er meningsskabende for individets praksisser og værdier bundet til objekter (Buch-Hansen & Nielsen, 2005: 23-24).

I en kritisk realistisk forstand opererer specialet med tre lag: Det transfaktuelle lag udgøres af de kulturelle strukturer og natursyn, der er bundet til den fysiske virkelighed – herunder arealer, klimakrisens konsekvenser og miljøets helbred (Buch-Hansen & Nielsen, 2005: 21-23; de Moor, 2025: 3-7; Jespersen, 2014: 172, 177-178). Det faktuelle lag er de frames forbundet til objekter, som indeholder udtryk for holdningspositionerne i det transfaktuelle lag (Buch-Hansen & Nielsen, 2005: 23-25). Retfærdighedsregimer fungerer som forbindelsen mellem lagene, idet de er kulturelt anerkendte værdisæt der kommer til udtryk gennem objekter for at retfærdiggøre holdningspositioner (jf. afsnit 4.4). Det perceptuelle lag er den data, her avisartikler, hvorfra specialet analyserer det faktuelle lag. Dette lag aktualiseres gennem analysen og er ikke en perfekt refleksion af natursyn og interesser.

Epistemologisk anerkender specialet, at den anvendte analytiske tilgang er én ud af mange mulige tilgange (Jespersen, 2014: 177-178, 184-185). Analysen kan derfor kun belyse dele af det faktuelle lag uden at indfange hele kompleksiteten i det transfaktuelle lag (Jespersen, 2014: 184-185; Wad, 2000: 58-59).

Sammenfattende forstås holdningspositioner som udtryk for indlejrede interesser og natursyn, men også som strategisk kommunikation rodfæstet i komplekse kulturelle strukturer (de Moor, 2025: 4-

5; Jespersen, 2014: 175, 184-185). Specialets perspektiv er herved, at arealkonflikter ikke bare er kommunikative magtkonflikter, men konflikter mellem materielle og strukturelt funderede kulturelle ræsonnementer for, hvad "den gode og retfærdige arealforvaltning" er (de Moor, 2025: 2-6).

4.2.2. Metodologisk udgangspunkt

Ud fra specialets videnskabsteoretiske vinkel samt problemformuleringens eksplorative karakter er der i specialet anvendt en abduktiv metodologisk tilgang til undersøgelsen. Den abduktive tilgang anvendes i specialets metodologiske udgangspunkt i "controversy mapping", som vejleder specialets analysestrategi og metodeanvendelse, der begge er baseret på anvendelsen af computationelle tilgange til socialvidenskaben.

1.1.1.1. Abduktiv metode

De forudgående antagelser og forståelser afledt af den eksisterende forskning indenfor civilsamfundssociologien, arealforvaltning og -konflikter er blevet anvendt til en umiddelbar analytisk forståelse af frames i offentligheden. Herefter blev der vekslet i det analytiske arbejde mellem metodisk anvendelse og forståelsen af feltet, hvorfor forståelsen af feltet har udviklet sig gennem specialets udarbejdelse og behandlingen af empiri (Tavory & Timmermans, 2022: 1-3). Dog har hverken metodiske tilgange eller forståelsen af feltet ændret sig radikalt under undersøgelsen, idet der i specialet er en stærk antagelse om, at den eksisterende forskning på arealkonflikter og -forvaltning samt interesseorganisationer har udgjort et stærkt funderet udgangspunkt for det analytiske arbejde. Derfor startede specialets abduktive proces også mere deduktivt end induktivt, idet der var fokus på prækonstruerede typificeringer af interesseorganisationer, interesser og natursyn (jf. afsnit 2.5). Under denne proces var der særligt fokus på at udvikle de frames, der forventedes at fremkomme i data, samt at udvikle nye frames.

Dette fokus er grundet specialets a priori-antagelse om, at der findes tre overordnede frames der afspejler hver af de tre interesseområder (jf. afsnit 4.1), hvorfor den abduktive metodeanvendelse bidrog til, at der under analysearbejdet blev underbygget en analytisk blindhed overfor andre frames end disse, samt at disse frames også kan fremkomme hos andre interesseområder.

1.1.1.2. Controversy Mapping

Idet specialet har interesse i at undersøge aktørers relationer til den fysiske virkelighed i form af framing, der indeholder syn på naturen og interesser for arealanvendelsesformål, drager specialets undersøgelse inspiration fra controversy mapping metodologien, som tilrettelægger undersøgelser til at undersøge netværk ud fra en aktør-netværksteoretisk tankegang (Poletti, 2021: 72-73).

For at udspecificere hvilke elementer fra controversy mapping jeg har inddraget i specialets metodologi, vil jeg først præsentere de overordnede karakteristika og anvendelser for controversy mapping, som er aktuelle for specialet.

Controversy mappings epistemologiske interesse ligger i at analysere ”kontroverser”, der defineres som emner, hændelser, politikker og andre fænomener i offentligheden, som sparker konfliktfyldte debatter i gang mellem forskellige standpunkter (Munk & Venturini, 2022: 1-7, 27-30).

Kontroverser anses som gode kontroverser, hvis de opfylder følgende kriterier (Munk & Venturini, 2022: 44-50):

- Der mobiliseres forskellige holdningspositioneringer til kontroversen.
- Kontroversen er igangværende eller for nyligt afsluttet.
- Kontroversen drager eksperter, specialister eller andre aktører med specifikke interesser i kontroversen til sig.
- Kontroversens empiriske materiale er overvejende offentligt tilgængelig.

Specialet analyserer Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning som en kontrovers, idet jeg anser, at denne som specialets empiriske genstandsfelt lever op til kriterierne for en god kontrovers.

For at undersøge det empiriske genstandsfelt som en kontrovers, vil jeg drage inspiration fra den undergren af controversy mapping, der kaldes ”issue mapping”. Her undersøges aktørrelationer ved at starte med et specifikt ”issue” indenfor kontroversen, for derfra at undersøge om der er specifikke formationer af aktører indenfor disse. Herved finder man, hvordan aktører relaterer sig til kontroversen, gennem hvordan de italesætter dens bestanddele, samtidig med at det giver mulighed for at sammenligne og gruppere aktørers holdningspositioner til den specifikke del i kontroversen (Poletti, 2021: 67, 71).

I specialets metodiske tilgang opdeler og grupperer jeg aktuelle interesseorganisationer afhængig af hvordan de framer Den Grønne Trepartsaftales bestanddele, men også efter hvordan de retfærdiggør disse frames. Ift. den tidligere idealtypificering af interesseorganisationer som insidere og outsiders delt op mellem erhvervsøkonomiske, naturbeskyttelses og rekreative interesser (jf. afsnit 3.1) betyder det, at jeg undersøger hvilke konstellationer af outsideraktører, der kan findes under hver af de tre typer af interesser, afhængig af hvilke issues de retfærdiggør i frames om den Den Grønne

Trepartsaftales arealomlægninger og -forvaltningspolitik, samt hvordan disse issues kan deles mellem aktører på tværs af interesser eller være i konflikt med hinanden.

Specialet anvender et kritisk realistisk ontologisk perspektiv kontra en ontologi som appellerer til issue mappings ophav i aktør-netværksteori, såsom den materialistiske socialkonstruktivisme (Pedersen, 2012: 190-191). På trods af dette kan specialet stadig drage inspiration fra hvordan issue mapping og controversy mapping anser de genstandsfelter, som metodologierne er tilrettelagt til at undersøge (Munk & Venturini, 2022: 124-127). Ydermere kan det relationelle aspekt i controversy mapping og issue mapping anvendes i kortlægningen af interesseorganisationers holdningspositioner til Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning og -omlægninger (Munk & Venturini, 2022: xvi-xvii, 1-2, 5-6, 27-30, 80-86, 95-98).

Samlet set vil denne anvendelse af issue mapping kunne analysere kontroversen på et holdningsniveau, ift. hvilke forskellige holdningspositioner der er tilknyttet specifikke dele af Den Grønne Trepartsaftale. Samtidig vil det være muligt at undersøge kontroversen på et aktørniveau ift. hvordan interesseorganisationer er tilknyttet disse forskellige holdningspositioner, og derved også hvordan grupperne placerer sig forskelligt ift. hinanden mht. Den Grønne Trepartsaftale.

Dog er der to problemstillinger ved at tage direkte udgangspunkt i denne tilgang i specialets sammenhæng. Disse er også hovedargumenterne for, hvorfor der kun vil drages inspiration fra controversy mapping tilgangen i specialets metodeanvendelse. Den første problemstilling er, at jeg har stærke antagelser om, hvilke idealtyper af outsider-interesseorganisationer der har holdningspositioner rettet imod Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning (jf. afsnit 4.2), men jeg ved ikke på forhånd, hvilke egentlige outsider-interesseorganisationer der er aktuelle aktører i offentligheden, og som herved kan inddrages i en issue mapping, samt hvordan disse aktørers holdningspositioner vil knytte sig til arealforvaltningen. Den anden problemstilling er, at jeg heller ikke på forhånd ved, hvilke konkrete elementer af arealforvaltningen der er aktuelle for både insider- og outsider-interesseorganisationerne. Derfor kan jeg a priori ikke determinere det analytiske genstandsfelt, interesseorganisationer samt de emner eller issues som deres holdningspositioner forholder sig til.

Dette betyder også, at jeg ikke på forhånd kan typificere interesseorganisationers anvendelse af retfærdighedsregimer som udtryk for deres natursyn. Særligt ville jeg miste nuancerne i holdningspositionerne blandt aktører med erhvervsøkonomiske, naturbenyttende og -beskyttende

interesser, da jeg ikke på forhånd ved, hvilke objekter, såsom arealer, havmiljø mv., som de bruger til at bringe retfærdighedsregimerne i spil i deres frames.

Derfor må jeg ty til det induktive element i den abduktive tilgang, for at afklare hvem de aktuelle interesseorganisationer er, samt hvilke holdningspositioner de udtrykker og kan samles om. Dette afklares i specialets data gennem specialets computationelle tilgang.

1.1.1.3. Specialets computationelle tilgang og mixed methods

Specialet anvender computationelle metoder til at udforske empirien, ift. hvilke holdningspositioner interesseorganisationer udtrykker, og hvordan disse kan være sammenlignelige og forskellige fra andre holdningspositioner. Computationelle metoder indebærer for specialet anvendelsen af machine-learning modeller, der automatiserer udarbejdelse af underliggende mønstre i store mængder af data. Formålet med dette er at reducere datakompleksiteten, samt at sikre at alle potentielle holdningspositioner, der kan kendetegnes ved deres anvendelse af retfærdighedsregimer i frames medtages i analysen (Grimmer et al., 2022: 24-26; Poletti, 2021: 86, 95). Den induktive åbenhed, der er indlejret i specialets abduktive tilgang, optræder herved gennem anvendelsen af den computationelle tilgang, idet den automatiserede udarbejdelse af mønstre i data kan give nye indsigter i, hvilke holdningspositioner der kan identificeres i offentligheden. Disse kunne med specialets teoretiske perspektiv være overset pga. confirmation bias hos bestemte aktører (Wetts, 2023: 397). Eksempelvis er det induktive element i den computationelle tilgang opmærksom på, hvis der findes anvendelse af grønne retfærdighedsregimer hos interesseorganisationer med erhvervsøkonomiske interesser, hvilket ville kunne overses ved udelukkende at tage et deduktivt udgangspunkt i specialets antagelser (jf. afsnit 3.1).

Der er dog også analytiske faldgruber ved udelukkende at tage udgangspunkt i den computationelle tilgang med machine-learning modeller. For specialet er den væsentligste faldgrube også en af machine-learning modellens store styrker, nemlig modellernes upartiskhed. Selvom machine-learning modeller i sidste ende objektivt bedømmer datas mønstre ud fra modellernes givne input, er modellerne afhængige af, at brugeren formulerer inputs for de aktuelle parametre i modellen. Der er altså stadig risiko for confirmation bias ved udelukkende at betro sig til en computationel tilgang, hvis der ikke også indgår tekstanalytiske fremgangsmåder, hvor man som forsker selv får indblik i datas underliggende mønstre. Der er altså behov for en mixed-methods tilgang, der anvender kvalitative indsigter i data til at understøtte inputs til machine-learning modellens parametre (CSM

s. 149-150; Poletti, 2021: 95-99). Der introduceres naturligvis noget bias ved at basere inputs på mine egne kvalitative bedømmelser. Dog vurderer jeg, at dette er en negligerbar svaghed sammenlignet med det analytiske potentiale i abduktivt at anvende kvalitative indsigter til at justere modellerne løbende, så modellernes analyse af holdningspositioner udtrykt i frames via retfærdighedsregimer også kan understøtte videre kvalitative fund.

Jeg vil derfor anvende den abduktive vekselvirkning mellem specialets computationelle og kvalitative tilgang til at analysere hvordan Den Grønne Trepartsaftale arealforvaltning i offentlige medier frames af interesseorganisationer, og hvordan deres holdningspositioners interesser og natursyn reflekteres i de anvendte retfærdiggørelsesregimer i aktørernes frames. Før jeg præsenterer analysestrategien, der tager udgangspunkt i denne abduktive anvendelse af mixed methods, vil jeg først præsentere datasættet, der vil udgøre empirien for specialets undersøgelse, hvorefter specialets anvendte computationelle og kvalitative metoder præsenteres

5. Datasæt

Specialets empiri består af tekstdata. Den indsamlede tekstdata udgør et datasæt på 751 udklip fra avisartikler udgivet på forskellige avisudbyderes hjemmesider. Præprocesseringen af data fremgår i afsnit 7.1 sammen med analysestrategien. Den endelige fordeling af artikler pba. avisudbydere fremgår af tabel Y. Efter endt anvendelse til specialet destrueres al data.

5.1. Avisartikler som tekstdata

Jeg har valgt at anvende offentligt tilgængelige avisartikler, der er produceret i den tidsmæssige umiddelbare nærhed af Den Grønne Trepartsaftales forhandlingsperiode og fastlæggelse af aftaler (Lynggaard, 2020: 187). Ydermere kan de indeholde direkte citeringer fra repræsentanter fra interesseorganisationer, eller indirekte citeringer og parafraseringer af deres udtalelser.

Dog reflekterer den sidstnævnte pointe også svagheden ved avisartikler, når de forstås som data repræsentativt for interesseorganisationers udtrykte holdningspositioner. Aviser er i sig selv aktører i en controversy mapping tankegang, idet de ved at dække specifikke interesseorganisationers

holdningspositioner til et issue, også forholder sig til det (Munk & Venturini, 2022: 188; Poletti, 2021: 99, 141-142). Derfor er avisartikler som specialets perceptuelle lag ikke pure refleksioner af interesseorganisationers holdningspositioner, idet avisers skribenter som formidlende og relativt opinionsprægede aktører er med til at præge formidlingen af holdningspositioner (jf. afsnit 3.2.1).

Samtidig tilhører avisartikler forskellige genrer, såsom debatindlæg, ledere, redegørende artikler mv., hvorfor der er nogle artikeltyper, der er mere værdifulde som data for analyse af holdningspositioner end andre typer. En redegørende artikel for Den Grønne Trepartsaftales indhold er f.eks. mindre værd som data i specialet end et debatindlæg fra en interesseorganisations talsperson. Alle artikler vil dog uanset genre i computationelle machine-learning modeller tillægges lige meget vægt, hvilket er en tydelig metodisk svaghed i denne kontekst.

Aviser som aktører kan yderligere indeholde forskellige formater, skrivestile og strukturer indenfor den samme artikelgenre, hvorfor der kan indgå ordvalg fra den aktuelle avis' skribent, der er typisk for avisen, men som kan vægte uhensigtsmæssigt i den computationelle tilgangs metode (Munk & Venturini, 2022: 188; Poletti, 2021: 99). For eksempel ville en skribents negativt ladede ordvalg om Den Grønne Trepartsaftales reguleringer i den computationelle model tilskrives som kommende fra den interesseorganisation, som indgår i artiklen, selvom denne ikke har udtalt sig således om reguleringerne. Hvordan jeg har adresseret de præsenterede svagheder ved avisartikler, vil jeg præsentere nærmere i næste afsnit.

Jeg vil også argumentere for, at aviser stadig er god empiri i en controversy mapping tilgang, idet de er materiale fra det offentlige rum, hvori Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning som kontrovers udspiller sig (jf. afsnit 3.2.2.2). Det er i aviser, at forskellige frames af holdningspositioner bliver mobiliseret og udgivet i offentlige kommunikationskanaler, og det er i aviser, at de er til offentligt skue, og derved kan mobilisere andre aktører til at konstruere frames om deres holdningspositioner til kontroversen (Munk & Venturini, 2022: 1-7, 27-30). Samtidig er aviser stadig aktører, der er mediatorer for et bredt omfang af aktører i kontroversen, hvilket også inkluderer interesseorganisationer, der potentielt ikke er velkendte, store, eller på anden vis ikke ville have en markant stemme i offentligheden (Poletti, 2021: 56). Ift. specialets interesse i at afdække emergerende aktører har aviser herved en fordel i at udforske det analytiske genstandsfelt eksplorativt. Ydermere er avisartikler som dokumenter også nemt tilgængelige, idet betalingsmure er den eneste reelle forhindring for scraping af data, og aviser er et kæmpe ressource rum for

udtalelser fra interesseorganisationer. Avisartikler følger i udgangspunktet også standardformater afhængig af deres specifikke genre, så de er forholdsvis nemme at navigere i. Selvfølgelig kunne der i specialet også anvendes andre typer af tekstdata. Dette vil diskuteres ifm. forslag til videre undersøgelse udenfor specialets rammer i afsnit 10.

5.2. Scraping

Der er i specialet blevet udført en omfattende scrapingproces for at indsamle aktuelle avisartikler. Datasættet er indsamlet via Infomedias database Mediarkivet, som indeholder avisartikler fra et bredt udvalg af mediehuse. Grundet juridiske begrænsninger blev data indhentet manuelt ved hjælp af en tastaturmacro, der hentede artikler direkte fra mediehusenes hjemmesider via Mediarkivets hyperlinks. Mediarkivet fungerede således som lokaliseringsværktøj uden direkte datatræk. Specialet har taget udgangspunkt i Mediarkivets artikelkategori, ”Webkilder”. Webkilder dækker over en bred vifte af underkategorier, der også fremstår som overordnede typer af kilder på Infomedia, De overordnede typer af kilder, som er interessante at udtrække indhold fra, hører under disse af Mediarkivets kategoriseringer:

- Landsdækkende dagblade
- Regionale og lokale dagblade
- Lokale Ugeaviser
- Magasiner
- Nyhedsbureauer

De indsamlede artiklers udgivelsesdatoer er afgrænsede til at ligge mellem d. 24. maj 2024 og d. 31. december 2024. Afgrænsningen er baseret på udgivelsesdatoerne for den første og den tredje delaftale i Den Grønne Trepartsaftale (jf. afsnit 2.1), sammen med en antagelse om, at der har været debat om Den Grønne Trepartsaftale op til udgivelsen af den første delaftale samt efter udgivelsen af den tredje delaftale. Afgrænsningsperioden starter altså en måned før den første delaftales udgivelse og 16 dage efter den sidste delaftales udgivelse.

Der er 7116 tekster, der ligger indenfor denne tidsramme, og som indeholder de umiddelbart anvendte søgeord ”grøn” og ”trepert”. I specialet er der blevet scrapet væsentligt færre tekster, idet det under den manuelle scrapingproces efter granskninger af artiklernes brødtekster hurtig blev evident, om de f.eks. blot redegjorde for indhold af Den Grønne Trepartsaftales delaftaler, om de fokuserede på udtalelser af politiske aktører såsom partirepræsentanter, eller om de på anden vis ikke indeholdt udtalelser fra interesseorganisationer om Den Grønne Trepartsaftale.

Under scrapingprocessen blev det forsøgt så vidt muligt udelukkende at scrape artikler med relevant indhold fra interesseorganisationer. Dubletter blev også forsøgt udelukket, hvilke især bestod af gentryk af artikler fra nyhedsbureauet Ritzau. Efter granskning af 4019 artikler ud af de samlede 7116, var det evident, at de resterende artikler hovedsageligt bestod af gentryk, hvorfor scrapingprocessen stoppede med 891 artikler. Dette resulterer i en relativ lille mængde data til anvendelse for computationelle tekstanalytiske metoder, hvorfor de kvalitative vurderinger også bliver vigtige for at understøtte fundene fra machine learning modellerne (jf. afsnit 3.2.2.3).

5.3. Datarens

Som beskrevet i afsnit 5.1, har avisartikler som empiri i dette speciale tre svagheder.

Aviskribenternes rolle som aktører der påvirker teksten, avisers forskellige genre og hvordan den computationelle metode ikke differentierer mellem skribentens og interesseorganisationen udtalelser.

For at adressere disse svagheder blev der efter den manuelle scraping udført en udførlig gennemlæsning og datarensning af alle artikler i datasættet, for at samle et datasæt der hovedsageligt indeholdte udtalelser for interesseorganisationer om Den Grønne Trepartsaftale og dens bestanddele. Datarensningen bestod af at fjerne alle artikler, der ikke indeholdte udtalelser fra interesseorganisationer om Den Grønne Trepartsaftale, f.eks. artikler om politiske aktørers udtalelser under forhandlingen af den anden del af aftalens tre dele (jf. afsnit 1).

Ydermere blev hver artikel efter bedste evne filtreret for irrelevante grundelementer (rubrikker, underrubrikker, billedtekst mv.), al redegørende tekst om Den Grønne Trepartsaftale, aktører eller andre emner og indhold, der ikke var kritisk for at forstå konteksten for interesseorganisationers udtalelser om aftalen. Der blev også fjernet artikler og filtreret tekst i artikler, der udelukkende

indeholdt tekst eller udtalelser omhandlende selve forhandlingen om trepartsaftalen, og som ikke havde relevans for indholdet af trepartsaftalen. Nogle udtalelser der handlede om forhandlingerne blev bevaret, idet selvom de i udgangspunktet ikke reflekterer et natursyn eller interesse vedrørende aftalens indhold, stadig kan have betydning for, hvordan aftalen frames. Hvis der blev filtreret indhold i sådan en grad, at der kunne opleves at mangle en detaljeret kontekst for interesseorganisationers udtalelser, blev der indsat "...” i stedet for det frafilterede indhold, for at angive at der i originalartiklen var mere kontekstgivende indhold.

Værd at nævne er, at idet kronikker, læserbreve og debatindlæg kan betegnes som rene udtalelser fra interesseorganisationer, er de ikke indholdsmæssigt blevet renset i samme grad som artikler under andre genrer. For at sikre at hver udtalelse blev angivet som kun tilhørende den interesseorganisation, som udtalelsen kom fra, blev organisationsnavne der ikke var aktive med udtalelser i artiklen filtreret fra og erstattet med "...”, hvis de eksempelvis blev nævnt under en anden organisations udtalelse.

Hvis der var mere end én interesseorganisation, som havde udtalelser i en artikel, blev interesseorganisationerne og deres tilhørende udtalelser delt op i datasættet i nye rækker. Hvis navnet ikke fremgik af den bevarede artikeltekst, blev der øverst i hver renset celle med artikelteksten skrevet "NOTE: [Navn]", for at sikre at udtalelsen blev tilknyttet organisationen under databehandlingen (jf. afsnit 7.1). Hvis en interesseorganisation blev nævnt ifm. et fælles læserbrev skrevet af flere organisationer, eller hvis de blev nævnt som deltagende i demonstrationer, hvori andre deltagende organisationers repræsentanter udtal om Den Grønne Trepartsaftale, antages det at interesseorganisationen støtter de andre interesseorganisationers udtalelser, hvorfor interesseorganisationens navn ikke blev filtreret fra. Nogle udtalelser kan altså have flere aktive interesseorganisationer bag sig.

Denne datarensningssproces blev lavet før databehandlingen, så databehandlingen ikke ville være betydeligt påvirket af avisskribenternes prægning af forståelsen af interesseorganisationernes udtalelser, samt af artiklers grundelementer der ikke var aktuelle for organisationers udtalelser.

5.4. Datamæssige begrænsninger

Selvom datarensningen har styrket specialets interne validitet, idet det endelige datasæt er rensset til at indeholde mindre støj og være kompatibel med specialets computationelle, har det manuelle element af processen også introduceret en del af min egen subjektivitet i det endelige datasæt. Selvom jeg har forelagt de principper, jeg har rensset data efter, ville ethvert andet forsøg på at replicere processen være afhængig af individets egen subjektive vurdering om, hvad der er aktuelt redegørende indhold, der kan inddrages for at forstå interesseorganisationernes udtalelser. Disse vurderinger under datarensningen skaber et problem for specialets reliabilitet, da en replikering af specialets studie er afhængig af individet i forskerrollens kvalitative bedømmelser for, hvad der er aktuelle data, hvorfor en replikering af specialets studie vil kunne give forskellige resultater.

Ydermere har tidsbesparelserne under scrapingprocessen også haft konsekvenser for datas analytiske potentiale. Navnlig har det at springe over duplikater for at fokusere på unikke artikler under processen betydet, at datasættet ikke er velegnet til udlægninger over hvor ofte interesseorganisationer optræder i offentligheden og hos hvilke avisudbydere. Gentrykte artikler, der ikke behøver at være gentrykt af alle avisudbydere, er blevet til unikke artikler, som kun én avisudbyder har trykt, og de avisudbydere hvor disse artikler først blev fundet har en overvægt af denne type af artikler ift. andre avisudbydere i datasættet.

Det skønnes dog, at har datarensningsprocessen overordnet set været en klar fordel for specialets interne validitet og dets computationelle tilgang.

6. Metode

De computationelle og kvalitative metoder der anvendes, er beregnet til at analysere dokumenter såsom avisartikler som tekstdata. Metoderne beskrives i dette afsnit og anvendes i vekselvirkning med hinanden, for at optimere det fælles udbytte og forståelse af data gennem den beskrevne mixed methods tilgang.

6.1. Concept Mover's Distance

For at analysere holdningspositioner computationelt via machine-learning modeller, anvender jeg i specialet "Concept Mover's Distance" (herefter "CMD") som metode indenfor machine-learning (herefter refereret som ML).

CMD er en metode, der søger at måle hvor meget en tekst engagerer sig med et underliggende fænomen, tema eller koncept, der er prædefineret af forskeren (Stoltz & Taylor, 2019: 293).

Retfærdighedsregimer i frames forstås i specialet som udtryk for underliggende holdningspositioner, der manifesterer sig i et bestemt natursyn tilknyttet en interesse gennem retfærdighedsregimerne. Samtidigt er retfærdighedsregimer ligesom framingsteoriens kulturelle resonansbegreb bundet i eksisterende kulturelle strukturers værdisæt. Derfor vil jeg argumentere for, at CMD kan anvendes til at kortlægge de underliggende holdningspositioner interesseorganisationer udtrykker i frames, gennem retfærdighedsregimer som konceptet for natursyn forbundet med interesser (Stoltz & Taylor, 2019: 293-294).

For at dykke videre ned i denne metodiske hensigt, må jeg redegøre for den tekniske del i CMD som en machine-learning metode.

CMD er baseret på word-embeddings, der overordnet set er numeriske repræsentationer af de ord, der optræder i det samlede tekstdata (Grimmer et al., 2022: 78-79). De numeriske værdier fungerer som vektorer for ord i et n -dimensionalt semantisk rum hvor n er afhængig af antallet af unikke ord. Jo flere forskellige ord, jo højere dimensionalitet og kompleksitet. Ord der optræder i lignende tekstuelle sammenhænge, har vektorer der ligger tættere på hinanden i det n -dimensionelle rum (Stoltz & Taylor, 2019: 294). Afstanden mellem vektorer defineres som "cosinuslighed". Jo højere cosinusværdi, jo kortere distance er der mellem vektorerne for ord i det n -dimensionale rum, og jo mere semantisk sammenlignelige er de (Porter, 2023).

Der er klare paralleller til mere klassiske kvantitative metoder i socialvidenskaberne, hvoraf der kan nævnes klynge- og korrespondanceanalyse, der begge er metoder, som essentielt set søger at afdække ligheder og forskelle mellem forskellige grupperinger af individer pba. forskellige variable. Både ved disse to metoder og word-embeddings metoden er outputtet fra metodeanvendelsen en viden om, hvor distancerede eller nære datapunkter er fra hinanden. I word-

embeddings er udgangspunktet hvor tætte eller distancerede ord er fra hinanden, ud fra den kontekst de anvendes i.

Selvom CMD grundlæggende er baseret på word-embeddings, bygger CMD på en videreudvikling af word-embeddings kaldet "Word Mover's Distance" (herefter "WMD"), som yderligere er modificeret til CMD. Begge af disse metoder tager udgangspunkt i word-embedding rum. Men i stedet for at anvende rummene til at måle de semantiske afstande mellem ord, måles de semantiske afstande mellem dokumenter via dokumenternes ords semantiske afstande til hinanden. Målingen fungerer efter princippet, at jo højere den samlede cosinus lighed mellem alle dokument A's ord og dokument B's ord, jo mere semantisk sammenlignelige er dokumenterne (Stoltz & Taylor, 2019: 294-296). Dette kan selvfølgelig opskaleres til at inkludere et helt datasæt, hvorved tekster kan undersøges ift. hvilke grupper i embedding rummet de ligger i ift. hinanden. WMD gør eksempelvis dette.

Forskellen på CMD og WMD er, at i stedet for at måle cosinusligheden mellem dokumenter inde under det samme tekstdatasæt for at udlede semantiske grupperinger, måler CMD cosinusligheden mellem dokumenter i et tekstdatasæt og et "pseudodokument". Pseudodokumentet er et dokument, der består af ord som udelukkende denoterer til et "koncept" (Stoltz & Taylor, 2019: 294). Et koncept er i denne forståelse en bred betegnelse for fænomener, som kan karakteriseres ved deres "fuzzy" natur, i den forstand at de kan udtrykkes tekstmæssigt på forskelligt vis. For eksempel kan "døden" som koncept udtrykkes tekstmæssigt med "forfald", "forrådnelse" og andre ord der semantisk kredser omkring "døden". Grunden til at man kan anvende konkret tekst som pseudodokument for et fuzzy koncept, der ikke er begrænset til nogle enkelte fastlagte ord, ligger i CMD's anvendelse af word embedding rum. CMD anvender et allerede eksisterende word embedding rum. I specialet er *Multilingual-E5-large-instruct* modellen valgt, idet denne kan behandle dansksprogede tekster (Huang et al., 2025).

Bruget af et eksisterende word embeddingrum betyder, at de semantiske betydninger af ord i rummet, allerede er kortlagt. Derfor kan pseudodokumentets tekst som et eksempel på et udtrykt koncept sættes i relation til alle de andre ord i det semantiske rum, der har en høj cosinuslighed til pseudodokumentets ord, og som derfor også relaterer sig til pseudodokumentets koncept. En teksts nærhed til pseudodokumentets koncept måles ved at måle cosinuslighed mellem hvert individuelt ord i en tekst fra datasættet, og hver individuelt ord i et pseudodokument.

Med andre ord undersøger CMD hvor meget hver avisartikel beskæftiger sig med pseudodokumentets koncept, ud fra ordene i avisartiklerne der denoterer til konceptet, som er defineret ud fra ordene i et idealtypisk pseudodokument, og ordenes placeringer i et præ-trænet word embedding rum.

Den store fordel ligger i, at selvom der på forhånd skal findes og defineres ord der skal indgå i pseudodokumentet, tager CMD ikke kun udgangspunkt i disse ord, men også ord der betyder og henfører til det samme koncept. Ord i avisartikler som ikke indgår i pseudodokumentet, men som alligevel denoterer til konceptet, som pseudodokumentet søger at dække, kan herved stadig få deres semantiske nærhed til pseudodokumentets ord målt.

For at vende tilbage til specialets begrebsrammer, anvender jeg CMD som machine-learning metode til at analysere, hvor meget interesseorganisationer i avisartiklerne engagerer sig med retfærdighedsregimer i deres frames, som udtryk for interesseorganisationernes underliggende holdningspositioner. Dette betyder også, at forskellige organisationer kan findes under det samme retfærdighedsregime, hvis de i artiklerne engagerer sig meget med det samme natursyn, endda selvom organisationerne kommer fra forskellige interesseområder, såsom hvis en landbrugsorganisation og en miljøorganisation anvender et grønt regime. Idet holdningspositioner ligesom retfærdighedsregimer anses som værende bundet i eksisterende materielle vilkår og kulturelle strukturer, vurderer jeg, at et præ-trænet embeddingrum hvori det danske sprog er inkluderet, har et semantisk rum, der er defineret af de kulturelle strukturer og materielle vilkår, der eksisterer uafhængigt af mit analytiske blik (jf. afsnit 3.2.1).

Som nævnt udgøres dette eksisterende semantiske rum af Multilingual-E5-large-instruct modellen. I denne model ligger også *Sentence Transformers* modellen, der skaber det idealtypiske pseudodokument, og placerer det i det eksisterende semantiske rum, hvorefter avisartikler kan tildeles en cosinuslighedsscore fra 0,7 til 1, afhængig af hvor tæt de er på pseudodokuments koncept om et retfærdighedsregime (Huang et al., 2025).

Jeg anvender Sentence Transformers modellen til at arbejde med CMD som metodisk redskab. Modellen er afhængig af tre inputs: *Task*, der instruerer modellen i dens formål, på samme måde som man ville give en prompt til generativ AI såsom Claude. *Query* betegner det pseudodokument som task skal tage udgangspunkt i, og *documents* er betegnet af article-text kolonnen i datasættet, der indeholder de filtrerede artikeltekster, som task vil sammenligne med query ift. semantiske

ligheder. Outputtet af modellen er en ny kolonne bestående af en cosinuslighedsscore til hver række i article-text kolonnen, dvs. hver artikel får en score baseret på hvor semantisk tæt på den angivne query denne er, guidet ud fra den beskrevne task (Huang et al., 2025).

Jeg vil elaborere yderligere på hands-on anvendelsen af CMD med Sentence Transformers i analysestrategien (jf. afsnit 7), men først må jeg beskrive det dokumentanalytiske udgangspunkt, som jeg tager for at inddrage mit sociologiske blik i analysearbejdet med CMD-metoden.

6.2. Dokumentanalytisk tilgang med Machine Learning

Det kvalitative element i specialet består i en dokumentanalytisk tilgang til anvendelsen af CMD. Dette fordrer et kvalitativt perspektiv på output fra CMD, som både kan anvendes til at korrigere modellen, og som ydermere kan anvendes til at tolke de natursyn i tekster, der er kendetegnet ved stærke denotationer til retfærdighedsregimer. Hvor machine-learning modeller kan analysere store datamængder, der kan være for omfattende at analysere fyldestgørende kvalitativt, kan den løbende applicering af dokumentanalyse sikre, at databehandlingen følger det teoretiske genstandsfelt. Til sidst kan den endelige models resultater evalueres kvalitativt, for at udlede den endelige analyse af genstandsfeltet via teori (Danton et al., 2022: 1553).

Denne udlægning af anvendelsen af en dokumentanalytisk tilgang er relativ simpel, men den indeholder væsentlige elementer for en sociologisk anvendelse af CMD. Den løbende kvalitative læsning og tolkning af aktørers holdningspositioner pba. operative anvisninger fra den teoretiske litteratur sikrer, at den abduktive udforskning af data er forankret i de funderede antagelser om det analytiske genstandsfelt (Lynggaard, 2020: 194-195).

Jeg trækker også på skævhedsbegrebet fra den dokumentanalytiske tilgang. Dette indebærer overvejelser om, hvor meget sproget, tonen og andre diskursive elementer i avisartiklerne kan skabe en skævvridning i den analytiske tolkning (Lynggaard, 2020: 198-199). Idet CMD anvender ords semantiske placeringer i word embeddings, kan der f.eks. være forskelle blandt avisudbydere i de ord, deres artikler anvender til at beskrive interesseorganisationers udtalelser. Dette forhold kan skævvride CMD modellens tolkninger af semantiske ligheder. Den samme interesseorganisation kan altså semantisk tillægges forskellige konnotationer ud fra avisudbydernes forskellige

udlægninger af deres udtalelser, hvilket kan resultere i støj. Støj er en term fra data science, der indbefatter elementer af data, som skævvrider modellens analyser, idet modellen indfanger andre kvaliteter i data, der er forskellige fra de kvaliteter man søger at indfange. Støj kan herved påvirke modellens output, og de analytiske konklusioner der drages pba. outputtet.

7. Generativ AI i specialet

I specialet er der blevet anvendt generativ AI som et støtteværktøj til det kodningsarbejde, som udgør fundamentet for specialets anvendelse af ML og datarens. Det er vigtigt at pointere, at jeg ikke har givet generativ AI adgang til specialets datasæt, men at det udelukkende har været anvendt til at hjælpe med rensningen af datasættet. For eksempel har jeg sparret med generativ AI om de kodelinjer jeg anvender under rekodningsprocessen af avisartiklers tekst, som fremgår i afsnit 7.1. Generativ AI har herved mere fungeret som en tidsmæssig effektiviserende substitut for søgninger på diverse forummer omkring kodning i Python såsom Stack Overflow. Samtidigt har generativ AI været mere fleksibelt, idet den kan promptes med de specifikke problemstillinger, som jeg under kodningsarbejdet har oplevet.

Dog er generativ AI selvfølgelig ikke perfekt. Prompts kan misforstås af AI'en, især uden ordentlig prompt engineering, hvorfor jeg har været opmærksom på, hvornår den har givet ufuldstændig eller misvisende kode, der udspringer fra, at AI'en mangler kontekst for kodens formål eller misforstår prompts. Jeg har under specialet løbende testet kode empirisk med den supplerende dokumentanalytiske tilgang, for at holde opsyn med kode genereret af generativ AI og for at sikre, at dette ikke skader specialets interne validitet (Andersen, 2010: 103-104).

8. Analysestrategi

De tidligere præsenterede metoder og metodiske tilgange vil udgøre rammeværket for at undersøge problemformuleringen om, *hvilke frames fremlægges af interesseorganisationer om Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning i offentlige medier, og hvilke interesser og natursyn der ligger i retfærdiggørelserne af disse frames*. De præsenterede funderede antagelser om genstandsfeltet, der er gjort pba. eksisterende forskning og viden om genstandsfeltet i sig selv (jf. afsnit 1, 2) udgør udgangspunktet for, hvordan formateringen af datasættet håndteres og hvordan frames identificeres, således analysearbejdet sker pba. specialets etablerede vidensfelt (jf. afsnit 3.1). Dette inkluderer også den teoretiske forståelse af det analytiske genstandsfelt (jf. afsnit 2.3, 2.4), som udgør udgangspunktet for identificeringen af frames og tolkningen af CMD modellens output samt kvalitative vurderinger, der fører de analytiske konklusioner i specialet.

8.1. Databehandling

Specialets kodningsarbejde og databehandling er udført i Python. Specialets datasæt består af manuelt redigerede udklip af avisartikler fra forskellige avisudbyderes hjemmesider. Datasættet før den fremlagte databehandling kan findes under bilag 1. Det ubehandlede datasæt består af 891 rækker med to kolonner. Kolonnen `article_text` indeholder hver artikels indhold, mens kolonne `article_publisher` indeholder den tilhørende artikels avisudbyder. Idet duplikater af artikler allerede er forsøgt undgået under scrapingprocessen, undgås der en skævvridning af repræsentationen af interesseorganisationers frembragte udtalelser blandt avisudbydere. Dette har dog medført en skævvridning i datasættet mht. repræsentationen af, hvem der har dækket Den Grønne Trepartsaftale og de tilknyttede interesseorganisationer mest i forhold til den samlede mængde af udbydere i datasættet. Dette skyldes, at datasættets kolonne `article_publisher` er sorteret efter Mediarkivets opstilling af avisudbydere, hvorfor artikler fra f.eks. avisudbyderen Berlingske er nogle af de første artikler, der fremgår i datasættet rækkevist. Derfor vil f.eks. gentryk af Ritzaus artikler være tildelt Berlingske, som herved bliver overrepræsenteret i datasættet, da gentrykkene er frafilteret for alle andre avisudbydere. Denne skævvridning vurderer jeg som værende af mindre betydning end den tidligere diskuterede skævvridning af datasættet, hvor der ikke blev frafilteret duplikater (jf. afsnit 4.4).

Før den videre databehandling af datasættets tekstdata samt rekodning af variable findes de aktuelle interesseorganisationer, der er repræsenteret i avisudbydernes materiale. Grundet at det ikke var muligt at skrive filtrerende kode, der præcist fangede interesseorganisationers navne blev interesseorganisationerne identificeret via manuel læsning af datasættets artikler under datarensningssprocessen (jf. afsnit 4.3).

Interesseorganisationerne blev inddelt efter erhvervsøkonomiske, naturbeskyttende og naturrekreative interesseområder som beskrevet i afsnit 3.1. Interesseorganisationen vil tilhøre det første interesseområde, hvis den repræsenterede erhvervsøkonomiske interesser i form af væksten og/eller stabiliteten af erhvervsområder såsom skovbrug, landbrug mv., hvilket især inkluderer industriforbund for følgeindustrier. Hvis interesseorganisationen derimod repræsenterede interesser, der fordrer fredningsinitiativer for naturområder og/eller afhjælpning på klimaforandringer, blev de inkluderet under naturbeskyttende interesser. Værd at bemærke er, at der også er følgeindustrier forbundet hertil, navnlig industriforbund for vandværker f.eks. DANVA, der som vand- og spildevandsforening har interesser i beskyttelse af grundvandet (Fischer, 2025).

Interesseorganisationerne blev tildelt det sidste interesseområdet, hvis de repræsenterede interesser indenfor hobbyer, sportsgrene mv., eller på anden vis udviste interesser for adgangen til benyttelse af naturområder. Herunder gælder også turisme som følgeindustri, idet denne er afhængig af adgangen til rekreative aktiviteter. De identificerede interesseorganisationer vil præsenteres i tabel **OVERSIGT** i afsnit 8.1.

Efter identificeringen af interesseorganisationer blev deres navne i `article_text` rekodet således, at forkortelser, stavfejl mv. identificeret under datarensningssprocessen blev rettet og ændret til organisationernes fulde navne. Rekodningerne fremgår af bilag 2. Yderligere tekstbehandlingsredskaber var ikke nødvendige, idet Sentence Transformers har indbyggede tekstbehandlingsredskaber i form af tokenization, average pooling, og standardisering tilrettelagt efter at lave optimale tekstinputs til modellen (Huang et al., 2025).

Efter rekodningen af interesseorganisationer blev der lavet dummy attributter for hver interesseorganisations nævnelse. Det vil sige, at for hver organisation er der en tilsvarende kolonne med dummyværdier, der indikerer, om organisationen er nævnt i det aktuelle artikeludklip i `article_text`, eller om denne ikke er nævnt, med henholdsvis værdierne 1 og 0. Valget af dummyattributter var også grundlaget for at kunne skille de enkelte organisationers udtalelser fra

hinanden som værende separate instanser i datasættet (jf. afsnit 4.3), og for at sørge for at dummyattributterne ikke attribuerede forskellige interesseorganisationers udtalelser til hinanden i analysen.

8.2. Analysens dokumentanalytiske fremgangsmåde med CMD

Som fremhævet af specialets problemformulering, ligger specialets forskningsinteresse i at kortlægge de frames, som interesseorganisationer udtrykker i offentligheden, og de natursyn og interesser i holdningspositioner der udtrykkes gennem retfærdighedsregimers anvendelse i frames om Den Grønne Trepartsaftale, for at få en forståelse for potentielle arealkonflikter ud fra arealkonflikters diskursive karakter (jf. afsnit 1).

Dette gøres via avisartikler som udtryk for det analytiske genstandsfelt, frames om Den Grønne Trepartsaftale. Som fremhævet i afsnit 4.1., er aviser i sig selv en aktør i en *controversy mapping* tankegang, hvorfor de i deres formidling af interesseorganisationers holdningspositioner selv kan være med til at præge den frame som holdningspositionen udtrykkes i, især hvis de favoriserer en type af holdningspositioner fremfor andre, hvilket introducerer støj i genstandsfeltet.

Efter denne kortlægning af empiri, vil fokus være på at trænge ned i det faktuelle lag, frames og retfærdighedsregimerne heri, som udtryk for det transfaktuelle lag, de reelle holdningspositioner forbundet med de objektive forhold som Den Grønne Trepartsaftale påvirker og er påvirket af f.eks. klimaforandringer og arealers kvaliteter. Dette gøres med CMD-metoden via Sentence Transformers, der undersøger retfærdighedsregimer som koncepter i specialets tekstdata ud fra tasks og pseudodokumenter i queries for hvert retfærdighedsregime (jf. afsnit 3.2.2.2).

Pseudodokumenterne i queries er konstrueret med udgangspunkt i Thévenot, LaFaye og Moodys forskning i retfærdighedsregimers anvendelse i arealkonflikter i andre internationale sammenhænge, og udviklet gennem en abduktiv proces med interesseorganisationernes egentlige udtalelser i specialets datasæt, til bedre at repræsentere retfærdighedsregimernes optræden i specialets data (jf. afsnit 3.2.2.1).

Den endelige liste over tasks, queries og deres pseudodokumenter for hvert retfærdighedsregime anvendt som input til CMD-modellen fremgår af tabel 1 herunder. Værd at bemærke er, at embeddingrummet er flersproget, hvorfor engelske tasks og danske queries ikke er i konflikt med hinanden i embeddingrummet.

Tabel 1 – Pseudodokumenter, 3. iteration

Det grønne regime	Task	Find articles and quotes that emphasize natural harmony, ecological balance, long-term environmental sustainability, and the intrinsic value of nature itself
	Query	miljø bæredygtig natur beskyt bevar generation biodiversitet uberørt dyrevelfærd klimaet
Det domestiske regime	Task	Find articles and quotes that emphasize family values, tradition, personal relationships, local community ties, and hierarchical respect in environmental discourse
	Query	lokalt tradition arv hjem ejendom historisk
Det industrielle regime	Task	Find articles and quotes that emphasize technical expertise, scientific efficiency, standardized solutions, and professional competence in environmental management
	Query	teknologisk professionel planlægning ekspertise videnskab infrastruktur
Markedsregimet	Task	Find articles and quotes that prioritize economic competition, market-based solutions, cost-effectiveness, business opportunities in environmental policy
	Query	koster pris konkurrenceevne dyrt billigt eksport sælge markedet forretning profit konkurs
Det civile regime	Task	Find articles and quotes that emphasize collective action, general public interest, and access to nature, and hobbies in nature
	Query	adgang rettigheder ulighed

Sentence Transformers giver hver tekst en cosinuslighedsscore mellem 0,7 og 1 baseret på hvor tætte teksternes ord er på koncepterne om retfærdighedsregimerne, hvorefter dummyattributterne for organisationernes benævnelser i teksterne anvendes til at koble tekstens score til interesseorganisationerne (Huang et al., 2025).

Det blev under udarbejdelsen af et deskriptivt overblik over antallet af interesseorganisationer og mængden af udtalelser klart, at der var en enorm mængde af forskellige organisationer i datasættet (jf. tabel OVERSIGT), samt at det ikke var alle, der engagerede sig lige så meget som andre i offentligheden omkring Den Grønne Trepartsaftale (jf. Bilag 3, figur ”fordeling af udtalelser blandt alle int. org.”). Derfor arbejdes der fremover med et data subset af de interesseorganisationer, der har et vist antal udtalelser over gennemsnittet for antallet af udtalelser per organisation for hele datasættet.

Den beregnede cosinuslighedsscore anvendes til at overskueliggøre udvælgelsen af eksemplariske tekster i subsettet for interesseorganisationers udtrykte holdningspositioner, ved at finde tekster der indeholder interesseorganisationers ti, eller alle hvis færre end ti, højest scorende udtalelser for hvert retfærdighedsregime. Kvalitativ læsning af disse tekster vil udgøre identificeringen af frames, og teksterne sorteres under de identificerede frames i en tabel. Tekster kan fremgå flere gange i tabellerne hvis de f.eks. indeholder mere end én frame. Scorerne for hvor tætte teksterne semantisk er på specialets operationalisering af retfærdighedsregimer som natursyn, er altså udgangspunktet for identificeringen af eksemplariske tekster af frames. En oversigt over organisationerne, hvis højest scorende udtalelser indgår i subsettet, fremgår af bilag 4.

For at sammenligne forskellige interesseorganisationers og interesseområders cosinuslighedsscore med hinanden, laves der boksplot over scorene i subsettet for hvert retfærdighedsregime for interesseområderne, og derefter enkelte boksplots for organisationers score indenfor interesseområderne. Sammen med en dokumentanalyse af udvalgte tekster udgør boksplottene udgangspunktet for analyse af de natursyn, som interesseorganisationerne anvender til at retfærdiggøre deres framing af Den Grønne Trepartsaftaler. For at holde en analytisk opmærksomhed omkring hvilke dele af Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik, som interesseorganisationernes forskellige holdningspositioner samles om, vil specialets anvendelse af issue mapping forbinde natursynene til de interesser i arealforvaltningspolitikken, som ligger til grund for organisationernes deltagelse i offentligheden.

Under dette analysearbejde er der blevet udformet en stor mængde af dokumentation i form af tabeller og boksplot. Denne dokumentation kan findes i bilag 3. I analysen er der medtaget udvalgte uddrag fra appendiks. Disse er udvalgt ud fra abduktivt udviklede væsentlighedskriterier for, om de kan sige noget relevant om forskelligheden i natursynene og interesserne for organisationer indenfor det samme interesseområde. Ydermere vil tekster udvælges både ud fra deres cosinuslighedsscore for retfærdighedsregimer, samt om de er eksemplariske eksempler for de identificerede frames efter en kvalitativ læsning af udtalelserne.

9. Analyse

Analysen er ligesom analysestrategien inddelt i to dele, hvoraf den første fokuserer på deskriptiv statistik om avisartiklerne som udtryk for det analytiske genstandsfelt, samtidig med at de i en controversy mapping tankegang er udtryk for avisudgivers og skribenters egne holdningspositioner til interesseorganisationernes natursyn og interesser.

Den anden del fokuserer på natursyn og interesser, der udtrykkes gennem retfærdighedsregimers anvendelse i interesseorganisationernes frames om Den Grønne Trepartsaftale med CMD-metoden, der anvendes i Sentence Transformer modellen, suppleret med kvalitative analyser af udvalgte artikler.

9.1. Deskriptiv statistik

Interesseorganisationerne der er forbundne med udtalelser, eller selv har haft udtalelser om Den Grønne Trepartsaftale i datasættet, blev manuelt identificeret i datasættet, og fremgår inddelt efter idealtypificeringerne for interesser i tabel **OVERSIGT**.

Som det fremgår af tabel **OVERSIGT**, er der en bemærkelsesværdig skæv fordeling af de 149 forskellige, repræsenterede interesseorganisationer inden for hvert interesseområde. Der er klart en større repræsentation af interesseorganisationer indenfor det erhvervsøkonomiske interesseområde, idet 53,95% af de identificerede interesseorganisationer ligger indenfor dette interesseområde, mens kun 26,96,9% og 17,76% af interesseorganisationerne ligger indenfor henholdsvis det naturbeskyttende og det naturrekreative interesseområde. Ydermere er for-profit aktører stærkt overrepræsenterede under det erhvervsøkonomiske interesseområde sammenlignet med de andre interesseområder, idet for-profit aktører udgør 23,03 procentpoint ud af procentandelen på 53,95% som de erhvervsøkonomiske interesseorganisationer udgør af alle interesseorganisationer. Procentandelen af for-profit aktører under det erhvervsøkonomiske område alene er altså større end procentandelen af både for- og nonprofit aktører under det naturrekreative interesseområde, der udgør 17,76% af det samlede antal af interesseorganisationer. Det naturrekreative interesseområde har også det laveste antal interesseorganisationer under sig. Det naturbeskyttende interesseområde lægger sig mellem de førnævnte to områder og antallet af organisationer udgør her en andel på 26,96,9% af de 149 interesseorganisationer. Samtidig har både det naturrekreative og -beskyttende interesseområde en lav andel af for-profit aktører sammenlignet med det erhvervsøkonomiske. Dette er forventeligt, idet de erhvervsøkonomiske interesser indeholder interesser for væksten og/eller stabiliteten af beskæftigelsesområder, der er afhængig arealanvendelse (jf. afsnit 1 og dermed vil der findes en høj andel af virksomheder og industriforbund under dette interesseområde.

Tabel **OVERSIGT** kan udover dette også give indsigt i mængden og fordelingen af typer af interesseorganisationer under for-profit/nonprofit idealtypificeringerne. Udover de seks insiderorganisationer som, ud fra en forståelse inspireret af Eckersleys grønne offentlighed (jf. afsnit 2.1), har deltaget i udformningen af Den Grønne Trepartsaftale som en demokratisk forhandlingsproces, er der 143 outsiderorganisationer, som har tydeliggjort sig i offentligheden gennem udtalelser om aftalens indhold. Der er altså en empirisk væsentlighed i at kortlægge holdningspositioner, der ikke har været direkte repræsenteret i den demokratiske forhandlingsproces,

idet der er stor variation indenfor for- og nonprofit outsideraktører. Det antages (jf. afsnit 3.1), at insideraktørerne i trepartsaftalen også har måttet forholde sig til den store variation og mængde af aktører, der har søgt at opnå indflydelse på aftalens udformning og/eller modtagelse blandt befolkningen gennem offentlige effekter (jf. afsnit 2.1).

Ydermere vil jeg fremhæve, at der ikke er fundet udtalelser fra insiderorganisationen Dansk Metal omkring Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik, hvorfor der også er et eksempel på, hvordan outsiderorganisationer deltager mere i offentligheden end de insiderorganisationer, der har deltaget i den demokratiske forhandlingsproces.

Af tabel **OVERSIGT** fremgår det også, at flere interesseorganisationer ikke bare har deltaget i offentligheden som individuelle organisationer, men også sammen i sammenslutninger i form af Koalitionen Hvem Ejer Jorden, Landbrug.nu og Det Grønne Kontaktudvalg, hvoraf nogle af disse også indeholder organisationer fra forskellige interesseområder, hvorfor disse optræder flere gange i tabel **OVERSIGT**. Ud fra specialets controversy mapping inspirerede tankegang, giver det anledning til spekulationen om, om der er flere tilfælde, hvor konstellationer af interesseorganisationer samles eller går i konflikt med hinanden om bestemte frames på specifikke dele af arealforvaltningspolitikken (jf. afsnit 3.2.2.2). F.eks. kan bestemte interesseorganisationer samles under frames om aftalens kvælstofindsats for havmiljøet, samtidig med at andre interesseorganisationers frames om kvælstofindsatsen kan gå i konflikt med disse.

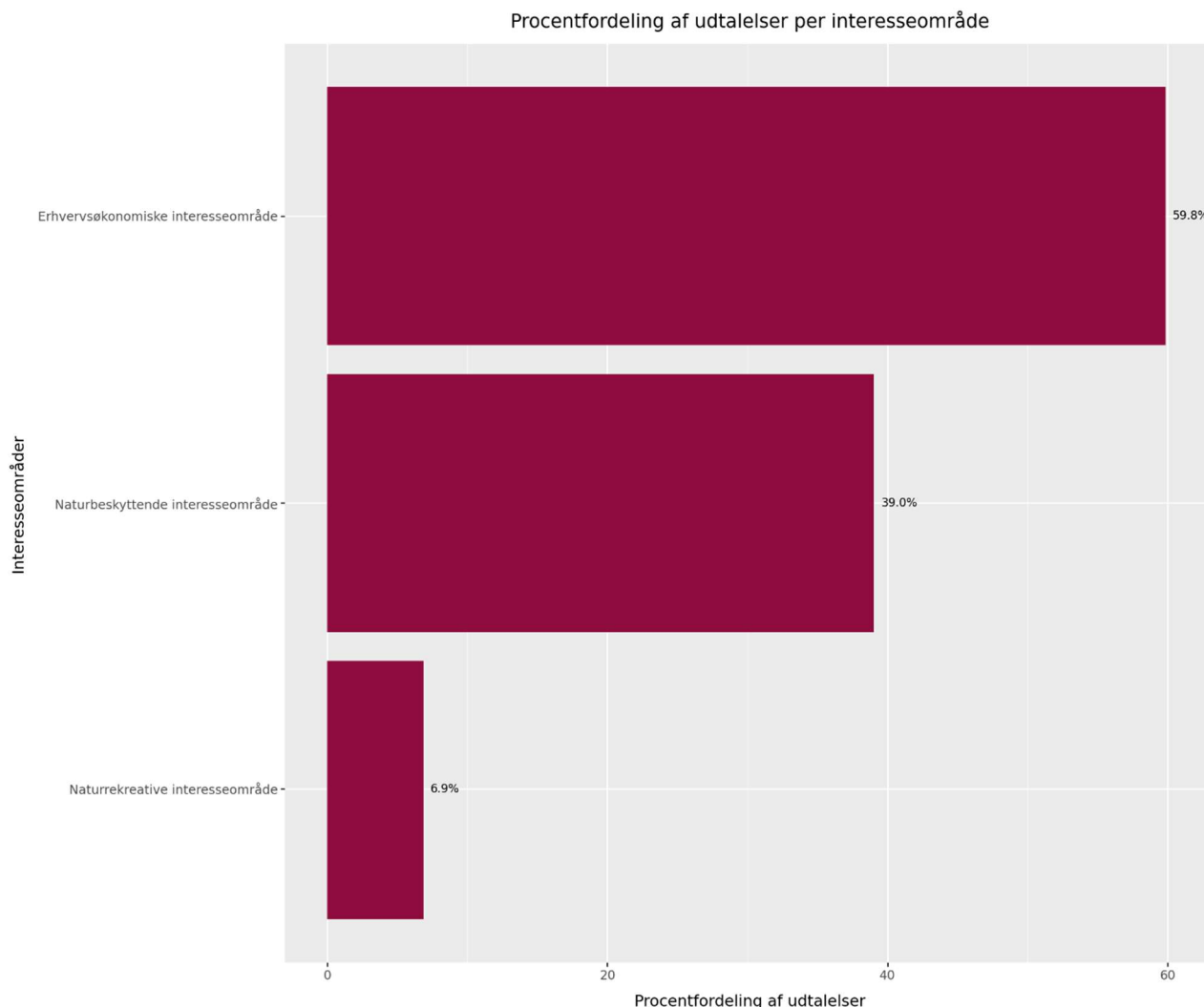
Afslutningsvis vil jeg også påpege hvordan tabel **OVERSIGT** kan vise svagheden af den brede afgrænsning af for- og nonprofitorganisationer (jf. afsnit 3.1). F.eks. er Hedeselskabet både en erhvervsdrivende fond, men også et organisationsnetværk for virksomheder, hvorfor jeg kategoriserer dem som for-profit aktører under det naturbeskyttende interesseområde, selvom der også kunne argumenteres for, at de kunne indgå i nonprofit kategorien.

Samtidigt kan der nævnes Klimarådet og Biodiversitetsrådet, der begge både er statsligt nedsatte, og derved kan betegnes som statslige myndigheder, men samtidig også uafhængige ekspertorganer, hvorfor de kategoriseres som aktører fra civilsamfundssfæren i stedet for den statslige sfære som KL ville høre under, hvorfor de inkluderes under non-profitaktørerne under det naturbeskyttende interesseområde.

Et sidste eksempel kan findes i CEPOS, der er en interesseorganisation, hvis eksistensgrundlag ikke er betinget af arealer som objekter i samme grad som f.eks. rekreative- eller landbrugsinteresseorganisationer, men stadig søger at repræsentere naturbeskyttende, -rekreative eller erhvervsøkonomiske interesser i offentligheden. For CEPOS gælder det, at de søger at repræsentere erhvervslivet, hvorfor de er kategoriseret under det erhvervsøkonomiske interesseområde.

Den interne variation i de forskellige typer af interesseorganisationer i for- og nonprofit typificeringerne og deres konkrete relationer til arealforvaltningspolitik og frames om denne, udvaskes altså af specialets brede afgrænsning. Ydermere viser tabel **OVERSIGT** heller ikke noget om hverken interesseorganisationernes ressourcer eller antallet af udtalelser i datasættet, hvorfor tabellen ikke fortæller, hvor stor en tilstedeværelse de har i aviser som empiri fra det offentlige rum. Specialets forskningsinteresse er ikke at afdække organisationernes ressourcer, hverken insider eller outsiderressourcer (jf. afsnit 2.2). Derimod er det samlede antal af udtalelser for hvert interesseområde væsentligt at dække. Fordelingen af de samlede antal udtalelser i offentligheden fordelt på interesseområder fremgår af figur 2.

Figur 2 – Procentfordeling af udtalelser fordelt på interesseområder **HUSK RELABELING**

Af figur 2 fremgår procentfordelingen af udtalelser fordelt på interesseområder, og umiddelbart kan der observeres et lignende mønster som hos tabel **oversigt**, hvori de erhvervsøkonomiske interesseorganisationer er mere repræsenterede i offentligheden, mens de naturrekreative interesseorganisationer har den mindste repræsentation. Forskellen er selvfølgelig, at Figur X viser fordelingen af udtalelser, hvorfor det fremgår, at kun 6,9% af alle udtalelser i datasættet kommer fra naturrekreative interesseorganisationer, mens hele 59,8% af alle udtalelser i datasættet er fra erhvervsøkonomiske interesseorganisationer, og at de naturbeskyttende interesseorganisationer har 39% af alle udtalelser.

Værd at bemærke er, at idet flere interesseorganisationer kan indgå som formidlere af den samme udtalelse i offentligheden (jf. afsnit 5.3), kan der være mere end én interesseorganisation per udtalelse i datasættet, hvorfor den totale mængde af udtalelser fra interesseområderne i grafen er på 106,5%.

De naturrekreative organisationer ift. antallet af artikler, der indeholder udtalelser fra dette interesseområde, er underrepræsenteret i offentligheden ift. de naturbeskyttende og erhvervsøkonomiske interesseområder. Af de to sidstnævnte interesseområder fylder de erhvervsøkonomiske interesseorganisationer mere end det naturbeskyttende, både ift. antallet af repræsentanter fra interesseområdet (jf. tabel **OVERSIGT**) og antallet af artikler, der indeholder udtalelser fra disse repræsentanter (jf. Figur 2). Ved nærmere undersøgelse af fordelingen af udtalelser fra insiderne af særlig interesse fra disse to interesseområder, Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer, fremgår det, at begge insideres totale mængde af udtalelser er overrepræsenterede ift. alle andre organisationer, herunder andre insiderorganisationer (bilag 3). Dette indikerer, at begge disse insider-interesseorganisationer har fremstået som nøgleaktører og repræsentanter for de naturbeskyttende og erhvervsøkonomiske interesseområder både indenfor trepartsaftalens demokratiske forhandlingsprocesser, men også udenfor forhandlingerne i offentligheden. Analysering af frames vil herved inddrage, hvordan deres anvendelse af frames, samt udtrykte interesser og natursyn heri, balancerer mellem at være kompromissøgende og konfliktsøgende, for at behage både de politiske beslutningstagere og andre insider-organisationer i governance, samtidig med at de behager outsiderorganisationers mere kritiske interesser og natursyn.

9.2. Frames, natursyn og interesser

Efter en abduktiv dokumentanalytisk proces over de mest fremtrædende interesseorganisationers udtalelser med de højeste cosinuslighedsscorer for hvert retfærdighedsregime, blev der identificeret fire frames. Udtalelsernes inddeling samt cosinuslighedsscore fremgår af bilag 4. De fire frames er:

- Den kooperative naturbeskyttende frame.
- Den kritiske naturbeskyttende frame.
- Den kooperative erhvervsøkonomiske frame.
- Den kritiske erhvervsøkonomiske frame.

Under identificeringen af frames blev der taget udgangspunkt i, at der var tre frames der udsprang pba. de tre interesseområder, der har engageret sig i offentligheden med udtalelser om Den Grønne Trepartsaftale (jf. afsnit 3.1). Under den abduktive analyseproces blev det evident, at de naturrekreative interesseorganisationers udtalelser ikke havde en stor nok tilstedeværelse i offentligheden til, at der kunne identificeres en frame, der mobiliserede et perspektiv på Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik der primært fremmede naturrekreative interesser. Dette ses også af den tidligere præsenterede deskriptive statistik (jf. **tabel OVERSIGT**, figur 2). I stedet mobiliserede de deres udtalelser under de erhvervsøkonomiske og naturbeskyttende frames, idet deres natursyn udtrykkes i synteser mellem erhvervsøkonomiske og naturrekreative interesser eller naturbeskyttende og naturrekreative interesser, hvorfor der ikke var en betydelig tilstedeværelse af frames, der udelukkende fremmede naturrekreative interesser.

Under analyseprocessen blev der også identificeret to overordnede tendenser for frames, idet frames enten var negativt eller positivt anlagt angående aftalens arealforvaltningspolitik. Dette udviklede sig til kooperative og kritiske frames indenfor de naturbeskyttende og erhvervsøkonomiske interesseområder, idet grundlaget for interesseorganisationernes bestemte perspektiv til arealforvaltningspolitikken var afhængigt af deres interesser. De identificerede frames præsenteres vha referencer til bilag 4. Værd at bemærke er, at udtalelser fra en aktør kan indeholde mere end én frame.

9.2.1. Kooperative frames

Fælles for alle kooperative frames er, at de præsenterer et overordnet positivt perspektiv på arealforvaltningspolitikken og aftalens overordnede ambitioner om at udvikle et klima- og

miljømæssigt bæredygtigt landbrug samt at ekstensivere arealer til naturbeskyttende formål såsom skovrejsning som led i kvælstofindsatsen.

1.1.1.4. Naturbeskyttende kooperativ frame

Den naturbeskyttende kooperative frame mobiliserer et positivt perspektiv på Den Grønne Treparsaftales arealforvaltningspolitik med fokus på effekten som denne vil have på nedbringelse af landbrugets CO₂e emissioner og kvælstofudledning, samt hvordan den vil fremme biodiversiteten i nyetablerede naturområder og forbedre vandmiljøets tilstand. Ydermere frembringer framen også et perspektiv på landbrugere som aktive aktører, der anses som partnere i at skabe et bæredygtigt landbrug, og som frivilligt engagerer sig i ekstensiveringsordningerne og skovrejsninger for at fremme biodiversitet og mindske kvælstofforurening. Det sidstnævnte perspektiv på landbrugere fremsættes også af de erhvervsøkonomiske interesseorganisationer., hvoraf flere er landbrugsinteressegrupper. Ved de naturbeskyttende interesseorganisationers anvendelse af framen er der dog i nogle tilfælde en tvivl om, om man vil nå arealforvaltningspolitikens ambitioner udelukkende gennem frivillige initiativer. Der ses en tendens blandt disse til at fremhæve ”guleroden og pisen” i aftalen, bl.a. i form af Den Grønne Arealfonds bevillinger til landbrugere, hvis jorde skal udtages. Derfor er perspektivet på lodsejere som frivillige, aktive aktører ikke delt mellem alle interesseorganisationer i deres udtalelser under denne frame, men fælles for alle interesseorganisationer er, at de ser aftalens midler som tilstrækkelige incitamenter for landbrugere, således at landbrugeres motivation for at deltage i samarbejde med de lokale treparter sikres, samt at de er åbne overfor at nedbringe deres CO₂e emissioner og kvælstofudledning.

For de erhvervsøkonomiske interessegrupper under den naturbeskyttende kooperative frame fremhæves klimateknologier såsom det metanreducerende fodertilsætningsstof Bovaer og pyrolyseteknologier som et vigtigt led i udviklingen af et bæredygtigt landbrug særligt ift. nedbragte CO₂e emissioner. Værd at bemærke er, at klimateknologierne anses som et supplement til den eksisterende landbrugsproduktion, som vil sikre denne produktions stabilitet, og derved bevare både landmandens konkurrencedygtighed på markedet samt økonomiske sikkerhed fra aftalens sanktioner. Via klimateknologier kan man i denne frames således undgå ”pisen” fra aftalen.

De naturrekreative interesseorganisationer anvender denne frame på samme måde som de naturbeskyttende interesseorganisationer, ved at fremhæve hvordan aftalens arealforvaltning vil forbedre biodiversiteten og vandmiljøets tilstand. Dog er disse naturbeskyttende interesser hos de

naturekreative organisationer kombineret med naturekreative interesser, idet adgangen til rekreative aktiviteter anses som afhængig af beskyttelsen af biodiversiteten og vandmiljøet.

Overordnet set er det perspektiv, som aktører, der anvender framen, mobiliserer derfor et positivt billede på aftalen, der fordrer samarbejde mellem forskellige interesseområder for at opnå Den Grønne Trepartsaftales ambitioner om mere biodiversitet, et sundere vandmiljø og nedbringelse af CO₂e emissioner.

1.1.1.5. Erhvervsøkonomiske kooperativ frame

Den erhvervsøkonomiske kooperative frame har mange paralleller til den naturbeskyttende kooperative frame med enkelte, betydelige forskelle. Den mest fremtrædende forskel er, at det udelukkende er erhvervsøkonomiske interessegrupper, der anvender denne frame, hvorfor de erhvervsøkonomiske interesser har større betydning for udformningen af denne frame end for den naturbeskyttende kooperative frame.

Den erhvervsøkonomiske kooperative frame mobiliserer også et positivt perspektiv på Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik, men til forskel fra den naturbeskyttende kooperative frame fokuserer denne frame på hvordan erhvervsøkonomiske interesser kan trives i aftalens arealforvaltning. Fokus er på hvordan landbrugets produktions- og konkurrenceevne kan trives med arealforvaltningspolitikken, og hvordan dette opnås gennem landbrugets samarbejde som aktive aktører i arealforvaltningen og -omlæggelserne ligesom i den naturbeskyttende kooperative frame. Dog fylder landbrugets frivillige samarbejde mere i den erhvervsøkonomiske frame, idet den er forbundet med interesseorganisationerne under denne og deres erhvervsøkonomiske interesser. Dette er tilfældet idet landbrugerens frivillige indsats anses som måden hvorpå landbruget selv kan være medbestemmende i aftalens udførelse mht. arealomlæggelserne og et mere klimavenligt landbrug, således at de kan medbringe deres egen ekspertviden indenfor landbruget. Derved kan de som aktive aktører i arealomlæggelserne og -forvaltningen sikre, at aftalens ambitioner om et grønnere landbrug udføres indenfor hvad der i framen anses som realistiske rammer for også at kunne opretholde landbrugets fødevareproduktion, samtidig med at fødevareproduktionen udvikles. Den udviklede fødevareproduktion er, ligesom i de erhvervsøkonomiske interessegruppers anvendelse af den naturbeskyttende kooperative frame, en måde at undgå aftalens afgifter. I den erhvervsøkonomiske kooperative frame er der dog mere fokus på, hvordan et grønt landbrugserhverv kan udvikles samtidig med, at det sikrer landmændenes økonomiske sikkerhed.

Perspektivet, som denne frame anlægger på Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik, er positivt, og anser landmænd som aktører med høj agens til frivilligt at udvikle deres landbrugsdrifter samt være med til at ekstensivere deres jorde, for at opnå den bedste økonomiske og bæredygtige løsning.

9.2.2. Kritiske frames

Til forskel fra de kooperative frames, præsenterer de kritiske frames et mere negativt perspektiv på aftalen og dens arealforvaltningspolitik. Grundlagene er dog meget forskellige i forhold til hvilke interesseområders aktører, som de kritiske frames udspringer fra. Fælles for alle anvendelser af de kritiske frames er, at aftalens arealforvaltningspolitik fremstilles som havende negative konsekvenser.

1.1.1.6. Naturbeskyttende kritisk frame

Den naturbeskyttende kritiske frame fremhæver aftalens arealforvaltningspolitik som et skridt i den forkerte retning for at opnå en mere klima- og/eller miljøvenlig arealanvendelse, særligt ift. den del af landbrugets fødevareproduktion som består af animalsk baseret produktion.

De naturbeskyttende outsider-interesseorganisationer der anvender denne frame, fremhæver især hvordan aftalen fejler i at omstille landbruget væk fra den animalske fødevareproduktionsform. Som alternativ produktionsform fremhæves plantebaseret produktion, der kan gøre op med den animalske produktion i landbruget, som de anser som mere klima- og miljøskadelig end den plantebaserede produktionsform. I nogle tilfælde fremhæves dyrevelfærden ifm. at aftalen ikke tilgodeser dette aspekt i dens ambitioner om et bæredygtigt landbrug. Værd at bemærke er, at Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik sigter efter, at mere af landbruget skal omstilles til planteproduceret fødevareproduktion (Regeringen, 2024a: 3, 39-40), men i naturbeskyttende interesseorganisationers anvendelse af framen anses aftalens midler og regulering som mangelfulde for at opnå dette mål. Den manglende tiltro til effekten af aftalens virkemidler, i forbindelse med omstillingen af landbruget, kobles også sammen med en manglende tiltro til landbrugets frivillige indsats, enten pga. mistillid til landbrugets samarbejdsvilje som partnere i aftalens arealforvaltningspolitik (I130), eller fordi aftalens afgifter er for lave til at give et tilstrækkeligt incitament til at omstille til plantebaseret produktion (I155).

De naturrekreative interesseorganisationer anvender også denne frame, og både disse og de naturbeskyttende organisationer kritiserer aftalens kvælstofindsats for at være for uambitiøs. Dog inddrager naturrekreative organisationer ikke en kritik af CO₂e afgiften og dens lave effekt på CO₂e emissioner som naturbeskyttende organisationer gør i deres anvendelse af framen. Både de naturrekreative og de naturbeskyttende organisationer kritiserer aftalen for ikke at være ambitiøs nok i dens implementering af beskyttet natur, der kan fremme biodiversitet. Værd at nævne er, at de naturrekreative interesseorganisationer i denne frame her især allierer sig med naturbeskyttende outsider organisationers anvendelse af framen, idet de naturrekreative organisationers udtalelser optræder sammen med naturbeskyttende organisationers, især ifm. demonstrationer mod trepartsaftalens kvælstofindsats. Ligesom i den naturkooperative frame anses adgangen til rekreative aktiviteter som værende afhængig af miljøets tilstand og især biodiversiteten og vandmiljøets tilstand.

Til forskel for andre interesseområders organisationer, anvender erhvervsøkonomiske interesseorganisationer den naturbeskyttende kritiske frame på to vidt forskellige måder afhængig af de særinteresser, som de enkelte interesseorganisationer har.

Den ene måde framen anvendes på er, ligesom hos de naturbeskyttende interesseorganisationer, at fremstille arealforvaltningspolitikens effekt på landbrugets omstilling som værende mangelfuld, idet den ikke bringer en omstilling af landbruget væk fra konventionel animalsk produktion til fordel for alternativer såsom plante- og økologisk produktion, der anses som havende en lavere klima- og miljøpåvirkning end det bæredygtige landbrug som aftalens arealforvaltningspolitik sigter efter at realisere. Denne anvendelse af framen ses hovedsageligt blandt interesseorganisationer for økologisk og plantebaseret landbrug.

Den anden måde, hvorpå framen anvendes af erhvervsøkonomiske interessegrupper, er i udtalelser, der også anvender en erhvervsøkonomisk kritisk frame. Her fremstilles trepartsaftalens arealekstensivering og CO₂e afgift som hæmmende for landbrugets bæredygtige udvikling, idet denne ses som forbundet med landbrugets økonomiske velstand. I denne anvendelse af den naturbeskyttende kritisk frame argumenteres der for at landbrugets investeringer i klimateknologier vil hæmmes af arealforvaltningspolitikens økonomiske konsekvenser i form af værditab på landbrugets jorde samt en pålagt CO₂e-afgift. Denne anvendelse af framen ses hos forskellige outsiderorganisationer indenfor landbruget.

1.1.1.7. Erhvervsøkonomisk kritisk frame

Den erhvervsøkonomiske kritiske frames perspektiv på aftalens arealforvaltningspolitik fremhæver de negative økonomiske konsekvenser, som aftalen vil have indenfor lodsejerens erhvervsområde. Heriblandt fremhæves hvordan aftalens reguleringsværktøjer vil kunne føre til, at flere lodsejere må lukke for deres produktion, idet CO₂e afgiften og arealekstensivering vil føre til værditab af lodsejeres arealer, samt skade deres produktionsevne i sådan en grad, at de ikke længere vil kunne være konkurrencedygtige på markedet. Dog kan framen også tilknytte flere konsekvenser af aftalen som følge af de økonomiske problemer. Heriblandt fremhæves hvordan aftalens økonomiske konsekvenser for landbruget også er en direkte trussel mod landbrugserhverv som livsform i sig selv, idet det vil true landbrug, som er blevet drevet gennem flere generationer, samtidig med at det vil lukke mulighederne for at drive landbrug for den næste generation af lodsejere. Ydermere tilknyttes de økonomiske konsekvenser af ikke at give fuld erstatning til lodsejere gennem ekspropriation kontra ekstensivering også juridiske konsekvenser, idet værditabet anses som et angreb på ejendomsretten. De juridiske konsekvenser og konsekvenser for landbrugserhvervet som livsform ekskluderer ikke hinanden i udtalelser om de økonomiske konsekvenser for landbruget, men optræder ofte sammen.

Endnu et element af landbrugsdriften der fremhæves ifm. de økonomiske konsekvenser, fremgår sammen med de økonomiske konsekvenser for landbruget som livsform, idet livsformens eksisterende fødevareproduktion allerede anses som bæredygtig. Dette kombineres typisk med en naturbeskyttende kritisk frame, hvori aftalens udvikling af et bæredygtigt landbrug anses som mere skadeligt end gavnligt for den nuværende fødevareproduktions bæredygtige praksisser samt udvikling og investeringer i klimateknologi.

De naturrekreative interesseorganisationer der anvender denne frame, fremhæver også hvordan de økonomiske konsekvenser i landbruget vil bringe konsekvenser for adgangen til rekreative aktiviteter såsom f.eks. jagt. Samtidigt har landdistrikters økonomiske velstand og stabilitet i befolkningstal også indflydelse på turisters og indbyggers adgang til almene naturrekreative aktiviteter, såsom skovvandring, hvis ikke disse forhold tages med i arealomlæggelsesplanerne. Ydermere anses især muligheden for at bedrive jagt også som et gode med økonomisk værdi, hvorfor jagtretten enten skal bevares på de omlagte arealer eller bevares for at sikre lodsejeres frivillige indsats i ekstensiveringen og omlæggelsen af deres arealer.

9.2.3. Anvendelse af frames

Som beskrevet er den største skillelinje mellem de fire frames, om de er positivt eller negativt anlagte mht. aftalens arealforvaltningspolitik, og om de herved mobiliserer perspektiver på aftalen, der fremmer Kooperation mellem forskellige interesseområder i arealforvaltningens rammer, eller om de i stedet fremmer kritik af arealforvaltningspolitikken ambitioner, manglende ambitioner eller dens virkemidler, ud fra grundlag der er tilknyttet organisationernes interesser.

I specialet har jeg den funderede antagelse, at insiderorganisationerne L&F og DN er mere kompromissøgende i deres anvendelse af frames, idet de har interesse i en arealforvaltningspolitik, der kan tilfredsstille både deres medlemmer men også outsider-interesseorganisationer, og som kan præsenteres for politiske beslutningstagere som et realistisk kompromis som resultat af succesfuld governance (jf. afsnit 3.1). Dette peger også i denne retning, når man ser hvor ofte L&F og DN anvender kooperative frames fremfor kritiske frames. De to insiderorganisationer har dog også anvendt kritiske frames. Disse frames anvendes dog mest ift. trepartsaftalens anden delaftale, ”Aftale om Implementering af et Grønt Danmark”. Det er altså efter, at interesseorganisationerne har haft direkte indvirke i den demokratiske forhandlingsproces om trepartsaftalens indhold, og ifm. andre regeringsudspil, at de anvender kritiske frames. Interessant er det, at DN’s anvendelser af den kritiske naturbeskyttende frame indebærer en kritik af forhandlingen under den andel del af trepartsaftalen, hvori parterne overvejede at vælge model 3 for kvælstofreduktioner Dette var den model, der havde de laveste krav til reduktioner i landbruget (Bilag kritiske frames). L&F’s anvendelse af den erhvervsøkonomiske kritiske frame indeholder en kritik af parternes målsætning om at rejse skov på jorde uanset deres værdi i stedet for kun at rejse skov på de jorde med lavest værdi, hvilket ville føre til værditab hos den enkelte lodsejer (Bilag kritiske frames). Efter afslutningen af interesseorganisationernes funktion som insidere i den demokratiske forhandlingsproces, har der altså været større råderum for at kunne anvende frames, der i høj grad også anvendes af deres interesseområders outsideraktører (jf. afsnit 3.1), som er mindre kompromissøgende. Dette antyder, at der også kan være paralleller mellem insiderorganisationernes og outsiderorganisationernes interesser og natursyn, som også tidligere er antaget i specialet (jf. afsnit AFGRÆNSNING). For at undersøge dette, vil jeg præsentere de identificerede interesser og natursyn som interesseområdernes organisationer anvender i frames.

FRAMES EKSEMPLER

		Naturbeskyttende Kooperativ Frame	Naturbeskyttende Kritisk Frame	Erhvervsøkonomisk Kooperativ Frame	Erhvervsøkonomisk Kritisk Frame
Erhvervsøkonomisk interesseområde	Perspektiv på Den Grønne Trepert	Mulighed for lodsejere til at være med til at udvikle landbruget i en bæredygtig retning for vandmiljøet og biodiversitet	Omstiller ikke animalsk fødevarerproduktion eller skader landbrugets mulighed for bæredygtig udvikling	Mulighed for lodsejere til at være med til at udvikle landbruget i en bæredygtig og økonomisk valid retning som deltagende frivillige	Juridisk angreb på landbrugserhvervet som livsform ved at bringe landbrugserhvervets økonomiske grundlag i fare
	Eksemplariske uddrag fra udtalelser i frames	L&F mfl.: "Der er allerede igangsat mange tiltag for at styrke biodiversiteten på private arealer, og der opleves en stigende interesse og fokus på at udvikle en stærkere natur og en rigere biodiversitet hos jordbrugere og lodsejere." (Bilag FRAMES TABEL: C184) SEGES Innovation P/S "Vi er glade for, at vi kan arbejde videre med den grønne trepart omkring den grønne omstilling af landbruget, som for eksempel arealanvendelse og nye teknologier. Med aftalen er vi en bred vifte af organisationer, der arbejder sammen, og der er opbakning hele vejen rundt. Vi i landbruget vil den grønne omstilling, og vi ser frem til et godt samarbejde." (Bilag FRAMES TABEL: C206)	Landbrug.nu: "Danske landmænd er blandt de bedste i verden til at lave fødevarer med høj kvalitet og lavt klimaaftryk, og det skal vi fortsætte. Det kræver investeringer i nye teknologier. Men det bliver ikke muligt at investere i innovation, hvis man skal indbetale store dele af sin indkomst til en CO2-afgift, konstaterer" (Bilag FRAMES TABEL: I175) Økologisk Landsforening: "... landbruget tager plads fra fri natur. Men landbruget kan indrettes og drives, så vi på de arealer, der optages af landbruget, samarbejder med økosystemerne. Det er det opdrag, vi har givet os selv i økologien, og som hele landbruget bør give sig selv" (Bilag FRAMES TABEL: I298)	L&F: "Det er en historisk aftale, der skaber mulighederne for, at vi som samfund kan udvikle ikke bare landbruget, men også naturen, bidrage til at sænke CO2-udledningen og fortsat understøtte det, som er grundlaget for alt andet vi foretager os: Fødevarerproduktionen." (Bilag FRAMES TABEL: O185) Jysk Landboforening: "... I vores landsdel har lodsejerne stået for 40 procent af alle de arealer, der er omlagt på landsplan. Kommunerne i Sydvestjylland har forstået, at arealomlægninger sker igennem partnerskaber, og det motivere lodsejerne til samarbejde. Vi har lodsejere på ventelister ved myndighederne for at komme i gang med lokale omlægningsprojekter - vi er ikke bare parate, vi leverer allerede." (Bilag FRAMES TABEL: O278)	Bæredygtigt Landbrug: "Hvis en landmand ikke går konkurs, (...) så mister han måske 80 procent af sin livsopsparing i ejendommen, fordi den med erstatningsfri regulering vil blive erklæret næsten værdiløs (...). Det er en krænkelse af ejendomsretten, hvis det ender med, at landmænd ikke får kompensation for værditabet, når der ifølge aftalen skal rejses skov på vores arealer, da det vil udhule vores ejendomsværdi." (U214) Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter: "Det er alligevel imponerende, at de tror, at en forskel på cirka tusind tons kvælstof vil ændre havmiljøet, når vi nu i landbruget har reduceret kvælstofudledningen med mere end 50 procent i de seneste 30 år. (...) der bliver lukket produktion. Det er jo klart, fordi der er krav om brug af Bovaer, og der kommer en CO2e-afgift, som jo klart rammer køerne hårdt" (U176)
Antal udtalelser ¹ fordelt på L&F, DI og outsiderinteresseorganisationer		Insider, DI: Insider, L&F: Outsidere, EØ:	Insider, DI: Insider, L&F: Outsidere, EØ:	Insider, DI: Insider, L&F: Outsidere, EØ:	Insider, DI: Insider, L&F: Outsidere, EØ:

		Naturbeskyttende Kooperativ Frame	Naturbeskyttende Kritisk Frame	Erhvervsøkonomisk Kooperativ Frame	Erhvervsøkonomisk Kritisk Frame
Naturbeskyttende interesseområde	Perspektiv på Den Grønne Trepert	Gavnligt for vandmiljøet og biodiversiteten i beskyttet natur og adgangen til rekreative aktiviteter relateret til disse	Kvælstofindsats, oprettelse af beskyttet natur for biodiversitet og CO ₂ e afgiften er for uambitiøse, især mht. omstilling af den animalske landbrugsproduktionsform		
	Inddragede objekter	Vandmiljø, biodiversitet, grundvand, klimaet, CO ₂ e afgift	Vandmiljø, biodiversitet, klimaet, klimateknologi, animalsk fødevareproduktion på arealer		
	Eksemplariske uddrag fra udtalelser i frames	DN: "Den giver en omkalfatring af det danske landskab, som har potentiale til at løfte Danmark fra en skamfuld sidsteplads, når det gælder vild natur, til at være et land, som leverer substantielt på biodiversitet (...). [Landbruget] har sagt, at hvis de alligevel skal give markerne fra sig, så lad os for pokker få vild biodiversitet på dem (...). Vi kommer ikke i mål med så stor en arealomlægning, hvis der er krig om den. Så bliver vi nødt til at være enige og gøre det sammen med landbruget" (C49) Biodiversitetsrådet: "At vi i Danmark tager en beslutning om at tage så stor en del af landbrugsjorden ud til ny natur, er tæt på unikt. Det er, hvad der skal til, for vi har så lidt areal til naturen (...). Vi er på en nedadgående kurve for biodiversiteten både herhjemme og globalt. Vi kan ikke vende den uden mere areal til naturen." (C171)	Greenpeace: "Det er et svigt af en fantastisk mulighed for at udvikle vores landbrug, så det i fremtiden kunne producere sunde og klimavenlige fødevarer, sikre plads til natur og lade livet vende tilbage til vores fjorde. I stedet har den grønne trepart leveret et slattent kompromis og en kniv i ryggen på havmiljøet," Rådet for Grøn Omstilling: "Desværre halter CO₂-afgiften så tilsvarende bagefter, da bundfradraget på 60 procent og store teknologitilskud fastholder den nuværende intensive animalske produktionsform."		
Antal udtalelser ¹ fordelt på DN og outsiderinteresseorganisationer		Insider, DN: Outsidere, NB:	Insider, DN: Outsidere, NB:	Insider, DN: Outsidere, NB:	Insider, DN: Outsidere, NB:

		Naturbeskyttende Kooperativ Frame	Naturbeskyttende Kritisk Frame	Erhvervsøkonomisk Kooperativ Frame	Erhvervsøkonomisk Kritisk Frame
Naturrekreativt interesseområde	Perspektiv på Den Grønne Trepårt	Hjælper biodiversiteten og vandmiljøet, således at adgangen til disse bevares	Kvælstofindsats og oprettelse af beskyttet natur for biodiversitet er for uambitiøse, hvilket truer adgang til rekreative aktiviteter		Jagtretten forsvares som et økonomisk gode for lodsejere, der trues af arealomlæggelser. Landdistrikter og dens turismeindtægt trues af manglende adgang til natur
	Inddragede objekter	Vandmiljø, biodiversitet	CO ₂ e afgift, vandmiljø, biodiversitet		Jagtretten, landdistrikters velstand, turisme
	Eksemplariske uddrag fra udtalelser i frames	Danmarks Jægerforbund: "Det er Danmarks Jægerforbunds eksistensberettigelse at drage omsorg for, at de danskere, der måtte ønske det, har mulighed for at dyrke jagt på et bæredygtigt grundlag, hvilket populært sagt betyder, at jægerne høster af naturens overskud. Det er det overskud, som biodiversitetskrisen kan bringe i alvorlig fare, og derfor er det jægerforbundets opgave at medvirke til at vende den negative udvikling." Friluftsrådet: "Med forslaget håber vi både at skabe bedre drikkevand, løse en del af kvælstofudledningen, skabe en bedre biodiversitet til glæde for naturen og at skabe bedre rekreative muligheder for befolkningen. Vi er lige nu i gang med en markant landskabsomlægning (...). Det giver nogle meget store rekreative muligheder omkring mange byer,"	"Vi bliver nødt til at have en fremtid i fjordene for mine børn og børnebørn. Der skal komme fisk og liv igen. At der kun er rådden tang, og at det lugter af mudder, kan vi ikke være bekendt, (...) Mit fiskeri er langt hen ad vejen blevet erstattet af den her miljøkamp" "Men hvor er markvildtet i aftalen? Der er intet, der tyder på, at vi bliver de vidtstrakte "grønne ørkner" med intensivt dyrket landbrugsjord kvit (...). Tværtimod kan vi efter al sandsynlighed se frem til en intensiveret landbrugsdrift i de områder, som ikke skal omlægges til ny skov eller på anden måde tages ud af drift. Dermed risikerer trepartsaftalen yderligere at forringe forholdene for markvildtet, som lever i det åbne agerland."		"Adgang til naturen og udsyn over de åbne vidder er en vigtig årsag til, at tilflyttere vælger landdistrikterne til, (...). Det er også vigtigt, at befolkningen har mulighed for at færdes helt eller delvist i skovene med offentlig adgang og ikke mindst, at man genovervejer arealstørrelserne. Alt andet lige skal vi også sikre en fremtidig bosætning i landdistrikterne." "Der drives jagt på langt hovedparten af de lavbundsarealer, som skal udtages (...), og hvis jagt som udgangspunkt bliver forbudt i forbindelse med, at arealerne udtages, vil lodsejere, som ønsker at beholde jorden, være knap så villige til at indgå i projekterne. (...) jagtretten [er] mange penge værd på de arealer, som udlejes til jagt, og værdien af lavbundsjordene vil derfor falde ganske dramatisk, hvis jagten her forbydes. Den tabte indtægt skal i så fald kompenseres... "
Antal udtalelser ¹ fordelt på outsiderinteresseorganisationer		Outsidere, NR:	Outsidere, NR:	Outsidere, NR:	Outsidere, NR:

¹ Bemærk, idet der tages udgangspunkt i interesseorganisationernes op til ti udtalelser, der har de højeste cosinuslighedsscorer for hvert retfærdighedsregime, tælles en udtalelse, der er højest scorende for mere end ét retfærdighedsregime kun som én udtalelse. Derfor er procentfordelingen ikke baseret på det totale antal af udtalelser, samt kan nogle organisationer være underrepræsenteret.

9.3. Natursyn forbundet med interesser i frames

Som beskrevet i specialet anvendes retfærdighedsregimer som udtryk for de natursyn, der er tilknyttet interesseorganisationernes interesser i aftalens arealforvaltningspolitik (jf. afsnit 2.4). Samtidigt udfoldes disse interesser i arealforvaltningspolitikken med en metodologi inspireret af issue mapping, der fokuserer på hvilke forskellige dele af aftalen, som organisationernes interesser og natursyn samles omkring. Ligesom interesseområder anvender forskellige frames, afhængig af hvilken specifik interesse de vilkårlige interesseorganisationer præsenterer i offentligheden omkring trepartsaftalens arealforvaltning (jf. afsnit 8.2), udtrykker interesseorganisationerne også forskellige natursyn indenfor deres respektive områder, idet de er tilknyttede organisationernes specifikke interesser. Natursynene og interesserne der er tilknyttet disse, kommer altså til udtryk gennem de specifikke issues, som organisationerne rejser ifm. Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik i deres anvendelse af frames. Herved vil natursynene og interesserne præsenteres ifm. interesseområdernes issues, de indgår i, samt de frames som disse anvendes under.

9.3.1. Erhvervsøkonomiske interesseorganisationers natursyn og interesser

De erhvervsøkonomiske interesseorganisationer har den største variation af natursyn og interesser sammenlignet med interesseorganisationer fra andre områder. De erhvervsøkonomiske interesseorganisationer præsenterer samlet fire forskellige issues.

9.3.1.1. Det bæredygtige pragmatisk natursyn

Det første issue der fylder betydeligt hos de erhvervsøkonomiske interesseorganisationer er, hvordan den moderne arealforvaltning, der præsenteres i Den Grønne Trepartsaftale er et nødvendigt skridt for at udvikle et bæredygtigt og fremtidsdueligt landbrug. Dette issue frembringes i erhvervsøkonomiske interesseorganisationers anvendelse af den naturbeskyttende og erhvervsøkonomiske kooperative frame, og interesseorganisationer der adresserer dette issue, har en høj cosinuslighedsscore for det industrielle og/eller det grønne retfærdighedsregime. Disse interesseorganisationer er L&F og diverse landboforeninger, der er medlemmer af L&F.

Ligesom i den naturbeskyttende og erhvervsøkonomiske frame fremhæves klimateknologier, der i dette issue anvendes for at argumentere for, hvordan man kan udvikle landbruget ved at reducere

dets klimapåvirkning, samtidig med at man kan bevare dets kapaciteter for fødevareproduktion (Bilag 4: C199). Her frames dette aspekt af aftalen som en måde, hvorpå den naturbeskyttende interesse i at nedbringe CO₂e emissioner for klimaets velvære kombineres med den erhvervsøkonomiske interesse i at bevare landbrugets produktionsevne. Ydermere anses investeringer i klimateknologierne som en investering i mere langsigtede rammer for landbrugsproduktionen, der udgør en teknologisk løsningsramme for, hvordan lodsejere kan tilrettelægge deres produktion for at undgå fremtidige økonomiske sanktioner. I denne kombination af interesser anvendes klimateknologier som bevis for et kompromis mellem grønne og industrielle retfærdighedsregimer, idet teknologierne anses som både et klimabeskyttende initiativ, men også som en teknologisk løsning for at bevare landbrugets langsigtede økonomiske stabilitet.

Et element fra den erhvervsøkonomiske kooperative frame der også udtrykker dette kompromis mellem det industrielle og grønne retfærdighedsregime, er hvordan muligheden for lodsejeres frivillige deltagelse i arealomlæggelserne frames. Den frivillige deltagelse frames som en måde, hvorpå lodsejere kan bidrage med deres lokale ekspertviden omkring arealforvaltning fra landbrugserhvervet, for at optimere det miljø- og klimamæssige udbytte i udtagelsen af arealer. Herved bliver det frivillige engagement retfærdiggjort som en måde hvorpå lodsejere kan sikre en udtagningsproces delvist baseret på deres egen professionelle planlægningsindsats i et industrielt regime. Dette kobles også op på ideen om lodsejere som innovatører indenfor multifunktionel arealanvendelse, der kan kombinere beskyttelse af biodiversitet, vandmiljøet, klimaet og erhvervsdriften indenfor den samme arealanvendelse hos lodsejere (jf. TABEL).

Den økonomiske værdi i arealerne for lodsejere anerkendes også, idet det frivillige elements effektivitet bedømmes ud fra de økonomiske incitament for lodsejere til at udtage deres lavbundslande, der opvejes med den økonomiske værdi i at beholde jordene. I den erhvervsøkonomiske kooperative frame retfærdiggøres arealudtagelserne af værdifulde jorde ud fra et markedsregime, idet Danmarks Grønne Arealfonds opkøb og kompensation for værditab af jorde anses som en måde for lodsejere at opnå økonomisk erstatning for jordens økonomiske værdi (Bilag 4: O205).

Det overordnede natursyn som de anvendte regimer indenfor dette issue udtrykker, vil jeg herved karakterisere som et bæredygtigt pragmatisk natursyn, der ligesom trepartsaftalens vision om lodsejere som moderne arealforvaltere lægger vægt på innovation indenfor erhvervsøkonomiske

arealanvendelser, der tilgodeser både fødevareproduktionens økonomisk langsigtede sikkerhed og integreringen af bæredygtige praksisser indenfor arealanvendelse.

9.3.1.2. Det socioøkonomiske natursyn

Det næste issue hos de erhvervsøkonomiske interesseorganisationer er, hvordan aftalens arealforvaltningspolitik er en trussel mod den eksisterende landbrugsdrift som økonomisk livsgrundlag. Dette issue frembringes i den erhvervsøkonomiske kritiske frame, og organisationerne der inddrager dette issue, har en høj cosinuslighedsscore for markedsregimet og det domestiske regime. Organisationerne der mobiliserer dette issue, er Bæredygtigt Landbrug og medlemsorganisationerne Landbrug.Nu netværket (jf **tabel OVERSIGT**).

Dette issue bygger på en retfærdiggørelse af arealanvendelser ud fra at markedsregime, idet framens mobilisering af et perspektiv på arealforvaltningspolitikken som en trussel mod lodsejeres erhvervsform er retfærdiggjort ud fra arealernes økonomiske værdi for lodsejerne (jf **TABEL**). Det domestiske regime inddrages sammen med markedsregimet for at understrege, hvordan værditabene som følge af både CO₂e afgiften og arealekstensivering er et angreb på ejendomsretten, men også sætter landbrugsfamiliers livsform i risiko. Ejendomsretten inddrages som objekt for det domestiske regime for at retfærdiggøre en beskyttelse af den eksisterende fødevareproduktion og jordenes værdier i et markedsregime og ejerskabet over arealer, idet arealerne også anses som en del af lodsejernes hjem. Dette er tæt forbundet med forsvaret af den eksisterende landbrugsdrift som en livsform for lodsejere, idet arealer anses som ejendom der er ejet og dyrket af landbrugsfamilier gennem flere generationer, hvorfor arealernes værdi ud fra et markedsregime retfærdiggøres som det økonomiske grundlag for landbrugsfamiliernes livsform, der af det domestiske regime retfærdiggøres som en beskyttelsesværdig erhvervsform hvori tilknytningen til arealerne som lokalitet er historisk indlejret.

Det overordnede natursyn der udtrykkes mht. dette issue kan karakteriseres som et socioøkonomisk natursyn, der retfærdiggør en kritik af trepartsaftalen ift. hvordan arealomlæggeserne fjerner det økonomiske grundlag for lodsejere som en lokalt forankret erhvervsgruppe.

9.3.1.3. Det biologisk begrundede natursyn

Et issue der kan anses som en variant for det forudgående issue, omhandler forsvaret af en allerede biologisk og naturligt CO₂e neutral landbrugsdrift, og er mobiliseret i både den naturbeskyttende og

erhvervsøkonomiske kritiske frame. Organisationerne der frembringer dette issue, har høje cosinuslighedsscore for det grønne og domestiske retfærdighedsregime, og tæller Agerskovgruppen og Danske Svineproducenter blandt sig

Ligesom i det socioøkonomiske natursyn inddrages ejendomsretten som objekt for det domestiske og markedsregimet for at retfærdiggøre ejerskabet over arealer og deres værdi for lodsejere. Forskellen fra det socioøkonomiske natursyn ligger i, at ejendomsrettens forsvar også retfærdiggøres med en blanding af grønne og domestiske retfærdighedsregime, idet lodsejere i denne anvendelse af de kritiske frames allerede anses som miljøforvaltere over deres arealer. Afgrøderne på arealerne anvendes som et objekt for det grønne regime, idet de biologiske processer, herunder fotosyntesens optagelse af CO₂, anses som gavnlige for klimaet, hvorfor en fragtelse af lodsejeres jorde anses som en uretfærdiggjort fragtelse af klimavenlige processer fra ”*klimahelt[e]*” (Bilag 4: I234).

Det overordnede natursyn hviler altså på antagelsen om at de biologiske processer i areal dyrkningen allerede er mere end CO₂, hvorfor det betegnes som det biologisk begrundede natursyn.

9.3.1.4. Det alternative bæredygtige natursyn

Et andet issue der optræder i både den naturbestykkende og erhvervsøkonomiske kritiske frame er omkring hvordan trepartsaftalen mangler at bidrage med økonomisk støtte til mere miljøvenlig alternativ landbrugsdrift såsom plantedyrkning og økologi. Interesseorganisationerne der omtaler dette issue, er Plantebranchen og Økologisk Landsforening, og fælles for disse er deres høje cosinuslighedsscore i markedsregimet. Økologisk Landsforening har også en høj score for det grønne regime, mens Plantebranchens er under gennemsnittet. Efter en kvalitativ vurdering af Sentence Transformer modellens output, vurderede jeg alligevel at de anvender det grønne regime i samme henseende som Økologisk Landsforening.

Fælles for disse interesseorganisationer er nemlig, at de i den erhvervsøkonomiske og naturbeskyttende kritiske frame fremstiller fremlægger kritikken af arealforvaltningens manglende incitamentet for lodsejere til at omstille landbrugsproduktionen fra konventionel og animalsk til plantebaseret og økologisk landbrugsproduktion. Kritikken retfærdiggøres ud fra det grønne regime, idet der trækkes på argumenter, der fremhæver den plantebaserede produktion som et grundlæggende mere klima- og miljøvenlige alternativ end den animalske, konventionelle

produktionsform, der frames dikotomisk som ”den klimatunge” produktionsform (Bilag 4: I118). Ønsket om mere planteproduktion retfærdiggøres altså med det tilhørende ønske om nedsat forurening for klimaets og miljøets skyld. Det økologiske landbrug fremhæves især som en alternativ produktionsform, der fungerer som et bedre alternativ end det konventionelle for at løse biodiversitetskrisen og beskyttelse af grundvandet, idet økologien retfærdiggøres som bygget på en grøn infrastruktur, hvori det at undgå anvendelse af pesticider er et grundlæggende element for at kunne opbygge et biodiversitets- og miljømæssigt bæredygtigt landbrug (Bilag 4: I300, O300).

Natursynet der indgår i dette issue kendetegnes i specialet som det bæredygtige alternative natursyn. Dette har paralleller til det pragmatiske bæredygtige natursyn som tidligere præsenteret mht. retfærdiggørelsen vha. det grønne retfærdighedsregime af udviklingen af landbrugserhvervet i en bæredygtig retning, men i det bæredygtige alternative natursyn er definitionen af, hvad der kan kendetegnes som klima- og miljømæssigt ”bæredygtigt” anderledes, end hos det pragmatiske bæredygtige natursyn, der anser videreudviklingen af det konventionelle landbrug vha. trepartsaftalens virkemidler og teknologier som bæredygtigt.

9.3.2. Naturbeskyttende interesseorganisationers natursyn og interesser

De naturbeskyttende interesseorganisationer har tre overordnede issues de mobiliserer om, hvilket også reflekteres af færre interesser indenfor det naturbeskyttende område, idet som de erhvervsøkonomiske frames, interesser og natursyn viser, har de forskellige specifikke erhvervsøkonomiske interesser såsom interessen for økologi meget at sige, ift. hvilket issue der mobiliseres og natursynet bag det.

9.3.2.1. Det miljøbeskyttende natursyn

Det første issue mobiliseret af naturbeskyttende interesseorganisationer optræder i den naturbeskyttende kooperative frame, og omhandler hvordan omlæggelsen af arealer anlægges for at opnå størst gavn primært for biodiversiteten samt vandmiljøet, men kun i mindre grad klimaet. Dette issue frembringes udelukkende af DN, og udtalelserne der omhandler issue, har høje cosinuslighedsscorer for både det grønne og industrielle retfærdighedsregime.

Fra den naturbeskyttende kooperative frame retfærdiggøres arealomlæggelserne af kulstofrige jorde, lavbundslande mv. som primært ud fra det grønne retfærdighedsregime. Dette er tilfældet, idet grundlaget for arealomlæggelserne i dette issue fremhæves som værende at give mere plads til biodiversiteten gennem beskyttet natur og sammenhængende naturområder, at få genoprette de gode økologiske tilstande i havene og beskytte grundvandet ved at omlægge arealer der har behov for en kvælstofindsats til naturområder. I argumentet for arealomlæggelserne inddrages disse målsætninger for bedre miljøtilstande som objektet for det grønne retfærdighedsregimes anvendelse, der beviser og legitimerer omlæggelserne ud fra et økologisk ræsonnement (jf. afsnit 2.5.5) som værende et efterstræbeligt mål. Specielt trækkes der i issuet på, at arealomlæggelserne skal gennemføres, idet man ”skal have livet tilbage i havet,” og give ”arealer tilbage til biodiversiteten”, idet mange dyrearter er truede (Bilag 4: C48). Havmiljøet og biodiversitetens beskyttelse er altså både objekter, der retfærdiggør formålet med arealomlæggelserne, men er også formålet for arealomlæggelserne, idet miljøet anses som havende værdi i sig selv. Dog bliver arealomlæggelsernes gavn for klimaets helbred ikke nær så ofte fremlagt på samme måde som for miljøets helbred (Bilag 4: C46-C67), hvorfor der i dette issue er et langt større fokus på de miljømæssige effekter af arealomlæggelserne kontra de klimamæssige.

Selvom det industrielle retfærdighedsregime også har en tilstedeværelse i issuet om miljøeffektive arealomlæggelsers udførsel, er det adskilt fra det grønne retfærdighedsregime. Det industrielle retfærdighedsregime optræder mere abstrakt end det grønne, idet retfærdighedsregimet anvendes til at retfærdiggøre arealomlæggelserne som havende garanti for deres udførelse (Bilag 4: C52). Det vil sige, at det industrielle retfærdighedsregime anvendes i DN's udpegning af trepartsaftalens virkemidler, såsom CO₂e afgiften og tilskudsordningen til arealekstensivering som værende mekanismer, der i trepartsaftalen er aftalt af både L&F og DN som valide instrumenter at anvende, for at sikre arealomlæggelsernes fremtidige udførsel. Retfærdiggørelsen af arealomlæggelserne ud fra et industrielt regime ligger altså i præsentationen af en velovervejet plan som et objekt, der binder lodsejerne til at indgå i de frivillige ekstensiveringsordninger, hvorfor arealomlæggelserne retfærdiggøres som en sikker plan.

Overordnet set kan natursynet, der udtrykkes i dette issue, kendetegnes som et miljøbeskyttende natursyn, der retfærdiggør miljøbeskyttende arealomlæggelsesinitiativer, og i mindre grad retfærdiggør dem som klimabeskyttende initiativer. Samt retfærdiggøres arealomlæggelsernes udførsel som en garanteret plan grundet de mekanismer der er indlejret i aftalens virkemidler.

Ligesom det pragmatiske bæredygtige natursyn er biodiversitet og miljøtilstande en prioritet. Interessant er det dog, at mens det pragmatiske bæredygtige natursyn indeholder en blanding af det industrielle og grønne retfærdighedsregime, holdes disse to regimer adskilt fra hinanden i det miljøbeskyttende natursyn, ift. de objekter som de inddrager og tager udgangspunkt i. For L&F og andre medlemslandboforeninger med det pragmatiske naturbeskyttende natursyn er det den multifunktionelle arealanvendelse, der ikke skal gå på kompromis med den konventionelle fødevareproduktion, som fylder mest i deres præsenterede issue, mens for DN's natursyn er det den miljøbeskyttende arealanvendelse, der er i centrum for deres præsenterede issue, hvorfor de naturbeskyttende formål i det miljøbeskyttende natursyn ikke direkte italesættes eller retfærdiggøres som forenelige med erhvervsøkonomiske formål om fødevareproduktion på de samme arealer.

9.3.2.2. Det effektmålende natursyn

Det næste issue mobiliseret af naturbeskyttende interesseorganisationer optræder i den naturbeskyttende kritiske frame, og adresserer usikkerheden i virkemidlerne i aftalen og deres effektmål for klima og/eller biodiversitet. Issuet frembringes af forskellige grønne tænketanke og statsnedsatte uafhængige råd, og fælles for deres cosinuslighedsscore er, at de alle har en høj score for både det grønne og industrielle retfærdighedsregime. Dog er Concito en undtagelse for denne tendens, idet tænketankens cosinuslighedsscore kun er over gennemsnittet for resten af datasættet i markedsregimet.

Fra den naturbeskyttende kritiske frame fremhæver alle interesseorganisationerne under dette issue, hvordan investeringer i klimateknologier er præget af usikkerhed, samt at effekten på CO₂ emissionerne fra landbruget er præget af usikkerhed grundet et manglende vidensgrundlag om teknologiens egentlige klimaeffekt. Det industrielle regime anvendes her til at kritisere klimateknologier ved at påpege, at klimateknologier som objekt i et industrielt regime ikke retfærdiggør sig selv, idet objektet ikke anses som en legitim sikker og langsigtet investering. Ydermere indbringes det grønne retfærdighedsregime sammen med det industrielle, idet der argumenteres for, at man vil risikere ikke at nå Danmarks fremtidige klimamål, hvis der "sættes" på denne teknologi. Der inddrages altså et objekt fra det industrielle regime til at bevise organisationernes anvendelse af det grønne regimes kritik af klimateknologierne og deres risikofyldte klimaeffekt, der kan ende med at skade klimaet grundet objekts usikre effektivitet.

Ydermere fremhæver de et alternativ til klimateknologierne i form af en omstilling af landbrugsproduktion til at være plantebaseret, hvilket retfærdiggøres industrielt som havende en sikker positiv effekt på landbrugets emissioner.

Dog er der som henført også en divergens mellem organisationerne om, hvilke dele af aftalen der er mest presserende mht. issue om dens effektmål. Concito retfærdiggøre en kritik ud fra det grønne regime med et objekt fra markedsregimet, idet de kritiserer aftalens CO₂e afgift for at være for lav til at have en klimaeffekt i landbruget, idet det ikke vil sænke jordpriserne nok til, at lodsejere har et økonomisk incitament til at omstille eller udtage deres jorde i ekstensiveringsordninger (Bilag 4: I113). Imens retfærdiggør Biodiversitetsrådet en kritik ud fra det grønne retfærdighedsregime med et objekt fra det industrielle regime, ligesom de andre organisationer, idet de kritiserer den aftalens plan for sammenhængende natur for at have for mange ubekendte faktorer i dens implementering, således at der faktisk sikres sammenhængende naturområder, der vil gavne biodiversiteten (Bilag 4: I172).

Det overordnede natursyn er altså et natursyn centreret omkring aftalens effektmål, men hvilke effektmål, og hvordan kritikken af virkemidler retfærdiggøres, er relativt differentieret. Værd at fremhæve er, at natursynets anvendelse af det industrielle regime sammen med det grønne i høj grad stiller spørgsmål til de klimateknologier, der retfærdiggøres med samme retfærdighedsregimer i det bæredygtige pragmatiske natursyn.

9.3.2.3. Det omstillingskrævende natursyn

Det sidste issue mobiliseret af naturbeskyttende interesseorganisationer er også det mest kritiske, og bliver selvfølgelig mobiliseret ud fra den naturbeskyttende kritiske frame. Issue er centreret omkring en kritik af Den Grønne Trepartsaftales virkemidler som en måde, hvorpå landbrugets klima- og miljøskadelig animalske produktionsform ikke bliver afviklet. Dette issue præsenteres af en lang række sociale bevægelser og andre interesseorganisationer (jf. tabel **NEDERST MED ORGANISATIONER**), og alle organisationerne har en cosinuslighedsscore, der ligger over gennemsnittet for det grønne retfærdighedsregime i resten af datasættet.

Ud fra den naturbeskyttende kritiske frame fremhæves blandt alle interesseorganisationerne, hvordan klimaafgiften er for lav til at agere som et hårdt incitament for lodsejere til at omstille deres animalske produktionsform til mere klima- og miljøvenlige alternativer, såsom den plantebaserede

fødevarereproduktion. Tværtimod anses klimaafgiften samt investeringerne i klimateknologier som havende den utilsigtede effekt, at det låser landbruget fast i en animalsk produktionsform, idet trepartsaftalens klimateknologier og ønske om en arealoptimeret fødevarereproduktion anses som belønnende for lodsejere, der driver animalsk produktion. I dette overordnede argument fremgår forskellige instanser af retfærdiggørelser med det grønne regime. Til at starte med retfærdiggøres kritikken af den lave CO₂e afgift med inddragelsen af objekterne klima, miljø og dyrevelfærd ofte samtidigt, idet disse tre objekter, der har en høj værdi i sig selv i et grønt regime, frames som uforenelige med den animalske produktionsform. Husdyrs dårlige velfærd i konventionelle landbrug inddrages som objekt i et grønt retfærdighedsregimes anvendelse, der argumenterer for at omstille landbrugsproduktionen i stedet for at afhjælpe den med klimateknologier såsom Bovaer (Bilag 4: C127). Ydermere inddrages det globale klima som et objekt, der i et grønt regime retfærdiggør kritikken af manglende investeringer i plantebaseret produktion som en omstillingsmulighed for animalske landbrugsproduktioner, idet Danmark som CO₂e udledende land har et ansvar for både den globale omverdens klimakrise, men også internationale miljøforhold i et kosmopolitisk perspektiv, hvor specifikt Amazonas regnskoven inddrages som bevarelsesværdig natur, der trues af klimakrisen (Bilag 4: I146). Ift. miljø inddrages fjorde og indre farvandes helbred hovedsageligt som objekt, enten ifm. omstillingen til planteproduktion eller krav på yderligere arealomlægninger. Her inddrages havmiljøets helbred som objekt i det grønne retfærdighedsregime, hvor det frames som kritisk for livet i havmiljøets overlevelse at have en mere ambitiøs arealomlægningssplan og en plantebaseret vision for landbrugsproduktionen (Bilag 4: I133).

Natursynet der udtrykkes under dette issue kan beskrives som omstillingskrævende, idet det indebærer retfærdiggørelser for redueringen af husdyrsholdning målrettet fødevarereproduktion, for at udbedre klimakrisen med mindsning af CO₂e emissioner fra landbruget, samt

Sammenlignet med det miljøbeskyttende natursyn er det i det omstillingskrævende natursyn større fokus på de verdensomspændende klimamæssige konsekvenser, som den animalske produktion bidrager til med dens CO₂e udledning, samt frames arealomlægningerne for mangelfuld i deres omfang til at redde havmiljøet. Ydermere adskiller det omstillingskrævende natursyn sig fra det effektmålende natursyn ved at basere dets retfærdiggørelser udelukkende ud fra det grønne regime. Dog deles den samme interesse for omstillingen til planteproduktion i landbruget mellem disse natursyn.

9.3.3. Naturrekreative interesseorganisationers natursyn og interesser

De naturrekreative interesseorganisationer har den mindste variation i deres natursyn og interesser ift. de andre områder, idet disse kun har to, men disse har mange paralleller til de tidligere præsenterede natursyn, idet deres interesser, som tidligere diskuteret mht. deres anvendelse af frames, typisk inkorporeres under de naturbeskyttende eller erhvervsøkonomiske frames (jf. afsnit **FRAMES**). Dog har dette også betydet, at deres cosinuslighedsscorer har været vanskeligere at tolke, idet en konsistent interesse for at kunne tilgå naturområder for rekreativt brug kan indgå i flere forskellige natursyn, hvorfor de issues som natursynene tilknytter sig i, er udledt efter kvalitative vurderinger. Den eneste undtagelse er cosinuslighedsscoren for det civile retfærdighedsregime, idet den som forventet har været forbundet med interesseorganisationernes egne interesser for adgangen til naturen, og er derfor ikke påvirket af andre natursyn.

9.3.3.1. Det symbiotiske rekreative natursyn

Ud fra de naturbeskyttende kooperative og kritiske frames samt den erhvervsøkonomiske kritiske frame formulerer de naturrekreative organisationer heri et issue om vandmiljøets og biodiversitetens kritiske tilstande. Organisationerne heri er alle foreninger og råd med interesse i rekreative aktiviteter, der føres i naturområder (**TABEL**). Alle organisationer har en høj cosinuslighedsscore for det civile regime.

I de naturbeskyttende frames udtrykkes de naturrekreative interesser som afhængig af miljøets tilstand, hvorfor der mobiliseres et issue omkring beskyttelse af vandmiljøet og biodiversiteten som interesserne er afhængige af.

Afhængig af om organisationerne har følt, at biodiversiteten og/eller havmiljøet samt adgangen til disse ville blive svigtet af trepartsaftalens arealforvaltningspolitik, ligesom i det omstillingskrævende eller effektmålende natursyn, eller om det treparten ville afhjælpe miljøet og biodiversiteten, som i det miljøbeskyttende natursyn, har deres udtalelser spredt sig henholdsvis mellem den kritiske og kooperative naturbeskyttende frame. Fælles for alle udtalelser i de naturbeskyttende frames er, at de retfærdiggør biodiversiteten og vandmiljøets helbred som beskyttelsesværdige ud fra en kombination af det grønne og det civile retfærdighedsregime. Her fremhæves eksempelvis hvordan

Fælles for alle udtalelser i de naturbeskyttende frames er, at de retfærdiggør biodiversiteten og vandmiljøets helbred som beskyttelsesværdige ud fra en kombination af det grønne og det civile retfærdighedsregime. For foreningsmedlemmer af fx Danmarks Sportsfiskerforbund fremhæves deres egne rekreative erfaringer som givende dem en førstehåndsindsigt i det miljøes helbred, de befærder sig i, hvorfor deres identitet som naturrekreative brugere også er bundet op i en identitet som ansvarlige for varetagelsen af miljøets interesser. Herved er deres retfærdiggørelse af eksempelvis kvælstofs indsatser ikke bare retfærdiggjort ud fra deres positive effekt på fiskebestande som et rekreativt gode i et civilt retfærdighedsregime, men også retfærdiggjort af det grønne regime som beskyttelsesværdig i sig selv, især overfor trusler i det naturbeskyttende og -rekreative interesser såsom fedtemøg eller dårlige forhold for vildtbestande (BILAG).

For Friluftsrådet foregår inddragelsen af det grønne og civile retfærdighedsregime mere parallelt med hinanden, idet fokuset er at retfærdiggøre, at adgangen til naturrekreative interesser som en værdi i det civile retfærdighedsregime, ikke er i konflikt med hvad der anses som beskyttelsesværdigt i det grønne (TABEL).

Danmarks Jægerforbund er den eneste forening der anvender den erhvervsøkonomiske kritiske frame, for at beskytte deres naturrekreative interesse. Her retfærdiggøres beskyttelsen af jagtretten som værdifuld i det civile regime ud fra et markedsobjekt i form af jordpriser, idet jagtretten anses som vigtig for lodsejeres samarbejdsvillighed (Bilag 4: U15).

Selvom der er en bred spredning i anvendte frames samt retfærdighedsregimer, er natursynet de naturrekreative interesser tilknytter beskyttelse af miljøet og naturen et symbiotisk rekreativ natursyn, der anser naturrekreative interesser som forenelige med naturbeskyttende.

9.3.3.2. Det landdistriktsorienterede natursyn

I en erhvervskritisk frame formulerer Landdistrikternes Fællesråd samt Friluftsrådet et issue om landdistrikternes velstand som følge af arealforvaltningspolitikens effekt på landbruget. Her har begge organisationer en høj cosinuslighedsscore for det civile regime.

Her anvendes det civile regime sammen med markedsregimet for at argumentere for etableringen af adgang til rekreative aktiviteter som værende vigtigt for turismeindustrien, der er med til at skabe erhvervspladser ude i landdistrikterne (Bilag 4: U25). Heri anvendes turismen som et markedsobjekt til at retfærdiggøre adgang til den civile værdi i at have adgang til nyetablerede

naturområder omkring landdistrikterne. I denne retfærdiggørelse ligger der også en domestisk værdi ifm. beskyttelsen af landdistrikter som en lokalitet, der potentielt er i fare hvis en revitalisering af landdistrikterne ikke indtænkes i arealomlæggelserne, eller hvis de naturbeskyttende interesser i beskyttet, utilgængelig skov udføres omkring landdistrikterne (Bilag 4: U26).

9.4. Analytisk delkonklusion

Gennem analysen blev der identificeret fire frames, der reflekterede naturbeskyttende eller erhvervsøkonomiske interesser i Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltningspolitik, samt om framen fremstillede et kritisk eller kooperativt perspektiv på arealforvaltningspolitikken. Ud fra specialets funderede antagelser om feltet antog jeg a priori, at der fandtes en frame for hvert interesseområde. Ikke nok med at det naturrekreative interesseområde var underrepræsenteret i offentligheden, både mht. antallet af mobiliserede organisationer (jf. **tabel oversigt**) samt antallet af udtalelser om arealforvaltningspolitikken (**GRAF**), men de naturrekreative interesseorganisationers udtalelser fordelte sig i anvendelsen af frames mellem de naturbeskyttende og en erhvervsøkonomisk frame, hvorfor deres offentlighedseffekter som et selvstændigt interesseområde har været markant svagere sammenlignet med andre interesseområders (jf. afsnit 2.2). Dette giver dog også mening, idet de andre interesseområder som en del af trepartsaftalen allerede var mobiliserede og deres interesser gjort aktuelle i offentligheden gennem insiderorganisationerne for disse, L&F og DN.

Ift. L&F og DN som insiderorganisationer var det også antaget, at disse ville være mere kompromissøgende i deres frames (jf. afsnit 3.1). Overordnet har deres anvendelse af kooperative frames vist dette, men samtidig har de under forhandlingen af den anden delaftale, efter deres udøvende rolle som insidere i de demokratiske forhandlingsprocesser endte (jf. afsnit 1, 1.2, 2.1, 2.2), anvendt kritiske og kooperative frames, der enten var for eller imod den potentielle vedtagelse af model 3 for kvælstofindsatsen (jf. afsnit 8.2.3). Efter deres rolle som insidere har de herved været betydeligt mindre kompromissøgende i deres frames omkring arealforvaltningspolitikken. Ift. antagelsen om, at outsideraktører var mere konfliktsøgende i deres frames, har det vist sig at være tilfældet med disse organisationers overvejende anvendelse af kritiske frames

Ydermere blev der i kortlægningen af interesser og natursyn i frames omkring arealforvaltningspolitikken taget udgangspunkt i en issue mapping tilgang, således at interesserne og natursynene blev identificeret ud fra de issues som der blev mobiliseret i de forskellige frames. Her blev det dog evident, at issues kunne sprede sig ud over flere forskellige frames afhængig af de interesser og natursyn der mobiliserede disse. Ydermere kunne disse natursyn i kraft af deres specifikke interesser indenfor et område variere mht. deres anvendelse retfærdighedsregimer,

hvorfor forskellige natursyn kan eksistere indenfor det samme interesseområde men med forskellige anvendelser af retfærdighedsregimer samt specifikke interesser.

De ni identificerede natursyn afspejlede også de forskellige interesser og issues, der mobiliseredes i de frames natursynene, indgik i, hvorfor natursynene afhængig af deres specifikke interesse også kunne være kooperative eller kritiske i sig selv. Under analysen blev det evident, at ligesom for frames udtrykte insideraktørerne natursyn, hvis indlejrede interesser ikke nødvendigvis var i konflikt med hinanden mens outsideraktørernes natursyn og interesser var mere konfliktsøgende i deres kritik af arealforvaltningspolitikken.

10. Diskussion

Ud fra den analytiske delkonklusion, samt omfanget af datamateriale der er udvundet under specialets gennemførelse, er der ifm. den eksisterende socialvidenskabelige forskning i arealkonflikter stort potentiale i at nuancere analysen med videre undersøgelser, der også adresserer nogle af de analytiske begrænsninger ved specialet.

For det første er der potentiale i at nuancere tidsperspektivet i specialet, idet aftalens delaftaler er blevet behandlet som et agglomerat. Med dette menes, at det tidsmæssige perspektiv i trepartsaftalen ikke er blevet isoleret og undersøgt i analysen, idet der i specialets operationalisering ikke blev taget højde for, om udtalelser fra en interesseorganisation i beregningen af cosinusligheder til retfærdighedsregimer var relateret til den første, anden eller tredje delaftale. Især ift. genopblussen af konflikter om arealforvaltningspolitikken under forhandlingerne af den anden delaftale, ville det have været væsentligt at isolere disse. Specielt for L&F og DN ville dette kunne give mulighed for at undersøge, hvordan frames og natursyn kan ændre sig efter en endt demokratisk forhandlingsproces. Eksisterende forskning har undersøgt, hvorfor og hvilken effekt det har på en interesseorganisation at deltage som insider i et governance samarbejde med en interesse-mæssigt diametral modstander, men ikke hvad der sker med interesseorganisationer efter et endt samarbejde (Crepaz et al., 2025: 16-17).

For det andet er der med specialets computationelle metode mulighed for at udvide mængden eller udskifte den anvendte data i Sentence Transformers modellen, med tekstdata der kan anses som ”renere” end avisartikler. Her kunne eksempelvis medlemsblade og nyhedsbreve fra de forskellige interesseorganisationer være aktuelle som mere direkte udtryk af interesser og natursyn, idet aviser ikke indblandes som aktører der kan introducere støj i data (jf. afsnit NUMMER). Dog er disse alternativer til avisartikler ikke lige så offentlige tilgængelige, hvorfor de ikke ville være hensigtsmæssigt til at analysere en kontrovers i en controversy mapping inspireret metodologi (3.2.2.2).

For det tredje er der potentiale i at udvidede issue mapping tilgangen. I specialet anvendtes denne til at finde issues som grupper af interesseorganisationer mobiliserer med bestemte natursyn og interesser. Dog var de fire frames udgangspunktet for forståelsen af bestemte interesser i arealforvaltningspolitikken, hvorfor issues blev etableret i isolation fra hinanden med disse interesser i de enkelte frames. Ved at fokusere på objekterne som issues som holdningspositioner

samles om, som en måde at kortlægge issues på, vil man også kunne kortlægge interesseorganisationernes interesse i objekterne, og herved undersøge hvilke forskelle der kan være mellem forskellige interesseorganisationers anvendelse af objekterne som bevis for deres natursyns legitimitet. Dog vil dette potentielt bevæge videre forskning væk fra de etablerede frames, en præmis der kan være en styrke eller svaghed ud fra den givne kontekst.

Afslutningsvist vil jeg mene, at specialet er et passende bidrag til det socialvidenskabelige forskningsfelt. Som etableret i specialets problemfelt er arealkonflikter et veletableret fænomen (Kristensen, 2023: 29-31; Kristensen & Primdahl, 2020: 1116-1117, 1124, 1127-1129; Lind & Hansen, 2024: 10-11, 16, 29, 37-38; Realdania, 2022: 20-21), hvor især framing teori er blevet anvendt som det analytiske rammeværk for at analysere de forskellige mobiliserede perspektiver, der kan gå i konflikt med hinanden. Specialets identificerede fire frames trækker også tråde til lignende konflikter udenfor en dansk kontekst (jf. afsnit 3.3). Her har specialets naturbeskyttende frame paralleller til den miljømæssige frame i den kontekst ift. framens fremlagte interesser i CO₂e nedbringelse og miljøbeskyttelse (Grethe et al., 2025), men i specialets kontekst bringer fokuset på distinktionen mellem insidere og outsiders en analytisk opmærksomhed på, at disse interesser kan frames forskelligt afhængig af hvilke interesser for governance og de natursyn, som interesseorganisationen har. Andre paralleller mellem frames i specialets og den tyske kontekst er mellem specialets erhvervsøkonomiske kooperative frame og den tyske entreprenørframe, samt specialets erhvervsøkonomiske kritiske frame og den socioøkonomiske trusselsframe Grethe et al., 2025).

11. Konklusion

Specialets forskningsinteresse ligger i at kortlægge de interesser og natursyn, som de mest fremtrædende interesseorganisationer har givet udtryk for i frames omkring Den Grønne Trepartsaftale under udarbejdelsen af aftalen, for at få en bedre forståelse for potentielle arealkonflikter ude i de lokale treparter. Forskningsinteressen blev undersøgt med følgende problemformulering: *Hvilke frames fremlægges af interesseorganisationer om Den Grønne Trepartsaftales arealforvaltning i offentlige medier, og hvilke interesser og natursyn ligger der i retfærdiggørelserne af disse frames?*

Ud fra en mixed methods tilgang med kvalitativ dokumentanalyse og computationelle metoder, samt en afgrænsning af interesseorganisationer indenfor det naturrekreative, naturbeskyttende eller erhvervsøkonomiske område blev der identificeret fire frames:

- Den naturbeskyttende kooperative frame
- Den naturbeskyttende kritiske frame
- Den erhvervsøkonomiske kooperative frame
- Den erhvervsøkonomiske kritiske frame

De naturbeskyttende frames bedømte trepartsaftalen ud fra interesser, der fordrer beskyttet og strengt beskyttet natur, urørt skov, andre typer af beskyttelsesinitiativer for naturområder, vandmiljø og nedbringelse af CO₂e emissioner, mens de erhvervsøkonomiske frames bedømte aftalen ud fra hvordan den påvirkede væksten og/eller stabiliteten af landbrugsdrift, skovbrug, fiskeri og andre beskæftigelsesområder. De kritiske frames bedømte aftalen negativt ud fra framens interesseområde og mobiliserede kritik af aftalen, mens de kooperative bedømte aftalen positivt og mobiliserede samarbejde indenfor aftalens rammer. De naturrekreative interesseorganisationer sammensatte deres interesseområde med enten de naturbeskyttende eller erhvervsøkonomiske frames.

Ud fra hver af disse frames samt, blev der identificeret følgende natursyn under de tre interesseområder, vha. teorien om retfærdighedsregimer, idet retfærdighedsregimers anvendelser med interesserne udtrykker det enkelte natursyn:

- Det erhvervsøkonomiske interesseområde
 - Det bæredygtige pragmatiske natursyn
 - Det socioøkonomiske natursyn
 - Det biologisk begrundede natursyn
 - Det alternative bæredygtige natursyn
- Det naturbeskyttende interesseområde
 - Det miljøbeskyttende natursyn
 - Det effektmålende natursyn
 - Det omstillingskrævende natursyn
- Det naturrekreative interesseområde
 - Det symbiotiske rekreative natursyn
 - Det landdistriktsorienterede natursyn

Mellem hvert af disse natursyn var der forskellige anvendelser af retfærdighedsregimer, der legitimerede forskellige interesser inde under det selvsamme interesseområde. Dog, ligesom hos de præsenterede frames, tegner de forskellige natursyn op til forskellige former for kritik eller Kooperation med trepartsaftalens arealforvaltningspolitik.

I lyset af dette kan der være anledning til arealkonflikter, idet forskellige kritiske natursyn kan komme i konflikt med hinanden eller kooperativt anlagte natursyn omkring en fællesinteresse. For at undersøge dette nærmere i videre forskning, anbefaler jeg at genbesøge de issues, som natursynene i deres frames forholder sig til, for at undersøge hvordan forskellige natursyn kan have interesser i konflikt med hinanden omkring det samme objekt for eksempel i form af vandmiljøet, CO₂e afgiften eller et endnu udforsket aspekt af trepartsaftalen.

12. Litteraturliste

Andersen, L. B. (2010). Forskningskriterier. I K. M. Hansen, R. Klemmensen, & L. B. Andersen (red.), *Metoder i statskundskab* (s. 97-113). Hans Reitzels Forlag.

Bay, E. & Langen, L. D. (6. april 2024). Til Danmarksdemokraternes rally var en af landbrugets hårdeste grupper mødt op: »Hvad synes du selv, når du trækker vejret? Solen skinner, klimaet fejler ikke en dyt«. Politiken.

Betsill, M. M. (2024). Robyn Eckersley: Den Grønne stat. I S. K. Hansen, S. Krøijer, & L. Tønder (red.), *Grøn samfundsteori – Tanker til en økologisk krisetid (SIDETAL)*. Hans Reitzels Forlag.

Binderkrantz, A. S., Christiansen, P. M., & Pedersen, H. H. (2015). Interest Group Access to the Bureaucracy, Parliament, and the Media. *Governance*, 28(1), 95–112.

Binderkrantz, A. S., Pedersen, H. H., & Beyers, J. (2017). What is access? a discussion of the definition and measurement of interest group access. *European Political Science*, 16(3), 306–321.

Boltanski, L., & Thévenot, L. (2006). *On Justification : Economies of Worth*. Princeton University Press.

Brulle, R. J., Caniglia, B. S., & Szasz, A. (2015). Civil Society, Social Movements, and Climate Change. In R. J., Brulle, & R. E., Dunlap (red.), *Climate Change and Society – Sociological Perspectives* (s. 235-268). Oxford University Press.

Brulle, R. J., & Dunlap, R. E. (2015). Sociology in Global Climate Change. In R. J., Brulle & R. E. Dunlap (red.), *Climate Change and Society – Sociological Perspectives* (s. 1-32). Oxford University Press.

Bruus, J., Gjerding, M. R., Jensen, J. L., & Søndergaard, S. (1. februar 2024). Debatindlæg: Lokale grønne treparter skal ændre danmarkskortet. KL.
<https://www.kl.dk/forsidenyheder/2025/februar/debatindlaeg-lokale-groenne-treparter-skal-aendre-danmarkskortet>

Buch-Hansen, H., & Nielsen, P. (2005). *Kritisk realisme* (1. udg.). Roskilde Universitetsforlag.

Cohen-Blankshtain, G., Geva, Y., & Greenspan, I. (2022). NGO Roles and Anticipated Outcomes in Environmental Participatory Processes: A Typology. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 51(3), 633-657.

Crepaz, M., Hanegraaff, M., Junk, W. M., & Pritoni, A., M. (2025). The Logic of Brokerage: Why Interest Organizations Network with Their Opponents. *Political Studies*, 0(0), 1-21.

Danton, M., Kline, Z. D., Volkova, T., & Voyer, A. (2022). From Strange to Normal: Computational Approaches to Examining Immigrant Incorporation Through Shifts in the Mainstream. *Sociological Methods & Research*, 51(4), 1540-1579.

Danmarks Statistik (25. februar 2024) Arealopgørelser.

<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/miljoe-og-energi/areal/arealopgoerelser>

de Moor, J. (2025). Towards a Problem-Centered Approach to Social Movements: The Case of European Climate Activism. *European Societies*, 0(0), 1-29.

Doerr, N, & Hansen, J. P. (2024). "Climate translators" building trust and local democratic cooperation on green transition: Denmark and Germany. *International Journal of Comparative Sociology*. 00(0), 1-20.

Dunlap, R. E., & McCright, A. M. (2015). Challenging Climate Change – The Denial Countermovement. In R. J., Brulle, & R. E., Dunlap (red.), *Climate Change and Society – Sociological Perspectives* (s. 300-322). Oxford University Press.

Edwards, M. (2020). *Civil Society*. Polity Press.

Ervik, R., Reymert, I., & Strømsnes, K. (2023). Frivillige organisasjoners sivilsamfunnsrolle – En studie av klima- og miljøfeltet og velferdsfeltet. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor.

Fischer, L. (25. juli 2025). Miljøstyrelsen forbyder pesticider med risiko for grundvandet: Et vigtigt skridt for beskyttelsen af drikkevandet. DANVA.
<https://www.danva.dk/nyheder/2025/miljoestyrelsen-forbyder-pesticider-med-risiko-for-grundvandet-et-vigtigt-skridt-for-beskyttelsen-af-drikkevandet/>

Grethe, H., Nowack, W., Petrick, C. (2025). Climate Protection or Agricultural Production Site? How Political Actors Frame the Future Use of German Peatlands. *Agriculture and Human Values*.

Grimmer, J., Roberts, M. E., & Stewart, B. M. (2022). *Text as Data: A New Framework for Machine Learning and the Social Sciences*. Princeton University Press.

Halskov, L. (1. april 2024): Oprørske landmænd tror ikke på eksperterne: »Det er kommunisme. De vil landbruget til livs«. Politiken. <https://politiken.dk/danmark/art9798886/%C2%BBDet-er-kommunisme.-De-vil-landbruget-til-livs%C2%AB>

Hansen, C. F. (9. marts 2024). Hallo verden, derfor har de danske landmænd svært ved at sluge en CO2-afgift. *Landbrugsavisen* <https://landbrugsavisen.dk/hallo-verden-derfor-har-de-danske-landm%C3%A6nd-sv%C3%A6rt-ved-sluge-en-co2-afgift>

Hansen, K. E. E., & Lind, M. H. (2024). *Klimatilpasning i danske kommuners klimahandlingsplaner*. <https://concito.dk/udgivelser/klimatilpasning-danske-kommuners-klimahandlingsplaner>

Huang, X., Majumder, R., Wang, L., Wei, F., Yang, N., Yang, L. (25. juli 2025). Multilingual-E5-large-instruct & Sentence Transformers. <https://huggingface.co/intfloat/multilingual-e5-large-instruct>

Højrup, T. (2010). Det glemte folk. Museum Tusculanums Forlag.

Jespersen, J. (2014). Kritisk realisme – Teori og praksis. I L. Fuglsang, P. B. Olsen, & K. Rasborg (red.), *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne: På tværs af fagkulturer og paradigmer* (s. 171-191). Samfundslitteratur.

Kristensen, L. S. (2023). Danmarks areal og konkurrencen om det. I G. Jørgensen, & N. Uhrbrand (red.), *LANDSKABET OG BYERNE – parasit eller symbiose?* (s. 27-31). Dansk Byplanlaboratorium.

Kristensen, L. S., & Primdahl, J. (2020). Landscape strategy making as a pathway to policy integration and involvement of stakeholders: examples from a Danish action research programme. *Journal of Environmental Planning and Management*, 63(6), 1114–1131.

LaFaye, C., Moody, M., & Thévenot, L. (2000). Forms of valuing nature: arguments and modes of justification in French and American environment disputes. In L. Thévenot, & M. Lamont (red.), *Rethinking Comparative Cultural Sociology – Repertoires of Evaluation in France and the United States* (s. 229-272). Cambridge University Press.

LaFaye, C., & Thévenot, L. (2017). An ecological justification? Conflicts in the development of nature. *Revue française de sociologie*, 34(4), 495–524.

Lindekilde, L. & Olesen, T. (2015). Politisk protest, aktivisme og sociale bevægelser. Hans Reitzels Forlag.

Lynggaard, K. (2020). Dokumentanalyse. I S., Brinkmann, & L., Tanggaard (red.), Kvalitative metoder: en grundbog (s. 185-202). Hans Reitzels Forlag.

McAdam, D. (2017). Social Movement Theory and the Prospects for Climate Change Activism in the United States. *Annual Review of Political Science*, 20, 189-208

Ministeriet for Grøn Trepert (2024): Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark. Ministeriet for Grøn Trepert.

Mogensen, L. T. (Vært). (1. oktober 2024). Kamp om arealerne. episodens nummer i forhold til den samlede mængde af episoder (i parentes) [Radiopodcast-episode]. I Guld og Grønne Skove. Produceret for DR af Rakkerpak Productions. <https://www.dr.dk/lyd/p1/guld-og-groenne-skove/guld-og-groenne-skove-2024/guld-og-groenne-skove-kamp-om-arealerne-16122413402>

Mogensen, L. T. (Vært). (4. februar 2025). Gulerod og pisk. episodens nummer i forhold til den samlede mængde af episoder (i parentes) [Radiopodcast-episode]. I Guld og Grønne Skove. Produceret for DR af Rakkerpak Productions. <https://www.dr.dk/lyd/p1/guld-og-groenne-skove/guld-og-groenne-skove-2025/gulerod-og-pisk-16122513062>

Munk, A. K., & Venturini, T. (2022). *Controversy Mapping – A Field Guide*. Polity Press

Pedersen, K. B. (2012). Socialkonstruktivisme. I Juul, S. & Pedersen, K. B. (red.), *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori – en indføring* (s. 187-233). Hans Reitzels Forlag.

Poletti, C. (2021). Global freedoms and viral harms: The controversy around governance of speech and social media. Cardiff University.

Porter, S. (28. august 2023). Understanding Cosine Similarity and Word Embeddings. Medium. <https://spencerporter2.medium.com/understanding-cosine-similarity-and-word-embeddings-dbf19362a3c>

Realdania. (2023). *Seven Danish initiatives inspired by Collective Impact 2014-2022 – a collection of case stories*. <https://realdania.dk/publikationer/faglige-publikationer/seven-danish-initiatives-inspired-by-collective-impact-2014-2022>

Regeringen (2024a): Aftale om et Grønt Danmark. Regeringen.

Regeringen (2024b): Aftale om Implementering af et Grønt Danmark. Regeringen.

Reich, R. (2016). “On the Role of Foundations in Democracies”, in R. Reich, C. Cordelli & L. Bernholz (red.), *Philanthropy in Democratic Societies*. Chicago & London: The University of Chicago Press.

Stoltz, D.S., & Taylor, M.A. (2019). Concept Mover's Distance: measuring concept engagement via word embeddings in texts. *Journal of Computational Social Science*, 2, 293–313.

Tavory, I., & Timmermans, S. (2022). *Data Analysis in Qualitative Research: Theorizing with Abductive Analysis*. The University of Chicago Press.

Thévenot, L. (2007). The Plurality of Cognitive Formats and Engagements – Moving between the Familiar and the Public. *European Journal of Social Theory*, 10(3), 409-423.

Thévenot, L. (2011). Power and oppression from the perspective of the sociology of engagements: a comparison with Bourdieu's and Dewey's critical approaches to practical activities. *Irish Journal of Sociology*, 10(1), 35-67.

Wad, P. (2000). Kritisk realisme. *Tidsskriftet GRUS*, (60), 53-68.

Warren, M. E. (2001): *Democracy and Association*. Princeton University Press.

Wetts, R. (2023). Money and meaning in the Climate Change Debate: Organizational Power, Cultural Resonance, and the Shaping of American Media Discourse. *American Journal of Sociology*, 129(2), 384-438.